

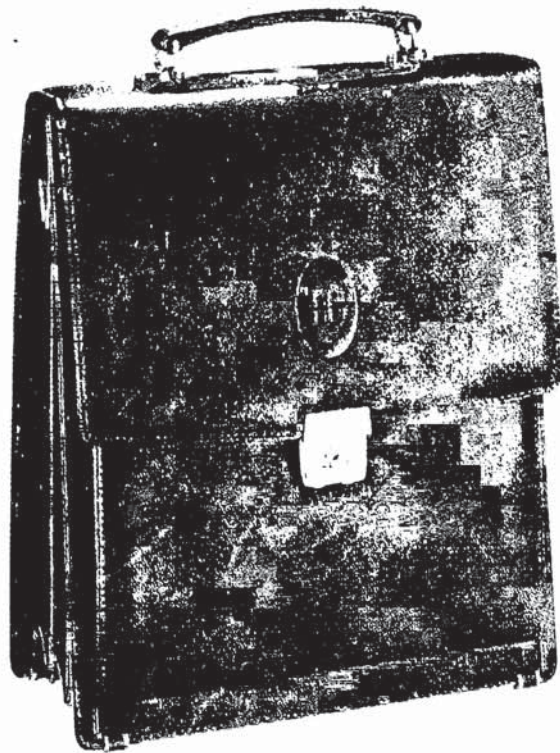
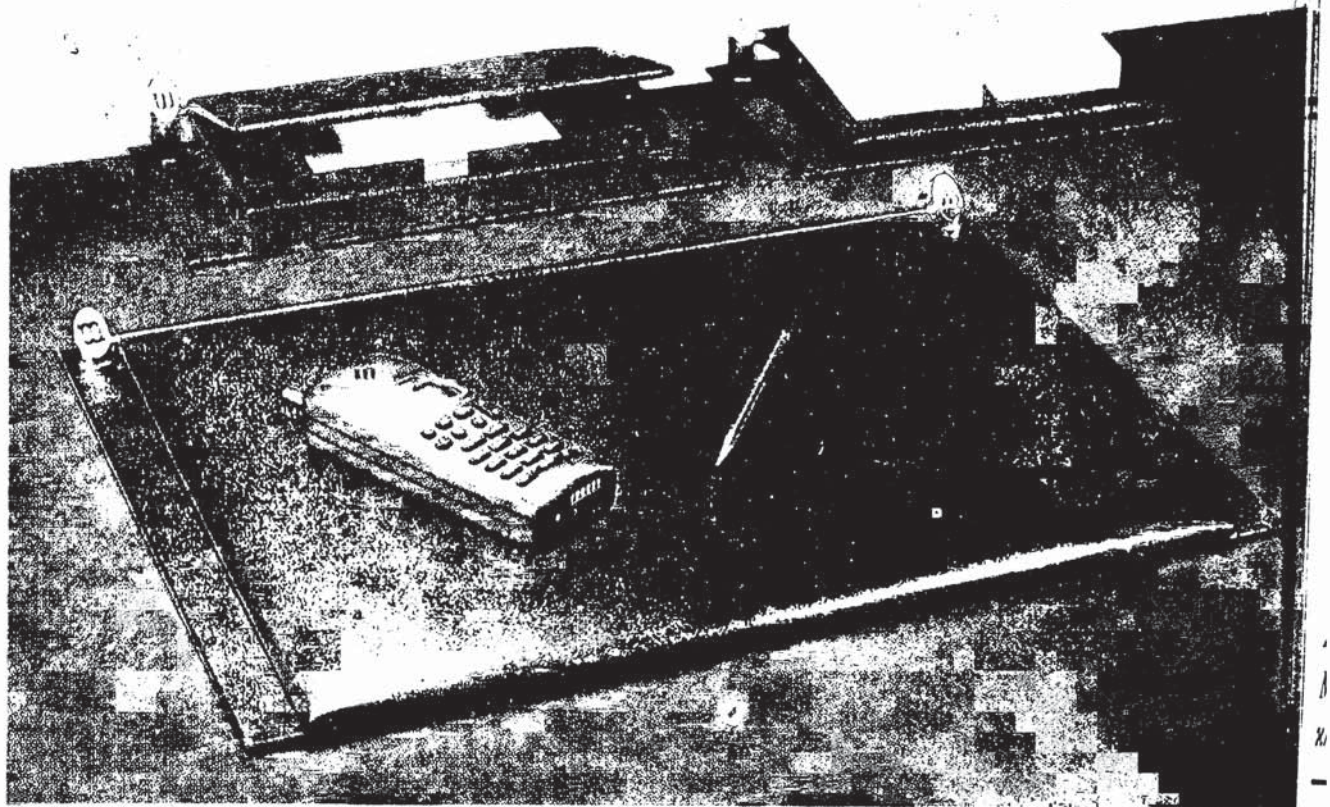
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

Τεύχος 9 - 20 Φεβρουαρίου 1998 - Τιμή 250 δρχ

**Συνέντευξη
του Μητροπολίτη Ιωαννίνων**

Mihail

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

ΧΑΡΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651/25003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικό Βαρόμετρο: Για τον Ορφέα και τις εκλογές στο τοπικό ΠΑΣΟΚ

6

Συνέντευξη: Συζητάμε με τον Μητροπολίτη Ιωαννίνων Θεόκλητο

14

Θέατρο: Ο Άνθρωπος με το Λουλούδι στο Στόμα από το ΘΕΗ

30

Σε αυτό το εξώφυλλο: Ο Χαντζό ζωγραφίζει για το εξώφυλλο του Μικρόπολις

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

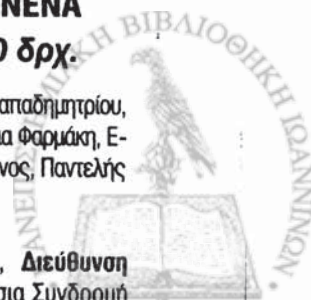
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Τεύχος 9, 20 Φεβρουαρίου 1998 Τιμή 250 δρχ.

Εκδότης: Νίκος Αλμπανόπουλος **Αρχισυντάκτης:** Φιλήμων Καραμήτσος **Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται:** Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Γιώργος Αράγης, Βασίλης Ντισιάκος, Βασίλης Ραΐσης, Μαρία Παπαδοπούλου, Τάνια Φαρμάκη, Ελένη Παπαδάκη, Γεωργία Τσι, Άρης Λιάβας, Αγγελική Τζάλλα, Χρήστος Μασσαλάς, Νίκος Θεοδώρου, Δημήτρης Σπυριδώνος, Παντελής Μπουκάλας, Γιώργος Δούμας, Τάσος Κανάτσης, Μιχάλης Αράπογλου

Φωτογραφία: Χ. Γκλίβας, **Σκίτσος:** Χαντζό

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση Ιωσήφ Βακόνδιος, **Διαχωρισμοί** Πολύχρωμο, **Εκτύπωση** Τυποεκδοτική Ηπείρου, **Διεύθυνση περιοδικού:** Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, **e-mail:** nikalban@otenet.gr, **τηλ.** - **fax:** 0651 22348 - **Ετήσια Συνδρομή** 5,000 δρχ., **Εταιρίες, υπηρεσίες** 30,000 δρχ.

Στιγμιότυπα

Θέλουμε τον Ορφέα;

Διαβάζοντας κανείς όσο γράφει ο Γιάννης Παπαδημητρίου στο Πολιτικό Βαρόμετρο για τον Ορφέα κατανοεί ότι η μάχη επιβίωσής του είναι πλέον χαμένη, με βαρύτερες ευθύνες της Δημοτικής Αρχής που με την αδιαφορία της, υπονόμευσε και αυτές ακόμα τις άδοξες προσπάθειες που κάνει σήμερα. Δεν πρέπει, όμως, να αποσιωπηθεί και το γεγονός ότι και η αντιπολίτευση στο Δήμο και ο τοπικός τύπος με την επιμονή τους να αναδεικνύουν το πόσο νόμιμες ήταν οι ενέργειες του Ολυμπίκ, αποσιωπούν το ηθικό έλλειμα της καταστροφής του Ορφέα. Κανείς δεν λέει αν θέλει στα αλήθεια αυτός ο χώρος να παραμείνει ως έχει και να λειτουργεί ως θερινός κινηματογράφος. Γιατί αν είχαν αληθινό ενδιαφέρον για αυτό το χώρο θα αξιοποιούσαν αυτοί πρώτοι όλον εκείνον το θόρυβο που σηκώθηκε μία δεκαετία πριν σ' όλη τη χώρα για την διατήρηση των θερινών σινεμά ως χώρους πολιτισμού και κατέληξε στον χαρακτηρισμό του Ορφέα ως διατηρητέου, και θα τον λειτουργούσαν και δεν θα τον άφηναν στην ερήμωση. Ο Ορφέας αποχαρκτηρίστηκε και γκρεμίστηκε γιατί και ο Δήμαρχος και το Πνευματικό Κέντρο και η αντιπολίτευση και οι δημοσιογράφοι και οι δημότες αδιαφορούσαν για την ύπαρξή του.

Αν τώρα αποφασίσουμε ότι χρειαζόμαστε αυτό το σινεμά (κι όχι το πάρκινγκ ή το Δημοτικό Θέατρο που θα χτιστούν) οφείλουμε να βοηθήσουμε τον Δήμαρχο, εάν και εφόσον και αυτός το επιθυμεί πραγματικά, να βρει ένα τρόπο για να το σώσουμε. Κι αν δεν υπάρχει νόμος για να το πετύχουμε ας αναζητήσουμε κι άλλους δρόμους. Καινούργιοι νόμοι φτιάχνονται πάντα όταν υπάρχουν και καινούργια αιτήματα.

Φιλ. Κ.

Μαλβίνα

Τις συκοφαντικές αθλιότητες της περιβόητης Μαλβίνας εναντίον του δημοσιογράφου Ριχάρδου Σωμερίτη (ότι δήθεν επισκέπτεται "καθημερινά τη νύχτα" το Μέγαρο Μαξίμου και γράφει καθ' ύπαγόρευση του Πρωθυπουργού!) ίσως να είχατε την ευκαιρία να τις ακούσετε από τηλεοράσεως. Αυτό που κατά πάσα πιθανότητα δεν έγινε δυνατό να μάθετε, είναι ο λόγος της χυδαίας επίθεσης. Όπως πιθανολογεί στην προσφυγή του προς το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ο κ. Σωμερίτης, η επίθεση οφείλεται στην αρνητική κριτική του κ. Σωμερίτη για το βιβλίο του συζύγου της

Μαλβίνας, Διονύση Χαριτόπουλου "Άρης, αρχηγός των ατάκτων". Για να συνειδητοποιήσουμε το ήθος των αστραφτερών ανθρώπων των media.

Γ. Παπ.

Κουλτούρα

Ποτέ δεν μου άρεσαν οι κόντρες στις οποίες - συνήθως μέσα από ανώνυμα σχόλια- επιδίδονται μερικοί συντάκτες τοπικών εφημερίδων. Δεν απαιτούμε λοιπόν, απλά ενημερώνουμε τους αναγνώστες μας: Σύμφωνα με το Μολύβι του Προϊνού Λόγου, το άρθρο μου στο τεύχος 7 για τα Μνημόσυνα Μίσους της Κόνιτσας κατατάσσει τους συνεργάτες του περιοδικού «στους αριστεροκουλτουριάρηδες» ενώ με κάποιο σχόλιο του Φ.Κ. στο περασμένο τεύχος μας κερδίζουμε και πάλι από το Μολύβι τον χαρακτηρισμό «Φραγκολεβαντίνικη Κουλτούρα». Μια απορία μόνο, αγαπητό Μολύβι, τόσο κακό πράγμα είναι η ...κουλτούρα;

N.A.

56/100...

που σημαίνει ότι έχουμε ήδη ξεπεράσει το μισό από τον στόχο μας για 100 νέες συνδρομές που θα στηρίξουν την έκδοση του περιοδικού. Ευχαριστούμε πολύ όσους μας βοηθούν στην συλλογή των συνδρομών. Με την ευκαιρία να πούμε ότι πράγματι, το περιοδικό φτάνει στα σπίτια των συνδρομητών την πρώτη Τετάρτη μετά την κυκλοφορία του. Θα θέλαμε πολύ να συντομεύσουμε αυτό το διάστημα, πράγμα που όμως είναι αδύνατο: Παραλαμβάνουμε τα μισά τεύχη του περιοδικού το βράδυ της Δευτέρας και τα ταχυδρομούμε Τρίτη πρωί. Οι συνδρομητές τα λαμβάνουν την επόμενη μέρα το πρωί. Πράγματι αυτό μεταφράζεται σε καθυστέρηση 4 ημερών από την κυκλοφορία του στα περίπτερα. Πόσοι όμως θα το αγόραζαν ήδη τις τέσσερις αυτές μέρες; Και πάντως, ζητούμε την κατανόηση των συνδρομητών μας, γιατί είναι η συνδρομή τους και όχι οι πωλήσεις μέσω των περιπτέρων που βοηθούν στην επιβίωσή του.

Να σημειώσουμε ακόμα ότι για τεχνικούς λόγους, το ερχόμενο τεύχος αριθμός 10 θα κυκλοφορήσει κατ' εξαίρεση την Παρασκευή 13 Μαρτίου, δηλαδή σε 21 ημέρες. Με το τεύχος 11 θα επανέλθουμε στην δεκαπνήμερη κυκλοφορία μας.

N.A.

ΧΑΝΤΖΟ... ΜΑΡΕΣ

Η ΚΥΡΙΑ ΘΕΛΕ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΣΙΓΑΡΟ!!!

Ο “Ορφέας” στον Άδη μέρος 2ο

Όπως ήρθαν τα πράγματα, αν υπάρχει κάτι που εντυπωσιάζει σ' αυτή την πρόσφατη έφοδο της μπουλντόζας στο κτιριακό σύμπλεγμα “Ορφέα” - “Τσοκάνη”, δεν είναι η κατάληξη της υπόθεσης αυτή καθεαυτή αλλά η αποτελεσματικότητα των χειρισμών των νέων ιδιοκτητών του οικοπέδου, της ξενοδοχειακής εταιρείας ΟΛΥΜΠΙΚ Α.Ε., και η αντίστοιχη σπασμωδικότητα των κινήσεων της δημοτικής αρχής.

Στο προ διμήνου ομότιτλο κείμενο της στήλης είχε ήδη διατυπωθεί το ερώτημα, εάν οι αντιδράσεις του Δημάρχου **Λευτέρη Γκλίναβου** ήταν θόρυβος εκ των υστέρων, με αφορμή τη διαπιστωμένη αδράνεια του Δήμου να απαντήσει εγκαίρως στα ερωτήματα της Επιτροπής Δημοσίων Κτημάτων ν. Ιωαννίνων σχετικά με την εξαγορά του ποσοστού του Ελληνικού Δημοσίου στο οικόπεδο. Έκτοτε οι γνώσεις μας για τις δημοτικές παραλείψεις έχουν αυξηθεί.

Προέκυψε κατ' αρχήν ότι, παρά τις αντίθετες διαβεβαιώσεις της πρόσφατης ανακοίνωσης του Γραφείου Τύπου, ο Δήμος είχε ενημερωθεί για τη διαδικασία **αποχαρκτηρισμού** ως διατηρητέου του χώρου από το Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, ύστερα από τις πιέσεις των ενδιαφερόμενων ιδιωτών προφανώς. Τα σχετικά έγγραφα κοινοποιήθηκαν έγκαιρα σ' αυτόν, χωρίς όμως να εκδηλώσει την παραμικρή αντίδραση.

Ας κάνουμε μιά παρένθεση στο σημείο αυτό, για να επισημάνουμε ότι η παραπάνω ανακοίνωση βάλλει ευθέως εναντίον του προϊστάμενου της 6ης Εφορίας Νεωτέρων Μνημείων (αλλά και δημοτικού συμβούλου της πλειοψηφίας) **Σπύρου Πανταζή**, υπαινισσόμενη ότι και η Υπηρεσία του συναίνεσε στον αποχαρκτηρισμό. Μέχρι τη στιγμή που γράφεται το συγκε-

κριμένο κείμενο δεν έχει υπάρξει απάντηση του κ. Πανταζή στον υπαινιγμό, απάντηση ασφαλώς οφειλόμενη στην Γιαννιώτικη Κοινή Γνώμη, πολύ περισσότερο που ο κ. Πανταζής έχει συγγράψει αρκετούς λιβέλλους καταλογίζοντας ευθύνες προς πάσα κατεύθυνση.

Επιστρέφοντας όμως στο θέμα, ας επισημάνουμε ότι υπήρχε δυνατότητα να κινηθεί **εκ νέου**, μέσω της **Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Ελέγχου**, η διαδικασία χαρακτηρισμού ως διατηρητέου ενός χώρου που έχει συνδεθεί με την συλλογική μνήμη της πόλης. Η δυνατότητα αυτή δεν εξαντλήθηκε αλλά επιλέχθηκε τροποποίηση του Σχεδίου Πόλης. Όμως πρόκειται για διαδικασία χρονοβόρα, η σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου δεν είναι εκτελεστή και δεν δημιουργεί δεσμευτικότητα. Επομένως μη υπάρχοντος νομίμου λόγου, οι υπάλληλοι της Πολεοδομίας **Κώστας Πανταζής** και **Πηνελόπη Μπολάνου** δεν μπορούσαν να αρνηθούν την έκδοση άδειας κατεδάφισης στους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες, τουλάχιστον όχι χωρίς τον κίνδυνο μηνύσεων για παράβαση καθήκοντος ούτε χωρίς γραπτή εντολή του Δημάρχου. Γι' αυτό, αντί η Δημοτική Αρχή να επικεντρώνει την αναζήτηση ευθυνών μόνο στο στάδιο της κατεδάφισης, είναι χρήσιμο να διερευνησει, κάτω από ποιες συνθήκες χάθηκε προ διμήνου μια ακόμα ευκαιρία. Όσο για το νέο εύρημα, την πρόταση δηλαδή για απαλ-λοτριώση, η οποία εξάλλου δεν υπερψηφίστηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο, ήταν και νομικά προβληματική και οικονομικά επαχθής.

Χωρίς βεβαίως να υποτιμά κανείς τις ισχυρές διασυνδέσεις των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, εντός και εκτός του Δημοτικού Συμβουλίου, απ' τον λαβύρινθο των εγγράφων

να συμπέρασμα εξάγεται: Ή ο Δήμαρχος επιδίδεται σε θεατρικές ασκήσεις επίδειξης πυγμής εκ των υστέρων ή πραγματικά δεν υφίσταται ο παραμικρός συντονισμός και έλεγχος στις δημοτικές υπηρεσίες. Διερωτάται κανείς τί απ' τα δύο είναι χειρότερο. Για απεύθυνση στους πολίτες προκειμένου να κινητοποιηθούν για την προστασία της συλλογικής μνήμης της πόλης, φυσικά ούτε λόγος.

Η νέα Νομαρχιακή

Ήταν από την αρχή δεδομένο ότι οι εκλογές για τη Νομαρχιακή Επιτροπή Ιωαννίνων του ΠΑΣΟΚ δεν θα χαρακτηριζόταν από αντιπαράθεση πολιτικών απόψεων, ούτε καν από τη συνήθη κόντρα "εκσυγχρονιστών" και "προεδρικών", αλλά από τη σκληρή σύγκρουση στο εσωτερικό του πρώτου στρατοπέδου για τη νομή της τοπικής εξουσίας. Ήταν επίσης δεδομένο ότι θα υπάρχει μιá σημαντική διόγκωση του αριθμού των ψηφοφόρων από τις εκατέρωθεν εγγραφές των τελευταίων ημερών.

Όμως το πραγματικά καινούργιο δεδομένο αυτών των εσωμαχικών εκλογών ήταν η συμμετοχή τρίτων στον εκσυγχρονιστικό εμφύλιο και συγκεκριμένα των προεδρικών (τέως Μωραϊτικών) **Ντίνοσ Μουστακλή** και **Γιώργου Τσουκάλη**. Η μεταγραφή τους στο μπλοκ του βουλευτή **Βαγγέλη Αργύρη** και η σταυροδοσία τους από το μηχανισμό του υπήρξε αμοιβαία επωφέλης, αφού οι μεν ίδιοι εκλέχθηκαν στη νέα Ν.Ε. - ο κ. Μουστακλής μάλιστα στη συνέχεια προωθήθηκε στη θέση του β' γραμματέα - η δε πλευρά Αργύρη εξασφάλισε τον απόλυτο έλεγχο του οργάνου, νικώντας κατά κράτος τόσο την ηγετική ομάδα της απερχόμενης Ν.Ε. όσο και το μπλοκ του ετέρου βουλευτή **Βαγγέλη Μαλέσιου** (Από τα 15 μέλη τα 7+2 πρόσκεινται στην πλευρά Αργύρη, τα 4 στην προηγούμενη ηγετική ομάδα και τα 2 στην πλευρά Μαλέσιου).

Η συγκεκριμένη πάντως συμμαχία ενόχλησε τόσο τους ηττημένους στον εκσυγχρονιστικό εμφύλιο όσο και τους εναπομείναντες στο προεδρικό μπλοκ και καταγγέλθηκε από αρκετές πλευρές ως παρασκηνιακή συναλλαγή χωρίς αρχές. Το σίγουρο είναι πως μπορεί να αποδείχθηκε αρκετή για την εξασφάλιση της εκλογικής νίκης από την πλευρά Αργύρη, σε καμιά περίπτωση όμως δεν εγγυάται την πολιτική ηγεμονία της στο μέλλον. Οι δυσκολίες της διαχείρισης της εξουσίας αρχίζουν από τώρα και πέρα, ειδικά για τον καινούργιο Γραμματέα **Παναγιώτη Βάγγη**, ο οποίος καλείται να αντιμετωπίσει ένα διάχυτο κλίμα καχυποψίας, να αντέξει την αναπόφευκτη σύγκριση με τον απερχόμενο Γραμματέα **Δημήτρη Τσόλκα**, ο οποίος σημειωτέως εκλέχθηκε πρώτος σε ψήφους στη νέα Νομαρχιακή, "σπάζοις" τις λίστες σταυροδοσίας, και να αποδείξει ότι μπορεί να λειτουργήσει συνθετικά και όχι ως απλός ομαδάρχης του κ. Αργύρη.

ΕΛΒΙΕΞ

Είναι αλήθεια ότι ο μακροχρόνιος αγώνας για την απομάκρυνση της ΕΛΒΙΕΞ έχει περάσει από πολλές φάσεις. Υπήρξε ως πούμε περίοδος, που η μοναδική "λαϊκή κινητοποίηση" ήταν αυτή των εργαζομένων στη βιομηχανία, που ζητούσαν να συνεχίσει τη λειτουργία της. Απ' αυτή την άποψη είναι σίγουρα θετική η πρόσφατη ενεργοποίηση του ΣΥΚΛΙ και της Επιτροπής Πρωτοβουλίας και η απόφαση να απευθυνθούν στους κατοίκους της πόλης και του λεκανοπεδίου και να τους ενημερώσουν για τα επιστημονικά δεδομένα του σκανδάλου. Όμως καλό θα ήταν να μη μετατίθεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας οι ευθύνες για την τριχρόνη αδράνεια. Ας ελπίσουμε ότι η επαγρύπνηση για κινητοποιήσεις θα είναι τη φορά αυτή έντονη και κυρίως διαρκής.

Διαγραμμαμένοι

Σεβαστές ασφαλώς οι εμπειρίες των διαγραμμένων του ΚΚΕ (οργανώσεις Λούτσας, Καραβατιάς, ΕΒΕ, Πεδινής) που εξέδωσαν και ανακοίνωση και εξηγούν, γιατί αποκλείουν κάθε εκλογική συνεργασία με τους παραμένοντες στο ΚΚΕ στις επερχόμενες δημοτικές εκλογές. Όμως, αν δεν κάνω λάθος, μέχρι πρόσφατα ζητούσαν να ακυρωθούν οι διαγραφές και να επανενταχθούν στο κόμμα. Όταν ήταν πρόθυμοι να αποδεχθούν τέτοιου επιπέδου πολιτική συνύπαρξη, δεν είναι ανακόλουθο να τους ενοχλεί μιá απλή εκλογική συνεργασία ;

Γ. Παπ.

Ρωμιός και Ρομ

Ρεκόρ τηλεθέασης λέγεται ότι έκανε το επεισόδιο της τηλεοπτικής σειράς "Ψίθυροι καρδιάς" της περασμένης εβδομάδας. Γύρω στο ένα εκατομμύριο άνθρωποι παρακολούθησαν την έκβαση του διλήμματος μιας όμορφης Τσιγγάνας: να παντρευτεί Τσιγγάνο ή ξένο; Ή, όπως θα το έλεγε η ίδια, **Ρομ ή Μπαλαμό;**

Κι έτσι, λίγο με τον **Κουστορίτσα** και λίγο με τον **Μανουσάκη**, μπήκαν οι Τσιγγάνοι στη ζωή του Έλληνα μικροαστού, κυριολεκτικά από το παράθυρο (της οθόνης). Αυτοί οι 300.000 (ή και παραπάνω, κανείς δεν ξέρει τον πραγματικό αριθμό τους) άνθρωποι που ζουν στα ελληνικά εδάφη από τον 14ο αιώνα και για τους οποίους δεν γνωρίζουμε τίποτα απολύτως.

Τα εγχειρίδια της Ιστορίας και της Κοινωνιολογίας τους αγνοούν και το επίσημο κράτος αρνήθηκε πεισματικά επί εκατόν είκοσι χρόνια να τους δώσει την ελληνική ιθαγένεια (την πήραν μόλις το 1955). Κι όμως, ζουν παντού ανάμεσά μας και πολύ μακριά μας: στη Βόρεια Ελλάδα, στην Πελοπόννησο, στη Θεσσαλία, στην Ήπειρο, στην Αττική με μεγάλη πυκνότητα.

Εφαρμόζοντας πρώτοι απ' όλους τους Ευρωπαίους το σύστημα του time-sharing, ανταλλάσσουν τα σπίτια τους με τους αδελφούς τους. Η μια οικογένεια κατεβαίνει στην Πελοπόννησο για τη συγκομιδή πορτοκαλιών κι η άλλη πάει στη Θράκη για εμπόριο.

Αν επιτρέπαμε στους εαυτούς μας να ξεπεράσουν την ατταβιστική δυσανεξία απέναντι σε οτιδήποτε δεν μας μοιάζει, θα διαπιστώναμε ότι η ζωή των Ρομά έχει πολλές και ενδιαφέρουσες όψεις-απαντήσεις στη προϊούσα ισοπέδωση του παγκόσμιου χωριού.

Στη λυσσαλέα και μονοδιάστατη ανάγκη μας για επαγγελματική επιτυχία και κοινωνική άνοδο, οι Τσιγγάνοι αντιπαραθέτουν την προσήλωσή τους στους ανθρώπους.

Σ' αυτούς χαρίζουν το χρόνο τους κι όχι στους εργοδότες τους. Όταν χτυπήσει η αρρώστια, όλοι μαζί, φρουροί πολύχρωμοι, στέκονται έξω από τις πόρτες των νοσοκομείων νύχτα και μέρα μέχρι να πάρουν πίσω τον άνθρωπό μας.

Δεν πληρώνουν όπως εμείς ξένους για να κάνουν το καθήκον μας. Τα παιδιά τους απο νωρίς

τα θεωρούν ανεξάρτητα όντα και δεν τα πνίγουν με ευνουχιστική υπερπροστασία, ούτε τα "σπρώχνουν (εμμέσως πλην σαφώς) από τις ταράτσες αν δεν πληρούν υψηλότερες πανεπιστημιακές προδιαγραφές.

Τη ζωή τους δεν τη χωρίζουν σε κομμάτια, δεν είναι άλλος ο δημόσιος βίος -η κοινωνική πρόσοψη- και άλλος ο ιδιωτικός. Όλα διαπλέκονται φυσιολογικά. Η δουλειά και η ευχαρίστηση μπερδεύονται, προνόμιο μόνο ελαχίστων από μας. Όσο για την αυτοεκτίμησή τους, αυτή δεν έχει να κάνει με τα πόσα κερδίζουν, αλλά με τα πόσα ξοδεύουν -μια ιδεολογία ικανή να απειλήσει τα θεμέλια του τραπεζικού συστήματος, δηλαδή όχι ιδιαίτερως δημοφιλής στη Δύση!

Οι Τσιγγάνοι είναι τσιτζίκια κι όχι μυρμήγκια, ζουν για το σήμερα, έχουν μια δροσιστικά επαναστατική αντίληψη για το χώρο και το χρόνο, δεν κρεμάνε πάνω στη ζωή τους τα βαρίδια της ιδιοκτησίας. Με λίγα λόγια, αν η Ιστορία τους αγνόησε, η ζωή φαίνεται να τους τίμησε, γιατί την τίμησαν πρώτοι εκείνοι.

Κι αν υπήρξαν ανέκαθεν η πιο αγνοημένη απ' όλες τις μειονότητες, ήταν γιατί δεν υπήρχαν ανάμεσά τους οι λεγόμενοι μορφωμένοι, δηλαδή άνθρωποι με πρόσβαση στο σύστημα και φωνή που να μπορεί να χρησιμοποιήσει τους εξουσιαστικούς κώδικές μας για να ακουστεί. Έτσι ήταν εύκολο στην Αστυνομία λ.χ. να εισβάλλει χωρίς δεύτερη σκέψη (και κυρίως χωρίς ένταλμα) στα σπίτια τους και να τα διαλύσει ψάχνοντας για υπόπτους.

Τώρα όμως τα πράγματα αρχίζουν ν' αλλάζουν. Οι Τσιγγάνοι προσπαθούν να αγνοήσουν τον ρατσισμό της πλειονότητας και να στείλουν τα παιδιά τους στα σχολεία μας. Μια νέα γενιά Τσιγγάνων δραστηριοποιείται ήδη με επιτυχία στην Ευρώπη, με στόχο να ενημερώσει την παγκόσμια κοινότητα για τον πολιτισμό, τη γλώσσα αλλά και τα μεγάλα προβλήματα των αδελφών Ρομά. Γιατί, όπως λέει το πανέμορφο παραδοσιακό τραγούδι Rom na colaj tu te aves, **σήμερα δεν είναι εύκολο να είσαι Τσιγγάνος.**

(Κάθε δεκαπενθήμερο ένα άρθρο από τον Άλλο Τύπο. Σε αυτό το τεύχος, Α.Δ. από Τα Νέα, 11/2/98)

Περί παράδοσης

Το τηλεφώνημα του Φιλήμονα Τρίτη βράδυ για να παραδώσω κείμενο Τετάρτη πρωί με βρήκε ανέντοιμο. Είναι όμως μια καλή ευκαιρία να φιλοξενήσω στη στήλη μου το στοχασμό και την ειρωνία ενός ανθρώπου της τέχνης που όχι μόνο είχε πολλά να λέει για την παράδοση αλλά και τη χρησιμοποίησε κατά τον πιο εμπνευσμένο τρόπο. Ο Μάνος Χατζιδάκις δεν ζει για να του ζητήσω την άδεια δημοσίευσης. Ελπίζω ότι δεν θα είχε αντίρρηση...

Μυθολογικά της παράδοσης

... Και πρώτ' απ' όλα, τι θα πει παράδοση;

Είν' τα παιδιά, είναι οι πρόγονοι, είναι συνήθεια για υποχρέωση; Είναι κάτι που μας παρέχει ασφάλεια... ταυτότητα και σιγουριά, ή εμπόδια, αναστολές και αποθάρρυνση για μια... προς τ' άστρα εκτόξευσή μας; Πώς είμαστε τοποθετημένοι απέναντί της, είναι Κυρία, παρθένα ή γριά; Και πώς μας φανερώνεται εντός μας; Με μια εσωτερική διεργασία, από ανάγκη που πολλές φορές μας οδηγεί στο βάθος των πηγών μας, ή από διάθεση να 'μαστε κάτι διαφορετικό, να ξεχωρίζουμε απ' τους άλλους; Είναι παράδοση οι συνήθειες των πατέρων μας, οι παλιές φωτογραφίες των συγγενών μας, που σκονισμένες χάνονται στα συρτάρια, ή εκείνο το φως που μας αποκαλύπτει, το αποτύπωμα των δακτύλων μας, το περίγραμμα του σώματός μας, ή σκιά μας;

Στις μέρες μας πολύ γιορτάζονται τα "παραδοσιακά" και προστατεύονται όχι μόνο απ' τις αρχές, αλλά και από τους συλλόγους, κι από τα γυμναστήρια, κι από τα κόμματα και τις πολιτικές παρατάξεις. Θα 'χετε ακούσει πως όλοι σκίζονται να μη χαθεί το πρόσωπό μας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας, και δίχως να 'χουμε δραχμή αποφασίζουμε τη διατήρηση κάθε σπιτιού και κάθε χώρου, μες στον οποίο κάποιος πρόγονος έζησε, σκέφτηκε ή τέλος πάντων έφτιαξε κάτι. Χώρια που υπάρχουν εκπομπές στην Τηλεόραση, όπου χαλοδιατηρημένες Κυρίες με οδοντιατρική άρθρωση και συνεχώς δακρύζοντα μάτια, προσπαθούν να μας πείσουν πως κάθε πρόγονος, όλοι οι πρόγονοι, αρκεί να μην είναι κάποιος ζωντανός, υπήρξαν όλοι τους, υπέροχοι, γενναίοι και εθνικοί. Και δεν χωράνε αυτά αμφισβήτηση και κριτι-

κή. Αποτελούν παράδοση εθνική. Όμως έχουμε και μια διαφορετική παράδοση, ας την πούμε, πιο προοδευτική. Μεσ' την οποία ο συμπαθής μας Μουφλουζέλης, κάνει περίπατο με τον στρατηγό Μακρυγιάννη, σε ώρες απογευματινές. Ο πατήρ ημών Βαμβακάρης μελοποιεί σε ήχο πλάγιο τη Γυναίκα της Ζάκυνθος του Διονυσίου Σολωμού. Και η Μαντώ Μαυρογένους χορεύει βαρύ ζεϊμπέκικο με την Ρόζα Λούξενμπουργκ, την Πασιονάρια ή την Πηνελόπη Δέλτα, ενισχύοντας έτσι το κίνημα για την απελευθέρωση των γυναικών.

Και όλα αυτά, μας συντηρούν τα τελευταία δέκα χρόνια, σ' ένα εκτυφλωτικό πανόραμα με μολυσμένο αγέρα, μες στον οποίο κινούμεθα όλοι μας ανώνυμοι κι επώνυμοι, για να συνθέσουμε τελικά μια καινούργια και συγχρονισμένη εθνική φυσιογνωμία, κατάλληλη για αφίσες και γι' αναγνωστικά σχολείων κατωτάτης εκπαίδευσης. Έτσι, λέμε, θα μπούμε στην αιωνία Ευρώπη. Ενώ άλλοι φωνάζουν πως έτσι θα εξαφανιστούμε μες στη μεγάλη Ευρώπη. Σημασία έχει πως είτε χαθούμε, είτε χωθούμε, θα 'μαστε μέσα στην Ευρώπη. Κι όσο για την φυσιογνωμία, ας αρκεστούμε στην απλή Μεσογειακή. Η ημιμαθής προσήλωση των νέων μας στα "παραδοσιακά" και η χρήση των στοιχείων τους ανεξέλεγκτα, μαζί με τις φιλότιμες προσπάθειες των "ειδικών καλλιτεχνών του σήμερα" -τα πάντα σε εισαγωγικά-, να συνυπάρξει ο Μάρκος Μπότσαρης με το Γκεβάρα, περιέχουν, αν όχι κίνδυνο, τουλάχιστο κάτι σαν γελοιοποίηση και μια καχυποψία, για την εύκολη παρουσία της παράδοσης στα πόδια μας. Συγχρόνως δε, αποτελεί κι αναστολή για κάθε σοβαρότερη προσπάθειά μας να βγούμε απ' τ' αδιέξοδο των καιρών, σαν σύνολο, σαν έθνος και σαν άτομα.

Γιατί, να πούμε την αλήθεια, η αφελής υπενθύμιση της εκ παραδόσεως αρετής μας και της παραδοσιακής γραφικής ιδιοτυπίας μας, αν δεν προκαλεί θυμηδία, τουλάχιστον ενισχύει τον τουρισμό, είναι εμπορεύσιμη -που λένε, και στοχεύει στο να ενισχύσει το εθνικό μας φρόνημα. Άλλο, αν με το εμπόριο του γραφικού εκπορνεύεται η εθνική μας ευαισθησία και με την συνεχή πλύση εγκεφάλου περί του εθνικού, διαβρώνεται η ψυχικότητά μας και η πνευματική αντοχή μας.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

Τώρα που οι αγρότες αποσύρονται στα χωριά τους και οι πολεμικοί ανταποκριτές των καναλιών επιστρέφουν στη βάση προς αναζήτηση νέου αίματος, θα περίμενε κανείς ότι θα άνοιγαν τα τηλεοπτικά παράθυρα για σοβαρές συζητήσεις περί του μέλλοντος της αγροτικής μας οικονομίας. Από τη μια ο υπουργός Γεωργίας να σχεδιάζει, ας πούμε πώς θα κατακτήσουμε τις αγορές με λευκά ροδάκινα που τόσο είχαν γοητεύσει τον πρωθυπουργό παλαιότερα κι από την άλλη οι αγρότες να οργανώνουν τη νέα παραγωγή. Τέτοια παράθυρα δεν πρόκειται να υπάρξουν ποτέ γιατί και η πραγματικότητα είναι πολύ πιο πολύπλοκη από τη διπλοτυπία των παραθύρων αλλά και γιατί τα προβλήματα των αγροτών έγιναν θέμα μόνο όταν απειλήθηκε η μικροαστική ευταξία κι όταν βέβαια δόθηκε ευκαιρία για αντιπολίτευση στην παρακμάζουσα δεξιά. Έλα, όμως, που τα ΜΜΕ δεν είναι αντανάκλαση της αληθινής ζωής όπως οι διαχειριστές τους ισχυρίζονται. Ευτυχώς για όλους μας η ζωή είναι αλλού και οι δικές της καθημερινές συγκρούσεις μπορούν να γίνουν πολύ πιο επικίνδυνες για όσους νομίζουν ότι πιάσαν τον ταύρο από τα κέρατα έχοντας το δάχτυλο στο ON/OFF του τηλεκοντρόλ.

Η κρίση στη Ν.Δ.

Οι διαγραφές στη Ν.Δ. αντιμετωπίστηκαν θετικά από τις τοπικές εφημερίδες που στηρίζουν αυτό το κόμμα, κάτι που συνηγορεί στην άποψη ότι η επιλογή του Κώστα Καραμανλή δεν ήταν εν κενώ. Μάλιστα οι τοπικές εφημερίδες (Πρωϊνά Νέα, Πρωϊνός Λόγος, Νέοι Αγώνες, Ελευθερία) καταλήγουν, από διαφορετικούς δρόμους βέβαια, σε μία κοινή αρχή: Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ πρέπει να πέσει γιατί είναι ανίκανη και ίσως και διεφθαρμένη. Αυτού του είδους ο αντιπολιτευτικός λόγος προσφέρει ενδιαφέροντα δημοσιεύματα και αποκλύψεις, όπως για παράδειγμα για την ουσιαστική πολιτική αδυναμία να ολοκληρωθεί η Εγνατία. Δεν μπορεί να υποκρύψει όμως και κάτι πιο ουσιαστικό, ότι δη-

λαδή η Ν.Δ. δεν έχει τίποτα καινούριο να προτείνει. Αν έχει κάτι θα είναι ή η ακόμα πιο μεγάλη ταχύτητα ιδιωτικοποίησης του δημόσιου τομέα, πολιτική που στηρίζουν όμως οι ...διαγραφές

(και επιπρόσθετα τρομάζει τους συντηρητικούς ψηφοφόρους και αναγνώστες) ή η επιμονή στην ανάδειξη του φιλοβασιλικού και χουντικού, αντικομμουνιστικού παρελθόντος (όπως σημείωσε ο Ανδρέας Ανδριανόπουλος), πολιτική όμως που φαίνεται να αφήνει αδιάφορη την πλειοψηφία των Ελλήνων.

Με την Ν.Δ. σε αναμονή συνεπώς και τις εφημερίδες της να χτυπούν (και καλά θα κάνουν όσο θα έχουν δίκιο) μένει να αποδειχθεί αν η κυβέρνηση θα πέσει σαν ώριμο φρούτο. Η γνώμη μας πάντως είναι ότι δεν θα πέσει με τα ισχύοντα δεδομένα. Όσο για την πολιτική που ασκείται αυτή δεν αλλάζει με δημοσιεύματα εφημερίδων αλλά με αγώνες.

Παρασκήνια

Η κρίση στη Ν.Δ. μοιάζει πάρα πολύ με ανάλογες καταστάσεις στα κομμουνιστικά κόμματα. Έχει παράνομα πειθαρχικά, δημόσιες αντεγκλήσεις για το ποιος είναι πιο "καθαρός" κομματικά και βέβαια πολύ παρασκήνιο. Στη στήλη του ο **Γι-Πας** στον Πρωϊνό Λόγο (6/2) αποκάλυψε μάλιστα και "συμπαιγνία Σουφλιά-Σημίτη" με αφορμή κάποιο νεύμα, υποτίθεται συνωμοτικό, που αντάλλαξαν στη Βουλή όταν ψηφίζοταν η ρύθμιση για τις ΔΕΚΟ. Εμείς δεν έχουμε λόγο να διαφωνούμε με τέτοιες αποκλύψεις που ει-

"Κώστα προχώρα" όπως γράφουν και τα τοπικά πρωτοσέλιδα

δικά όταν είναι και αληθινές αποκαλύπτουν και το υποκριτικό προσώπείο των πολιτικών. Θα θυμάστε ότι όταν έφυγε ο Αντώνης Σαμαράς από τη Ν.Δ. τα πράγματα ήταν πιο άγρια ακόμα. Κάτι όμως που πέρασε απαρατήρητο από τον τοπικό τύπο είναι η δήλωση του πολύ γνωστού και έγκυρου δημοσιογράφου **Γ. Μασσαβέτα** ότι *“στηρίχθηκε σε πληροφορίες που απεδείχθησαν ότι δεν στηρίζονται στην πραγματικότητα”* (ΝΕΑ 10/2). Ποιον αφορούσαν οι πληροφορίες: Τον πρώην βουλευτή **Γ.Σιμπιλίδη** τον οποίο ο κ. Μασσαβέτας κατηγορήσε ότι δωροδοκήθηκε για να φύγει από τη Ν.Δ. του Μητσοτάκη και λίγο αργότερα να συνιδρύσει την ΠΟ.ΛΑΝ. Και βέβαια ο κ. Μασσαβέτας δεν θα έφτανε ποτέ σε μια τέτοια δήλωση αγνώμης αν δεν καταδικαζόταν πρωτοδίκως σε 10 μήνες φυλακή για συκοφαντία κι αν δεν απειλούνταν με επικύρωση της ποινής στο Εφετείο. Διδακτική η ιστορία ειδικά μάλιστα για όσους πιστεύουν ότι αρκεί η “αυτοπειθαρχία” για να μην ξεπερνούν τα όρια της δεοντολογίας οι δημοσιογράφοι.

Επισημάνσεις

Επισημάνσαμε τρία σχόλια με ευρύτερο ενδιαφέρον για τους Γιαννιώτες.

- Ο **Γιώργος Κυρούσης**, διευθυντής του Ηπειρωτικού Αγώνα, πιάνεται από μία μικρή είδηση που γράφτηκε στον αθηναϊκό τύπο σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση εξετάζει το ενδεχόμενο να επιβάλει νοσήλεια για τη χρήση ασθενοφόρου από ασθενείς γιατί, λέει, ότι τα καλούν για “ψηλού πήδημα”. Εκτός από το αυτονόητο ότι τα ασθενοφόρα έχουν σώσει ζωές, ο Γ.Κ. θυμίζει ότι είναι θετικό στοιχείο για μια σύγχρονη κοινωνία να αξιοποιούν οι πολίτες τα Νοσοκομεία και υποπτεύεται ότι όλα αυτά μπορεί να είναι και σχέδιο ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών για να αλώσουν τη δημόσια υγεία (Η.Α. 11/2).

- Στον Πρωινό Λόγο (12/2) ο **Τ. Κώτσης** ασχολείται, πρώτος από όλους όσο γνωρίζουμε, με τη διαφημιστική πινακίδα που εγκατέστησε ο Δήμος στη νησίδα μπροστά από το Δικαστικό Μέγαρο για να προβάλλει φωτεινά μηνύματα. Γράφει χαρακτηριστικά *“... σαν ιδέα είναι επιεικώς αλίθια και βλακώδης, και θίγει βάνανυσα την ειμώνα του Νομαρχιακού Μεγάρου”*. Να προσθέ-

σουμε ότι μπορεί να γίνει επικίνδυνη για τους οδηγούς σ’ αυτήν την μεγάλη διασταύρωση, ειδικά τα βράδια, επειδή υπάρχει ο κίνδυνος να αποσπάσει την προσοχή τους.

- Δεν προλάβουμε στο προηγούμενο φύλλο να περιλάβουμε και το σχόλιο του Πρωϊνού Λόγου (31/1) που τοποθετείται αρνητικά στην άθλια ανακοίνωση του Κυνηγητικού Συλλόγου που έριχνε το φταιξιμο για την καταστροφή του καταφυγίου στο Μιτσικέλι, στους Αλβανούς.

Πω, πω βρισιές!

Τον **Αδέσμευτο Τύπο** πήραμε στις 4 Φλεβάρη για να ενημερωθούμε εκ των έσω για την κρίση στη ΝΔ και πέσαμε πάνω σ’ ένα σχόλιο του **Γιάν.Ντασ.** με τίτλο *“Υπόδικος και τα ...ξεσαμάρωτα”* που άρχιζε ως εξής: *“Ένας απατεωνίσκος, μαφιοζάκος ανώνυμα γράφει σε μία τοπική φυλλαδίτσα, στα Γιάννενα ύμνους υπέρ του... Μεγάλου Ευεργέτη”*. Τέτοια λόγια κι ούτε μία μύνηση! Όχι ότι μας νοιάζει ποιος είναι ο υβριζόμενος ντόπιος δημοσιογράφος αλλά έχει πλάκα το όλο θέμα.

Στην Επαρχία

Από άρθρο του **Σταμάτη Φασουλή** στα ΝΕΑ (10/2/98)

Θυμάμαι τον άλλο, τον “Θεοδωράκη τον ντέτεκτιβ” στο “Τέλος της μικρής μας πόλης”, τον ξεχασμένου σχεδόν και πολύ αγαπημένου μου Δημήτρη Χατζή, που ψάχνοντας τον ένοχο (όχι, δεν έβαλε κασέτες, δεν έκρυψε βιντεοκάμερες στις κρεβατοκάμαρες) έκανε μόνος του μίαν “αναπαράσταση”. Ντύθηκε το θύμα κι επανέλαβε τις τελευταίες του κινήσεις, και σκόνταψε πισωπατώντας στο σκοτάδι, κι έπεσε κι αυτός όπως το θύμα. Έπεσε στη μαύρη τρύπα. Στο πηγάδι, για να καταλάβει πως ναι, αυτή η τρύπα που χάσκει στη μέση της πόλης, αυτή η ίδια η πόλη, είναι που σκοτώνει τα παιδιά της. Αυτή η ίδια η πόλη είναι ο δολοφόνος.

Στην επαρχία οι ποιητές αυτοκτονούν, οι κυρίες ξενοπηδιούνται και οι άντρες σκοτώνονται στη δουλειά για να τα χροντροκονομήσουνε.

Στην επαρχία ο καθένας είναι ελεύθερος να διαλέξει τον θάνατο τον προσωπικό του.

Τα πήραμε τα Γιάννενα

Πίνακας του Κ. Μεσσαρέ στη λέσχη Αξιωματικών Ιωαννίνων που απεικονίζει τον διάδοχο Κωνσταντίνο να εισέρχεται στη πόλη στις 22 Φεβρουαρίου του 1913.

Η 21η Φεβρουαρίου του 1913 και η απελευθέρωση της πόλης των Ιωαννίνων ήταν το επιστέγασμα της λαμπρής πορείας του ελληνικού στρατού που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 1912 τη μεγάλη περιπέτεια των Βαλκανικών πολέμων για να καταλήξει με μια μεγάλη νίκη και το διπλασιασμό των εδαφών και του πληθυσμού του ελληνικού κράτους. Παρολαυτά, η ιστορική περίοδος προ του 1940 παραμένει για μας σήμερα σκοτεινή και δυσπρόσιτη και γιατί διδάσκεται με ελλείψεις στα σχολεία αλλά και γιατί η ιστορία είναι πιο πολύ ιδεολογία στην Ελλάδα παρά γεγονότα, έρευνα και κριτική αποτίμηση.

Η πολιτική κατάσταση

Η Ελλάδα του 1912 δεν είναι η πάμπωχη και υποταγμένη οικονομικά χώρα που άφησε πίσω

του ο άτυχος πόλεμος του 1897. Έχει σταθερή κυβέρνηση από το 1910 με τον **Βενιζέλο** να χαιρεί της αποδοχής της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού, κυριαρχεί στο εμπόριο στη θάλασσα και η δειλή ως τότε εκβιομηχάνιση φέρνει στο προσκήνιο τον πρώτο πυρήνα της αστικής τάξης που μπορεί να σκέφτεται την παρουσία του και πέρα από τα σύνορα. Πέρα από τα σύνορα που ζει το πιο ακμαίο τμήμα του ελληνισμού το οποίο δυσανασχετεί υπό το βάρος της παρακμάζουσας οθωμανικής αυτοκρατορίας. Το **κίνημα του Γουδιού** (1909), που άνοιξε ουσιαστικά και το δρόμο στον Βενιζέλο, αναδεικνύει δύο τάσεις: αυτήν της ανάγκης εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας και της ανάπτυξης της εθνικής αγοράς, όρο απαραίτητο όπως γνωρίζουμε για την ύπαρξη καπιταλιστικής οικονομίας και αυτήν της απελευθέρωσης από

την ξένη εξάρτηση και υποδοúlωση. Στην πορεία θα κυριαρχήσει η πρώτη και σε μία καθοριστικά ευνοϊκή συγκυρία η ανάγκη της αστικής τάξης να επεκτείνει την αγορά στα Βαλκάνια θα συναντηθεί με τη “Μεγάλη Ιδέα” και την ανάγκη για απελευθέρωση από τους Οθωμανούς που εντείνουν συνεχώς την πίεση προς τις μειονότητες της αυτοκρατορίας τους.

Καθοριστική είναι και η διαμόρφωση των διπλωματικών μετώπων των μεγάλων δυνάμεων με Γερμανία και Αυστρο-Ουγγαρία να διεισδύουν όλο και πιο έντονα στην Ανατολή μέσω της στήριξης τους στους Οθωμανούς και το συνακόλουθο φόβο των Άγγλων Γάλλων και Ρώσων μη χάσουν την επιρροή τους που τους αναγκάζει στη διαμόρφωση συμμαχίας.

Η προετοιμασία

Ο Βενιζέλος, που ως και τότε τηρούσε προσεκτική στάση και δεν ενέδιδε στις κραυγές των εθνικιστών για πόλεμο με την Τουρκία, κατανοεί τα ευνοϊκά αποτελέσματα που θα είχε η συμμαχία με τις δυνάμεις της Αντάτ και παράλληλα εκτιμά σωστά ότι μόνο μια συμμαχία βαλκανικών κρατών θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τους Τούρκους.

Ήδη με την εκλογή Γκέσωφ το 1911 η Βουλγαρία παραμερίζει τον στόχο της “αυτόνομης Μακεδονίας” και φαίνεται έτοιμη να αντιμετωπίσει τους Τούρκους, μετά ειδικά και από τη συμμαχία της με τους Σέρβους στις 13 Μαρτίου 1912. Θα ακολουθήσει η συμμαχία Ελλάδας-Βουλγαρίας στις 29 Μαΐου του ίδιου χρόνου (τι τόλμη αλήθεια μετά τον Μακεδονικό Αγώνα της προηγούμενης δεκαετίας) και λίγο μετά η συμμαχία Μαυροβουνίου-Βουλγαρίας.

Τα εκκρεμή ζητήματα κυριαρχίας στη Μακεδονία και τη Θράκη όλοι τα αφήνουν για μετά τον πόλεμο, έναν πόλεμο που ευνοούν οι Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία αφού δεν έχουν τίποτα πια να πάρουν από τους Τούρκους.

Ο πόλεμος

Στις 17 Οκτωβρίου η Πύλη κυρήσσει τον πόλεμο στη Σερβία και τη Βουλγαρία. Ανοίγονται τέσσερα μέτωπα, σε Θράκη και Βόρεια Μακεδονία, και σε Νότια Μακεδονία και Ήπειρο με τη συμμετοχή του ελληνικού στρατού που χωρίζεται στον στρατό Θεσσαλίας με επικεφαλής τον διάδο-

χο Κωνσταντίνο και τον στρατό Ήπειρου με επικεφαλής τον αντιστράτηγο Κωνσταντίνο Σαπουντζάκη. Ο Σαπουντζάκης φθάνει στην Άρτα στις 20 Οκτωβρίου με κύριο στόχο να καταλάβει τα υψώματα του Γκρίμποβου και να απασχολεί τους Τούρκους όσο ο στρατός της Θεσσαλίας προελαύνει στη Μακεδονία. Σ’ αυτήν την αμυντική φάση του πολέμου απελευθερώνονται στις 12 Οκτωβρίου η Φιλιπιάδα στις 21 η Πρέβεζα ενώ στα δευτερεύοντα μέτωπα ο Χειμμαριώτης Σπ. Σπυρομίλιος με εθελοντικό σώμα απελευθερώνει την πατρίδα του στις 5 Νοεμβρίου. Οι Τούρκοι περιορίζονται στη γραμμή Εμίν-Αγά, Πεστά και μετά τη μεγάλη γενική επίθεση της 29ης Νοεμβρίου περιορίζονται στη γραμμή Μπιζανίου με τα περίφημα απόρθητα οχυρά, γερμανικής κατασκευής.

Στις 10 Δεκεμβρίου ο Ελληνικός Στρατός αναπτύσσεται σε Αετοράχη και Μανωλιάσσα και αρχίζει μια μακριά και επώδυνη πολιορκία κάτω από μεγάλη κακοκαιρία κι ένα στρατό που δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πολεμάει συνεχώς επί τρεις μήνες. Ας μην αποσιωπηθεί εδώ το φαινόμενο λιποταξιών και αυτοτραυματισμών φαντάρων για να αποφύγουν τις δύσκολες μάχες όπως μνημονεύει ο εθελοντής Δ. Καμπάνης στο ημερολόγιο του στις 14/12/1912 έξω από το Μπιζάνι.

Η απελευθέρωση

Η τελική επίθεση θα ξεκινήσει το πρωί της 20ης Φεβρουαρίου με αρχηγό πλέον τον Κωνσταντίνο που είχε παραμερίσει τον Σαπουντζάκη ως “αδέξιο”. Καθοριστική είναι η κίνηση τού Α’ τμήματος του στρατού, κυρίως με την ταξιαρχία Μετσόβου, που ενεργεί επίθεση αντιπερισπασμού σε Μάζι-Κοντοβράκι και πετυχαίνει απόλυτα. Στις 11 το βράδυ της ίδιας μέρας ο Εσάτ Πασάς, αρχηγός των Τούρκων, προτείνει παράδοση του άνευ όρων με εγγύηση των προξένων της Ρωσίας, Αυστρο-Ουγγαρίας, Γαλλίας και Ρουμανίας και στις 5.30 το πρωί της 21ης θα διαταχθεί κατάπαυση πυρός.

Την επόμενη μέρα ο ελληνικός στρατός προελαύνει θριαμβευτικά στην πόλη των Ελλήνων, των Εβραίων και των Τούρκων, στα Γιάννενα, κι ένα νέο κεφάλαιο αρχίζει στην ιστορία της πόλης.

Φιλήμων Καραμήτσος

Συζητώντας με τον Μητροπολίτη Ιωαννίνων Θεόκλητο

Συναντήσαμε τον Μητροπολίτη Ιωαννίνων Θεόκλητο στην Μητρόπολη, μετά από ραντεβού. Είναι Σάββατο, λίγο πριν από το μεσημέρι και ο Μητροπολίτης μας περιμένει στο γραφείο του. Μας κερνάει καφέ, ενώ κάποιος του παραδίδει τον πρωινό τοπικό Τύπο. Πιανόμαστε από αυτό και κάνουμε την πρώτη μας ερώτηση.

Μικρόπολις: Πως βλέπετε τον τοπικό Τύπο;

Μητροπολίτης: Φοβάμαι πως χρειάζεται αρκετή βελτίωση. Αν θέλει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της πόλης θα πρέπει ίσως πρώτα να περιοριστεί σε αριθμό τίτλων. Είναι πάρα πολλές οι εφημερίδες για την πόλη μας αφού και οικονομικούς πόρους δεν βρίσκουν αλλά και το δυναμικό των δημοσιογράφων διασπάται έτσι.

Αρα είναι παράδοξο το γεγονός ότι επιβιώνουν;

Είναι μια παραδοξότητα βέβαια, αλλά έχει την εξήγησή της. Και κάτι άλλο είναι ότι τα τελευταία χρόνια η δημοσιογραφία δεν τρέχει πίσω από τα γεγονότα αλλά οργανώνεται μέσω των τηλεφώνων...

Πάντως διαβάζετε τον τοπικό Τύπο.

Βεβαίως, κάθε πρωί.

Βλέπετε κάποιες ιδιαιτερότητες στην Ήπειρο και τα Γιάννενα, από τη σκοπιά της Εκκλησίας;

Υπάρχουν πολλές ιδιαιτερότητες που τις βλέπω γιατί έχω ζήσει και σε άλλα μέρη ειδικά όταν ήμουν στρατιωτικός ιερέας για 8 χρόνια. Για να μην παρεξηγούμαι, αυτήν την ιδιαιτερότητα, ειδικά της Εκκλησίας, την βλέπω πολύ θετικά. Είναι το ποίμνιο το οποίο στέκεται κριτικά απέναντι στην Εκκλησία του αλλά τη θέλει και μπροστά σε όλα. Θα πω και κάτι που νομίζω ότι το χρωστάω στην πόλη των Ιωαννίνων γιατί έχοντας κάνει τις θεολογικές μου σπουδές, αυτός ο χώρος μου έδωσε τη δυνατότητα με σάρκα και οστά να μάθω πώς πρέπει να είναι ένας αληθινός επίσκοπος.

Και τι μάθατε; Πώς πρέπει να είναι ένας αληθινός επίσκοπος;

Πρώτα απ' όλα πνευματικός ηγέτης. Ο φορέας

δηλαδή, της ερμηνείας των Γραφών, ο φορέας της αλήθειας της Εκκλησίας στον τόπο. Οφείλει όμως και να αφουγκράζεται το ποίμνιο, να παρεμβαίνει όταν η κοινωνία, για λόγους καθαρά ανθρωπίνους, ωθεί την Εκκλησία σε ρόλους εκοσμίκευσης και να την αναστέλλει. Απ' την άλλη δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Εκκλησία έγινε για τον άνθρωπο και οφείλει κατανόηση στον άνθρωπο. Παράλληλα ο επίσκοπος πρέπει να γνωρίζει το σύνολο της ζωής ενός τόπου για να ασκεί τα καθήκοντά του ως πνευματικός πατέρας.

Η εκοσμίκευση της Εκκλησίας είναι σήμερα υπαρκτό πρόβλημα;

Μετά το 1821 η Εκκλησία της Ελλάδας είχε την ατυχία να καθοριστεί από ανθρώπους που είχαν έντονη την δυτική εκκλησιαστική νοοτροπία και ειδικά την προτεσταντική. Έτσι δόμησαν μία Εκκλησία σχεδόν κρατική. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι συμπρόεδρος της Συνόδου ήταν ο Βασιλικός Επίτροπος. Ανατράφηκαν γενές γενεών με μία τέτοια Εκκλησία με αποτέλεσμα να μπαίνει στην ιδιοσυγκρασία τους μια Εκκλησία εκ του κόσμου προερχόμενη. Την ίδια ώρα, ίσως, και οι λειτουργοί της με τις πολλές αδυναμίες τους όπως η μειωμένη μόρφωση, εξωθούνταν και οι ίδιοι σ' αυτήν την κατάσταση. Η προσωπική μου γνώμη είναι ότι την Εκκλησία πρέπει να την αντιλαμβανόμαστε σαν μια κατάσταση εν τω κόσμω η οποία απαντάει στις μεταφυσικές αγωνίες και τα ερωτήματα του ανθρώπου. Μην ξεχνάμε τη σύστασή της: είναι εξ αποκαλύψεως, συνεστημένη από τον ίδιο το Θεό. Όταν λοιπόν προσπαθούμε να της δώσουμε ανθρωποκεντρική κατεύθυνση και οργάνωση έχουμε τη λεγόμενη εκοσμίκευση της.

Αυτή η διαδικασία όπως την περιγράψατε από το 1821 και μετά τι επιπτώσεις είχε;

Είχε όλες αυτές τις επιπτώσεις που βλέπετε, ιστορικά. Τη μία να φτιάχνουμε "αριστίνδην" Σύνοδο, την άλλη να ορίζουμε Αρχιεπίσκοπο και όλα αυτά.

Όπως το '73 για παράδειγμα;

Το ότι η κυβέρνηση έδειξε την αποποίηση της προς τον Ιερώνυμο καλώντας έναν Μητροπολίτη να την ορκίσει είναι γεγονός. Όμως δεν προχώρησε ούτε στο να του υποδείξει να παραιτηθεί, ούτε εξέδωσε νόμο για να τον εξαναγκάσει σε παραίτηση. Κάποια στιγμή ο ίδιος υπέβαλε την παραίτησή του. Υποβάλλοντας την παραίτηση του ήρθε η Πολιτεία, η οποία είχε ήδη τρώσει την εκκλησιαστική ανεξαρτησία δια του αναγκαστικού νόμου 3 και κάνει την συντακτική πράξη που επαναφέρει τα εκκλησιαστικά πράγματα εις την προ του αναγκαστικού νόμου κατάσταση. Κι έτσι εκλέγει τον τότε Αρχιεπίσκοπο κι εν συνεχεία δημιουργείται ο νέος Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας το 1977 ο οποίος σαν πρώτο δείγμα αποδεσμεύσεως της από τον κρατικό χώρο έχει την αφαίρεση του Επιτρόπου του Κράτους από τη Σύνοδο.

Περίοδος Χούντας

Εγώ νομίζω ότι επρόκειτο για μια περίοδο εκκλησιαστικής ανωμαλίας, κάτω από μια χουντική κυβέρνηση.

Η τότε κυβέρνηση, ανεξαρτήτως τι μορφή είχε, είχε ένα Υπουργό Παιδείας -τον Παναγιώτη Χρήστου- ο οποίος ήταν θεολόγος και βοήθησε την Πολιτεία να άρει το τραύμα που είχε κάνει στην Εκκλησία και να την επανατροχιάσει, όπως λέει η Συντακτική Πράξη, εις την κανονική τάξη.

Θα είχε γίνει αυτό αν δεν ήταν αναγκαίο να ορκιστεί η κυβέρνηση του Ιωαννίδη;

Η κυβέρνηση του Ιωαννίδη ορκίζεται 25 Νοεμβρίου κι αυτά γίνονται μετά από 50 ημέρες.

Ήταν ίσως μέσα στα ανταλλάγματα για να γίνει η ορκωμοσία.

Με όλον το σεβασμό, όχι, επειδή συνέβαινε να είμαι κοντά στα πράγματα εκείνη την εποχή. Την επόμενη της ορκωμοσίας της κυβερνήσεως ο Ιερώνυμος ενεκάλεσε τον Σεραφείμ στη Σύνοδο για την παράτυπη πράξη, για το ότι δηλαδή δεν μπορούσε να ιεροπράξει σε άλλη ενορία χωρίς την άδεια του οικείου επισκόπου. Αλλά αυτή η έγκλιση δεν έγινε δίωξη.

Η ορκωμοσία δεν ήταν μια πράξη νομιμοποίησης του χουντικού καθεστώτος του Ιωαννίδη;

Όταν κληθεί κληρικός για να επιτελέσει μυστηριακή πράξη είναι υποχρεωμένος να το κάνει. Ξέρετε είναι λεπτή η θέση. Εφόσον αυτή η πράξη είναι καθαρά εκκλησιαστική τελετή. Έπειτα αν η Εκκλησία αρνηθεί την ορκωμοσία της εμφανιζόμενης νέας κυβέρνησης οδεύουμε σε αναρχία και σύγχρυσση.

Ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος

Την πράξη δηλαδή τότε του Σεραφείμ την κρίνετε νόμιμη;

Όφειλε να ζητήσει άδεια από τον Ιερώνυμο, και δεν τη ζήτησε, άρα υπάρχει παρατυπία κι αν λειτουργούσε η Εκκλησιαστική Δικαιοσύνη έπρεπε να δικαστεί.

Γιατί ονομάζετε «επανάσταση» την κίνηση του Ιωαννίδη; Δεν ήταν ένα στρατιωτικό κίνημα;

Μα δεν το αμφισβητώ αυτό, βεβαίως ήταν ένα στρατιωτικό κίνημα ενάντια σ' ένα άλλο στρατιωτικό κίνημα.

Η Πίστη και η Εξουσία

Ας αλλάξουμε θέμα. Είναι θετική για την Εκκλησία η επίσημη αναγνώρισή της από το κράτος;

Εδώ δεν έχουμε επίσημη αλλά επικρατούσα θρησκεία όπως το λέει το Σύνταγμα -και πέραν τούτου ουδέν. Εγώ προσωπικά δεν πιστεύω ότι μια θρησκεία πρέπει να έχει επίσημη αναγνώριση για να βοηθηθεί η πίστη. Η πίστη δεν πρέπει να συνδέεται με την συνδρομή κανενός εξουσιαστικού φορέα. Αποτελεί προσωπική υπόθεση του καθενός γι' αυτό και είμαι προσωπικά οπαδός των ανεξίθρησκων κρατών, όπου κάθε πίστη δρα ελευθέρως.

Προσωπικά, όμως, δεν βλέπω ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία κινείται σ' αυτήν την κατεύθυνση στην Ελλάδα.

Πολλοί από εμάς πράγματι χρειαζόμαστε την προστασία του “χωροφύλακα”. Είναι το μεγάλο μας λάθος. Θα σας πω ότι εγώ δεν επιτρέπω όργανα τάξης μέσα στο Ναό. Αποφεύγω να δημιουργώ θέματα εξαρτήσεως και προστασίας από τις αρχές.

Πόση δύναμη και τι είδους έχει σήμερα η Εκκλησία;

Η Εκκλησία χειριζόμενη -για να μην πω διαχειριζόμενη- το βαθύτερο είναι του πιστού έχει καταλυτική εξουσία επάνω του. Αν έχει ένα μεγάλο σύνολο πιστών και χρησιμοποιήσει αυτή την εξουσία, την καταλυτική, τότε σίγουρα είναι μεγάλη η εξουσία της. Εμείς άλλη εξουσία, δεν έχουμε παρά μόνο αυτή που ασκείται στο εσωτερικό του ανθρώπου. Η σχέση της Εκκλησίας με τον κόσμο είναι διαπροσωπική. Αν εμφανίζεται σαν σύνολο είναι γιατί υπάρχουν κοινές σταθερές που συνδέουν αυτούς τους ανθρώπους. Η Εκκλησία δεν έχει το δικαίωμα να τους χρησιμοποιήσει σαν σύνολο παρά μόνο σε ζητήματα πίστεως.

Μου φαίνεται ότι μπορώ να σκεφτώ περιπτώσεις που συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο...

Ο καθένας μας συμπεριφέρεται ανάλογα με την προσωπική του παιδεία. Ο Καντιώτης γιά παράδειγμα, νιώθοντας ότι εξουσιάζει το άτομο χρησιμοποιεί τις μάξες για να επιβάλλει απόψεις που αφορούν την ελευθερία συνειδήσεως του κάθε ανθρώπου. Είναι και οπισθοδρομικό αυτό και αντιδραστικό.

Στην Ελλάδα η ορθόδοξη εκκλησία είναι αριθμητικά κυρίαρχη, αλλά υπάρχουν και περιοχές με μεγάλο αριθμό άλλων δογμάτων και θρησκειών. Σε μερικά νησιά για παράδειγμα ζουν πολλοί καθολικοί και στην Θράκη μουσουλμάνοι Τουρκικής καταγωγής. Ποια είναι η σχέση της ορθόδοξης εκκλησίας με τους πιστούς άλλων δογμάτων;

Επειδή η πίστη του κάθε ανθρώπου είναι ελεύθερη επιλογή του, δεν υπάρχει αντιπαλότητα σε θέματα πίστεως. Ο ένας παράδεχεται τον άλλο για αυτό που είναι. Δεν θα πω ότι με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία υπάρχουν προβλήματα στις σχέσεις στην Ελλάδα αν και στο θέμα της Ουνίας δημιουργούνται κάποτε τριβές. Για το θέμα των Μουσουλμάνων θα απαντήσω ότι παλαιότερα είχαμε δημόσιες σχέσεις και παραδοχής του ενός απ’ τον άλλον. Με πολύ χαρά διάβασα ότι πρόσφατα ο Μητροπολίτης Ξάνθης επισκέφτηκε τον Μουφτή για να τον συγχαρεί για τη μέρα της

γιορτής του. Η διαφορά μας πάντως έχει κυρίως φιλοσοφικό υπόβαθρο κι από ‘κει και πέρα οι σχέσεις μας πρέπει να είναι άριστες. Και να δούμε τη δημιουργία Τζαμιού στην Αθήνα. Γιατί αν υπήρχε ένα μουσουλμανικό Τζαμί στην Αθήνα πιθανόν να είχαμε ένα άλλο σημείο αναφοράς για τους Μουσουλμάνους της Θράκης που τώρα το αναζητούν αλλού.

Το κάνουν γιατί αισθάνονται καταπιεσμένοι. Αν έχετε πάει στην Κομοτηνή τελευταία, θα παρατηρήσατε ότι υπάρχουν δύο πόλεις μέσα στην ίδια πόλη.

Την ξέρω την πόλη καλά ήδη από το ‘60. Δυστυχώς ήταν λάθος των κυβερνήσεων που δεν φρόντισαν να εκσυγχρονίσουν κι αυτό το κομμάτι του πληθυσμού.

Φταίει η κοντόφθαλμη πολιτική του κράτους;

Έτσι. Και θα πω ότι ήταν κοντόφθαλμη και η πολιτική των εκκλησιαστικών ταγών. Γιατί από τη στιγμή που ο Χριστιανισμός είναι η κατεξοχήν θρησκεία της ελευθερίας και της αλήθειας δεν έπρεπε να τρομάζει με την ύπαρξη άλλων κοινοτήτων. Το αντίθετο πιστεύω, θα είχε πιστότερους οπαδούς αν δούλευε σ’ αυτά τα πλαίσια.

Βλέπετε να υπάρχει αντίφαση στον όρο “Ελληνορθόδοξος” πολιτισμός;

Πρέπει να σταματήσουμε να ομιλούμε περί «ελληνοχριστιανικού» πολιτισμού. Πρέπει να μιλάμε για χριστιανισμό λαμβάνοντας υπόψη και το πλεονέκτημα που έχουμε, ότι οι πηγές του χριστιανισμού είναι στα Ελληνικά. Αν κάναμε έτσι, θα απαλλάσσαμε το δόγμα από την εθνική ταυτότητα και θα ήταν πιο δεκτικό σε άλλους λαούς στους οποίους θα υπεισέρχεται η ελληνική νοοτροπία δια του Χριστιανικού ιδεώδους. Έτσι δηλαδή, όπως ο χριστιανισμός χρησιμοποίησε τη σκέψη και τη γλώσσα των Ελλήνων για να διαδοθεί, η Ελλάδα θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τον Χριστιανισμό αντίστοιχα.

Ο Ελληνισμός ως η εθνική ταυτότητα των Ελλήνων γιατί πρέπει σώνει και καλά να διαδίδεται και σε άλλους;

Ο ελληνισμός είναι και εθνική αλλά και μία ιδεολογική ταυτότητα που βγαίνει έξω από τα σύνορα. Σήμερα είναι αλήθεια ότι έχουμε εφησυχάσει στις δάφνες των προγόνων μας, ομφαλοσκοπούμε και δεν έχουμε φτιάξει τίποτα.

Να μιλήσουμε για το Μακεδονικό; Δίπλα μας υπάρχει μια κρατική οντότητα που βγαίνει από ένα εμφύλιο και ήταν λάθος που η Εκκλησία πρωτοστάτησε στη διοργάνωση συλλαλητηρίων γύρω από το όνομα. Τι λέτε εσείς;

Α, δεν τον έκανε η Εκκλησία αυτό αλλά οι Αρχιεπίσκοποι. Γεγονός είναι ότι ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Παντελεήμων, ο οποίος είναι και πνευματικός μου πατέρας, μου άσκησε μεγάλη πίεση να πάω στο συλλαλητήριο αλλά δεν πήγα, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι δεν πάρθηκαν και τέτοιες αποφάσεις στη Σύνοδο.

Μοναχισμός

Ας μιλήσουμε για τα μοναστήρια. Πώς βλέπει σήμερα η Εκκλησία τον μοναχισμό γενικά αλλά και ειδικά στην Ήπειρο;

Ο μοναχισμός σήμερα βρίσκεται σε διπλή κρίση. Η μία είναι ότι παρουσιάζει *λειψανδρία*, έλλειψη προσωπικού. Η άλλη είναι ότι οι προσερχόμενοι στα μοναστήρια κουβαλάνε μια δυτικότερη ιδέα του μοναχισμού. Τρομάζω στην εκτροπή του μοναστικού ιδεώδους της Ανατολής μπροστά σ' αυτό το φαινόμενο.

Ποια ακριβώς είναι η διαφορά στην Ανατολή;

Ο μοναχισμός της Ανατολής είναι καθαρά αναχωρισμός ενώ στη Δύση είναι κοινωνικός μοναχισμός. Ο μοναχός για μένα είναι εκείνος που θα πάω εγώ, ο κληρικός του κόσμου, για να γεμίσω, όπως λένε, τις μπαταρίες μου. Για τους μη ιερείς που προσφεύγουν στους μοναχούς πρέπει να πω ότι είναι άλλο πράγμα ο μοναχισμός κι άλλο η Εκκλησία. Βλέπω όμως χριστιανούς που έχουν ως ίνδαλμα για την ενορία τους αυτό που συμβαίνει στο Άγιο Όρος. Υπάρχει έντονο πρόβλημα που το βλέπεις να εκφράζεται ποικιλοτρόπως. Προσπαθώ με συζητήσεις να αναδείξω το πρόβλημα όπως και να κάνω τη διάκριση μεταξύ κοινωνικού μοναχισμού και αναχωρητισμού. Ο μοναχός δεν μπορεί να είναι και στον κόσμο μέσα. Τώρα μιλώντας για την Ήπειρο, εδώ δεν επιβίωσε ποτέ μοναστήρι πλούσιο σε ανθρώπους. Η ερημνεία είναι κατά τη γνώμη μου ότι εδώ ο μοναχισμός εξαρτιόταν κυρίως από τη Βλαχία απ' όπου είχε και κύρια έσοδα του και δεν στηριζόταν στη δική του παραγωγή. Οι απεσταλμένοι των ηγουμένων στη Βλαχία με την πρώτη ή δεύτερη ευκαιρία δεν επέστρεφαν στο δικό τους μοναστήρι αλλά με τα χρήματα που έφεραν δημιουργούσαν ένα νέο. Γι' αυτό και έχουμε πολλά μοναστήρια όχι όμως κατάλληλα ανπανδρωμένα.

Για τα μοναστήρια που βρίσκονται στην περιοχή σας πώς βλέπετε τη λειτουργία τους;

Αυτή τη στιγμή έχουμε στην ουσία δύο γυναικεία μοναστήρια, αυτό της Καστρίτσας κι ένα δεύτερο που στήνουμε στα Πεδινά που θέλω να ελπίζω ότι όταν με το καλό θα απογαλακτισθεί από το χώρο που προέρχεται δεν θα διαφέρει από το άλλο που έχουμε.

Τελειώνοντας, φαίνεται ότι σήμερα η Μητρόπολη ενδιαφέρεται να προσεγγίσει τους νέους με τρόπους -ας το πούμε έτσι- πιο σύγχρονους από αυτούς που μάθαμε εμείς μικροί. Παλιότερα, η προσέγγιση γινόταν με ένα αναχρονιστικό κατηχητικό.

Το θέμα των νέων είναι πολύ σοβαρό. Πολύ σωστά είπατε για τις επιφυλάξεις που είχατε για τους κατηχητές ή τους καθηγητές θρησκευτικών στο σχολείο. Δεν ξέρω αν το σχολείο πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο. Δεν ξέρω πλέον αν το σχολείο θα πρέπει να είναι ο φορέας του θρησκευτικού μαθήματος. Ίσως το σχολείο θα πρέπει να είναι φορέας ενός μαθήματος που μπορεί να λέγεται φιλοσοφικό, ψυχολογικό ή παιδαγωγικό, που θα μορφοποιεί στο παιδί την αναγκαιότητα της θρησκευτικής και της μεταφυσικής αναζήτησης και θα το βοηθήσει να καταλάβει ποιος είναι ο ρόλος της θρησκείας στη ζωή του. Από εκεί και πέρα η κατήχηση -και μην τρομάζετε στη λέξη γιατί πράγματι σας την έχουν δώσει με άλλο τρόπο παλαιότερα, σαν ηθικολογία- πρέπει να είναι το πώς ο άνθρωπος θα βιώσει το μυστήριο της Εκκλησίας. Αυτό πρέπει να το αναλάβει πλέον η Εκκλησία. Από τη μια στιγμή στην άλλη δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Στο Καμπέρειο για παράδειγμα, φτιάξαμε μια βιβλιοθήκη γιατί θέλουμε εμείς πρώτοι να κινησουμε το ενδιαφέρον των παιδιών και να τα κάנו να ζητήσουν μόνα τους την Κατήχηση.

Παρακολουθούμε αυτές τις κινήσεις και θα επανέλθουμε και για τον κοινωνικό ρόλο της εκκλησίας Ευχαριστούμε για αυτή την πρώτη συζήτηση που ήταν πολύ ενδιαφέρουσα και ελπίζω να τα ξαναπούμε.

Και εγώ το ελπίζω. Σας ευχαριστώ και εγώ.

Την συνέντευξη πήρε ο Ν.Α.

Περί Παμβώτιδας

Η φωτογραφία της λίμνης είναι του Γερμανού φωτογράφου Άξελ Χίτε

Τις μέρες αυτές διαβάσαμε ξανά στον τύπο άρθρα για τη λίμνη: «Ναι στους Ολυμπιακούς αγώνες», «Όχι στους Ολυμπιακούς αγώνες», Για την κατάντια της λίμνης φταίνε άλλοτε η πολιτεία, άλλοτε οι παραλίμνιες κοινότητες... Τώρα τελευταία διαβάσαμε ότι υπεύθυνοι είναι οι νησιώτες.

Αναμφίβολα είναι πολύπλοκο το πρόβλημα. Εμείς δεν έχουμε την διάθεση να καταριόμαστε το σκοτάδι και ούτε έχουμε την δυνατότητα να ανάψουμε προβολέα. Μόνο ένα μικρό κερί...

Ας απλουστεύσουμε τα πράγματα. Συμβουλευόμαστε τον καθένα να πάει αυτές τις μέρες μια βόλτα στον παραλίμνιο δρόμο. Η Παμβώτιδα είναι στα «ύψη» της. Είναι γεμάτη νερό. Είναι χάρμα οφθαλμών. Είναι καθαρή. Χωρίς μυρωδιές, χωρίς την απαίσια εικόνα του πράσινου βένθους που παρατηρείται το καλοκαίρι. Κι αν κάποιος μπει στον κόπο να ανέβει με αυτοκίνητο τον δρόμο προς τους Λυγγιάδες, θα δει και μια άλλη λίμνη. Αυτή που απέκοψε ο «δρόμος της χούντας» μεταξύ Περάματος και Δραμπάτοβας. Μια δεύτερη μεγάλη λίμνη σαν και αυτές που στη Βόρεια Ευρώπη ξοδεύουν δισεκατομμύρια για να δημιουργήσουν με τεχνητά μέσα, προκειμένου να την αποδώσουν στην άθληση των κατοίκων.

Χρειάζεται λοιπόν ένα τόσο απλό πράγμα για να 'ναι η λίμνη χάρμα οφθαλμών. Χρειάζεται νερό. Χρειάζεται σχετικά σταθερή στάθμη χειμώνα καλοκαίρι, όπως ακριβώς συμβαίνει με τις Ελβε-

τικές λίμνες.

Εδώ αρχίζουν τα δύσκολα. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν μελέτες για μεταφορά νερού από το φράγμα που μέλει να γίνει στην περιοχή της Μπαλντούμας. Δεν ξέρουμε πότε θα γίνει αυτό. Δεν μπορούν όμως να γίνουν δύο τρία πράγματα μέχρι τότε;

-Δεν μπορεί να πάψει ν' ανήκει η λίμνη στον ΓΟΕΒ (Οργανισμό Άρδευσης) και ν' αποδοθεί στην ίδια την πόλη και τους κατοίκους της;

-Δεν μπορεί αν κα-

θοριστεί ένα καθεστώς χρήσης που να θέτει κάποιες προτεραιότητες; Με πρώτη - πρώτη την **αναψυχή** και ύστερα την αλιεία των νησιωτών;

-Δεν μπορεί αν αφαιρεθεί σταδιακά η τύρφη από το αποκομμένο κομμάτι στην περιοχή Αμφιθέας ώστε να ξαναγίνει τούτο λίμνη; Κι' ύστερα, γιατί αν μην μεταφερθούν εκεί κατά κύριο λόγο οι ναυταθλητικές δραστηριότητες ώστε να απαλλαγεί η λίμνη από τα πολυπληθή επιπλέοντα μπιτονάκια, τις απαίσιες μεταλλικές σχάρες κ.λπ;

-Δεν μπορεί τέλος να υιοθετηθεί ένα σύστημα άρδευσης (έστω με κοινωνικό κόστος), όπως σε όλη την Ελλάδα βασιζόμενο σε γεωτρήσεις, στην υπερχείλιση των πηγών Τούμπας ή άλλων πηγών, στην πλήρωση, κατά τους χειμερινούς μήνες, κάποιων ταμιευτήρων που δημιούργησαν οι βιομηχανίες τούβλων; Ή μήπως πιστεύουν κάποιοι ότι δίπλα σε κάθε γεωργική έκταση της χώρας μας υπάρχει και μια λίμνη για να απομυζούν οι κάτοικοι το νερό;

Νομίζουμε ότι το πρόβλημα της λίμνης δεν λύνεται ούτε με μεγαλεπήβολα σχέδια (Ολυμπιακοί Αγώνες λ.χ) ούτε με αφορισμούς αλλά με λύσεις απλές που θα λάβουν υπόψη τους πάντες. Και το πρώτο και αποφασιστικό βήμα είναι να δοθεί η λίμνη σε αυτούς που ανήκει, δηλαδή τους Γιαννιώτες (και τους κατοίκους του νησιού ασφαλώς).

Γεωργία Τεή

ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΙΚΑΠΡΙΟ

ΚΕΗΤ ΓΟΥΙΝΣΛΕΤ

ΤΙΠΟΤΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΙΣΕΙ

ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ
ΤΖΕΙΜΣ ΚΑΜΠΡΟΝ

ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΟΥ 'ΑΛΙΕΝΣ', 'ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΤΗΣ' ΚΑΙ 'ΑΛΗΘΙΝΑ ΨΕΜΑΤΑ'

ΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΟΡΦΕΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Διαφημιστείτε στο Μικρόπολις

Το περιοδικό πωλείται σε 70 σημεία σε όλο τον νομό και
έχει κυκλοφορία πάνω από 1000 τεύχη
με περισσότερους από 400 συνδρομητές

Προσωπικά
Μηνύματα
στο Μικρόπολις ;

Η ιδέα μας άρεσε και την
θέτουμε σε λειτουργία υπό
δοκιμή, μέχρι να διαπιστώ-
σουμε αν υπάρχει ανταπό-
κριση: Χρησιμοποιήστε την
στήλη των Προσωπικών Μη-
νυμάτων για να στείλετε
(χωρίς κόστος) μήνυμα σε
κάποιον γνωστό σας.

Φ.Κ.

Το πρώτο μήνυμα:

Παναγιώτη, Χρό-
νια Πολλά!

Φωτεινή

Αποκριάτικο **LIVE M**
με τους Βραζιλιάνους **στο CLUB A**

ISHEMBALE
BRASIL REGGAE FELA KUTI

ΤΕΤΑΡΤΗ 25/2/98

ΩΡΑ ΕΝΑΡ. 23.00 ΤΙΜΗ ΕΙΣΟΔΟΥ 1000 ΔΡΧ.

**A
K
R
I
S**

Τέχνες

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η γριά αράχνη έχει το ζουμί;

Για την ταινία *STARSHIP TROOPERS* του Πωλ Βερχόφεν

Οι φυσιολογικοί άνθρωποι πηγαίνουν εκδρομές στη φύση. Εμείς με τη **Λέσχη Φανταστικού** πήγαμε εκπαιδευτική εκδρομή στο "ΜΠΙΤΑ"! Τι είδαμε; Τους *Στρατιώτες Του Σύμπαντος*.

Ας αρχίσουμε με τα καλά νέα που αφορούν ολη την ανθρωπότητα. Το πρόβλημα Επισίτισης λύθηκε. Ανακαλύφθηκαν τεράστια και ζουμερά, γεμάτα πρωτεΐνες, ζωύφια (μαμούνια κατα το νοτιοελληνικό ιδίωμα του μεταφραστή), σεικανότατους αριθμούς για να θρέψουν τα μιλιούνια των πεινασμένων του πλανήτη μας. Μία νέα πρόκληση για τους απανταχού γκουρμέ. (Συνταγές στο επόμενο τεύχος). Σύμφωνα με τον σεναριογράφο πρέπει να τα κατανοήσουμε πριν τα σκοτώσουμε (και ύστερα να τα μαγειρέψουμε;). Και αν δεν τα τρώμε τότε γιατί τα σκοτώνουμε; Το θέμα με τα ζωύφια είναι πάντα εντυπωσιακό. Ένας κακός εξωγήινος που σέβεται τον εαυτό του θα πρέπει να 'χει εντομοειδή μορφή. (οι ανθρωπόμορφοι τις περισσότερες φορές είναι καλοί).

Πλήθος οι αφέλειες του σεναρίου. Ο Εχθρικός, άγνος και ερημικός Πλανήτης έχει αναπνευστική ατμόσφαιρα (πάλι καλά που τα μαμούνια δεν ομιλούν την Αγγλικήν) και μαγικές ιδιότητες αφου μπορεί να εκθρέψει τα τετράπαχα σκαθάκια.

Τα Διαστημόπλοια διανύουν αποστάσεις ετών φωτός για να παραταχτούν τελικά το ένα κοντά στο άλλο, σαν σε παρέλαση, ωστε εαν χτυπηθεί το ένα να εμφανιστεί το "φαινόμενο ντόμινο". Έτσι όμως εξασφαλίζουμε τις απαραίτητες σκηνές καταστροφής.

Ο Εγκέφαλος των Μαμουνιών μπορεί να υπολογίσει τροχιές στο διάστημα ώστε να στείλει έναν αστεροειδή απο τη μια άκρη του γαλαξία στην άλλη αλλά αδυνατεί να καταστρώσει ένα αξιό-

λογο σχέδιο άμυνας.

Αλλα και οι Γήινοι Στρατηγοί δεν τα πηγαίνουν καλύτερα. Στέλνουν ολη την πιτσιρικαρία εξοπλισμένη με συμβατικά όπλα να πολεμήσει με κοινές σφαίρες τα σχεδόν άτρωτα μαμούνια αντι να κάνουν πυρηνικό βομβαρδισμό απο τα διαστημόπλοια (ετσι όμως θα είχαμε μια ταινία μικρότερη κατά μια ώρα).

Ο Βερχόφεν παρ'ότι δηλώνει ότι προσπάθησε να κάνει μια ταινία ενάντια στο φασισμό και τον милитарισμό αποτυχαίνει στο σκοπό του. Η κριτική-σάτυρα απέναντι στη νέα μορφή του Ναζισμού είναι αμυδρή και ανεπαρκής. Απορούμε πως ο σκηνοθέτης του αριστουργηματικού «4ου Ανθρώπου» ακολουθώντας μια καθοδική πορεία προσγειώθηκε στον αφιλόξενο πλανήτη του Hollywood. Εξάντλησε όλα τα τετριμένα Αμερικάνικα πρότυπα και στερεότυπα σε μορφή, διάλογους και μουσική.

Τα εξαιρετικά εφε που χρησιμοποιεί καθώς και το νεύρο και η ωμότητα στο φιλμάρισμά του ανήκουν στα λίγα θετικά της ταινίας. Μερικές στιγμές νομίσαμε πως βλέπαμε ένα computer game της κατηγορίας ...shoot them all. Το σέξ για μία ακόμη ταινία Ε.Φ. αποτελεί θέμα ταμπού και είναι ανύπαρκτο.

Την ταινία μπορείτε να την παρακολουθήσετε σαν Western, Πολεμική, Αισθηματική, Περιπέτεια, Κωμωδία (;) και Επιστημονική(;) Φαντασία. Τελικά μάλλον διεκδικεί μια θέση στο πάνθεο των b-movies.

Τι μας άρεσε πιο πολύ; Τα σχόλια που ανταλλάξαμε μεταξύ μας με ρυθμούς ταχύτερους της δράσης του έργου. Έτσι δεν βαρεθήκαμε καθόλου ..... Ίσως να βοήθησε και ο πασατέμπος.

Τα κακά νέα είναι πως ...έπεται και συνέχεια (-ες) της ταινίας..

Νίκος Θεοδώρου
και Δημήτρης Σπυρίδωνος

ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ

ΟΡΦΕΑΣ (2η εβδ.)
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (2η εβδ.)

(Titanic), ΗΠΑ, 1997, 195', Κοινωνικό. Σκην. Τζέιμς Κάμερον, με τους Λεονάρντο Ντι Κάπριο, Κέιτ Γουίνσλετ, Κάθι Μπέιτς, Μπιλ Πάξτον κ.α. Η ανάμνηση ενός έρωτα γίνεται αφορμή για τη μεταφορά στην οθόνη του ταξιδιού του Τιτανικού, στην πιο ακριβή (αλλά και πιο πολυδιαφημισμένη) ταινία όλων των εποχών. Προσέξτε ότι προβάλλεται ταυτόχρονα σε δύο αίθουσες.

Πολυθέαμα: Από Παρ. 20/2 έως Πέμπ. 26/2. Προβολές: 7.00 - 10.30
Ορφέας: Από Παρ. 20/2 έως Πέμπ. 26/2. Προβολές 2.00, 5.30, 9.00 (κάθε Παρ., Σάββ., Κυρ.,) και 5.30, 9.00 (καθημερινές).

Η ταινία είναι πιθανόν να συνεχιστεί και τις επόμενες εβδομάδες

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕ ΤΑ ΓΚΡΙ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)

Ελλάδα, 1997, 100', Κοινωνικό. Σκην. Περικλή Χούρσογλου, με τους Γιώργο Μιχαλακόπουλο, Ειρήνη Ιγγλέση, Ράνια Οικονομίδου. Ο μεσήλικας, παντρεμένος και συνταξιούχος ήρωας της ταινίας ανακαλύπτει τον έρωτα και προσπαθεί να πιάσει ξανά το νήμα της ζωής, σε μια χαμηλόφωνη ταινία που αξίζει τον κόπο να τη δείτε.

Από Παρ. 20/2 έως Πέμπ. 26/2.
Προβολές: 8.00, 10.00

Η ταινία δεν προβλήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα και στη θέση της προβλήθηκαν οι "Στρατιώτες του Σύμπαντος" του Πολ Βερχόφεν (βλ. κριτική σε άλλη σελίδα).

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

It's only rock' n' roll...

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΩ

Ο τίτλος της ταινίας του Αντώνη Κόκκινου "Ο αδελφός μου και εγώ" εκφράζει με ακρίβεια το περιεχόμενό της: είναι καλόκαρδος, αφελής και παιδιάστικός. Και καθώς συμβαίνει τα καλόκαρδα, αφελή και παιδιάστικά πράγματα να αρέσουν, μερικές φορές, σε μερικούς ανθρώπους, "Ο αδελφός μου και εγώ" μου φάνηκε κάτι γλυκό, ειλικρινές και ουσιώδες. Δεν έχει τα "λάθη" του "Τέλους της εποχής" - και δεν είναι, έτσι κι αλλιώς, από τις ταινίες όπου απολαμβάνει κανείς να εντοπίζει "λάθη". Το σενάριο είναι πιο αληθινό - επιτέλους, κανείς δεν πεθαίνει, κανείς δεν τιμωρείται φρικτά, κανείς δεν ερωτεύεται παράφορα κ.λ.π. - ενώ ο τόπος διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα: δεν πρόκειται για μια ακόμα κραυγαλέα ταινία που απευθύνεται στο κοινό των reality shows. Αν και υπάρχουν αρκετά κενά στην παρουσία μερικών ηθοποιών, καθώς και μια σειρά από αδέξιες κινήσεις της κάμερας, νομίζω πως "Ο αδελφός μου και εγώ" είναι ένα ακόμα βήμα για τον Αντώνη Κόκκινο και ταυτόχρονα μια ταινία για το παρόν, για τον τρόπο που ζούμε σήμερα. Τέλος, το γεγονός ότι η ταινία με συγκίνησε και τη συμπάθησα πολύ σαν να ήταν ένας αξιαγάπητος άνθρωπος, σχετίζεται με το ροκ' ν' ρολ: αναγνωρίζω λοιπόν ότι όσοι δεν έχουν επαφή με το ροκ' ν' ρολ μπορούν να μείνουν κάπως αδιάφοροι. Αλλά πάλι, όσοι δεν έχουν επαφή με το ροκ' ν' ρολ μου φαίνονται αδιάφοροι γενικά.

Σώτη Τριανταφύλλου

Το κείμενο δημοσιεύτηκε στην Εποχή (1/2/98)

Σκιές και ψίθυροι

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕ ΤΑ ΓΚΡΙ

Τον **Περικλή Χούρσογλου** τον γνωρίσαμε με τον **Λευτέρη Δημακόπουλο** πριν από τέσσερα χρόνια μια ταινία που αποδύκνει τις ικανότητές του στο να πλάθει χαρακτήρες και να διηγείται ιστορίες. Στον Κύριο με τα Γκρι αλλάζει ύφος και μεταφέρεται στα χρόνια της σκιάς ενός ανθρώπου που μετά τη συνταξιοδότησή του νιώθει την κενότητα της ύπαρξης. Θα νιώσει τον έρωτα στο πρόσωπο μιας συνομήλικής του και η ζωή του θα λαμπρύνει. Τα όρια όμως δεν ξεπερνιούνται εύκολα ιδιαίτερα όταν ποτέ δεν έχουμε δοκιμάσει να τα φτάσουμε έστω. Ένα απόροπτο "γλίστρομα" που προκαλεί πολλαπλές εκρήξεις στο εσωτερικό ανίκανο (ή μήπως όχι;) να διαταράξει τη συνεκτικότητα του γκρι. Χαμηλοί τόνοι, αντιδημοφιλές θέμα, δύο υπέροχοι ηθοποιοί (Μιχαλακόπουλος, Ιγγλέση) και άλλη μια καλή ταινία απ' τη χώρα μας φέτος.

Ακολουθεί απόσπασμα συνέντευξης του Περικλή Χούρσογλου στο Αθηνόγραμμα (16 Ιανουαρίου 1997):

Το μετέωρο φινάλε. Ήθελα η τελευταία σκηνή να μένει κάπως μετέωρη, σαν να είναι ένα μισό τέλος. Έχω την εντύπωση ότι αυτό κάνει το θεατή να σκεφτεί, σαν η ταινία να μην τελειώνει στο σινεμά, αλλά στο σπίτι. Όταν συζητούσαμε την ταινία με τον Μιχαλόπουλο, με ρώτησε: "Τι αίσθηση θέλεις να αποκομίζει ο θεατής όταν βγαίνει από την αίθουσα;" Εμένα με ξάφνιασε αυτή η ερώτηση και του απάντησα: "Μ' ενδιαφέρει φεύγοντας ο θεατής να έχει την εντύπωση ότι ο Λεωνίδας έζησε ένα κομμάτι της ζωής. Και σ' αυτό το κομμάτι της ζωής εκτός από το γκρι υπάρχουν και άλλα χρώματα, η απογοήτευση, η χαρά, η λύπη, το καλαμπούρι...". Η ταινία έχει έναν πλούτο από χρώματα ζωής.

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΩ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)

Ελλάδα, 1998, 98', Κοινωνικό. Σκην. Αντώνη Κόκκινου, με τους Δημοσθένη Παπαδόπουλο, Βαγγέλη Γερμανό, Πέμν Ζούνη, Μυρτώ Αλικάκη, Έρικ Μπάρτον. Ένας σύγχρονος νέος έχει σαν ήρωα τον αδελφό του που έχει μείνει προσκολλημένος στη γενιά του Πολυτεχνείου και τη μουσική δεκαετία του '60. Μπορεί αυτή η σχέση να διατηρηθεί για καιρό; Από Παρ. 20/2 έως Κυρ. 1/3. Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

ΤΣΑΚΑΛΙ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)

(The Jackal), ΗΠΑ, 122', Περιπέτεια. Σκην. Μάικλ Κέιτον Τζόουνς, με τους Μπρους Γουίλις, Ρίτσαρντ Γκιρ, Σίντνεϊ Πουατιέ, Νταϊάν Βε νόρα, Ματίλντα Μέι. Ένας πρώην Ιρλανδός τρομοκράτης συνεργάζεται με το FBI, για να συλληφθεί ένας επικίνδυνος κακοποιός ικανός στις μεταμφιέσεις, σε ριμείκ μιας παλαιότερης ταινίας του Φρεντ Τσίνεμαν.

Από Δευτ. 2/3 έως Πέμπ. 5/3. Προβολές: 5.30, 7.30, 10.00

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στις ημέρες και τις ώρες προβολής των ταινιών με ευθύνη των αιθουσαρχών.

Τηλέφωνα:

**ΓΡΑΝΑΔΑ (25045),
ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580),
ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).**

Ο Τιτανικός με 600.000 εισιτήρια ήδη σε όλη την Ελλάδα αποτελεί την ταινία-φαινόμενο της δεκαετίας. Η συνέχιση της προβολής του στα Γιάννενα πιέζει (αλλά δεν επισκιάζει) τις υπόλοιπες ταινίες που αξίζουν την προσοχή μας, ιδιαίτερα οι δύο ελληνικές. Το αρνητικό είναι ότι κανείς δεν ξέρει μέχρι που θα πάει αυτή η ταινία κι έτσι όλοι οι προγραμματισμοί για το επόμενο 15νήμερο βρίσκονται στο κενό. Ο Ορφέας και το Πολυθέαμα δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν ποιες θα είναι οι επόμενες ταινίες με εξαίρεση το **Δικηγόρο του Διαβόλου** που θα βγει σε πρώτη προβολή ταυτόχρονα με την υπόλοιπη χώρα στις 6 Μαρτίου. Το ίδιο πρόβλημα έχει και το Σινέ Μπίτα αφού η Προοπτική προσπαθεί να βρει το αντίδοτο του Τιτανικού - αναμένουμε απο εκεί πάντως τις **Ξέφρενες Νύχτες**.

Μπαίνοντας στο μήνα των Όσκαρ και με τον πόλεμο των ταμείων να μένεται σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη δύο προβλήματα αντιμετωπίζουν τα Γιάννενα. Δεν περισσεύουν κόπιες για τις ταινίες που ακόμα παίζονται με επιτυχία όπως οι **Άνδρες με τα Όλα τους** και παράλληλα δεν χωράνε πια στο πρόγραμμα ταινίες σαν τα **Κορίτσια Καριέρας**.

Σκηνές που αγάπησα

Ο Άρχων του Τρόμου

Αρχή της ταινίας αμέσως μετά τους τίτλους. Ένας μαυροντυμένος άντρας τοποθετεί με εκπληκτική ταχύτητα ένα δέμα στο πορτ-μπαγκάζ του σταθμευμένου αυτοκινήτου. Τον ρυθμικό ήχο του ρολογιού ακολουθεί εύθυμη μεξικάνικη μελωδία, μουσική υπόκρουση όλης της επόμενης σκηνής. Ένας ηλικιωμένος κύριος κατευθύνεται προς το αυτοκίνητο χαζογελώντας με την νεα-

ρή γυναίκα που κρέμεται από το μπράτσο του. Μπαίνουν στο αυτοκίνητο. Βρισκόμαστε στα σύνορα Μεξικού και ΗΠΑ, οι δρόμοι είναι γεμάτοι κόσμο και το αυτοκίνητο κινείται απίστευτα αργά...Κανείς δεν βιάζεται εκτός από την χαρούμενη μελωδία που γίνεται όλο και πιο έντονη. Η νεαρή γυναίκα παραπονιέται για έναν ήχο ρολογιού, «τικ-τακ, τικ-τακ» που βουίζει μέσα στο κεφάλι της. Ο ηλικιωμένος άνδρας την καθησυχάζει: ήπια πολύ.. Οι περαστικοί αγγίζουν το αυτοκίνητο, περνούν μπροστά του, δύο παιδιά το ακολουθούν για λίγο ακουμπώντας στο πορτ-μπαγκάζ σα να το σπρώχνουν. Γκρο-πλάν σε ένα ζευγάρι, προφανώς ερωτευμένο και προφανώς σημαντικό για την ταινία (εύκολα αναγνωρίζει κανείς τον μεταμορφωμένο σε σκουρόχρωμο μεξικάνο **Τσάρλτον Ήστον** και τη **Τζάνετ Λη**). Περπατούν ξέγνοιαστα δίπλα στο αυτοκίνητο και φτάνουν μαζί του στη συνοριακή γραμμή. Το αυτοκίνητο σταματά μπροστά στον υπάλληλο. Ακολουθεί εύθυμη συζήτηση: ο υπάλληλος γνωρίζει τον οδηγό. Το ερωτευμένο ζευγάρι περιμένει την σειρά του. Κάποια στιγμή το αυτοκίνητο απομακρύνεται. Η ίδια πάντα μουσική υπόκρουση. Το ζευγάρι πλησιάζει τον υπάλληλο. Και τότε ακούγεται ο δυνατός κρότος της έκρηξης...

Υπογραφή: **Όρσον Γουέλς** (πρωταγωνιστεί επίσης). Η πρώτη σκηνή του «Άρχοντα του τρόμου» προαναγγέλλει αυτό που θα ακολουθήσει: μια απλή ιστορία αριστουργηματικά σκηνοθετημένη...

Αγγελική Τζάλλα

Ο Δαιμόνιος Ντέτεκτιβ Τιμόθεος Λεοντίδης

Ο Κινέζος συντηρητής μηχανημάτων του καφέ είχε γυναίκα με μεγάλο στήθος

Διήγημα του Βασίλη Ραΐση

Ποιος είναι ο Τιμόθεος Λεοντίδης; Έλληνας αλλά και πολίτης του κόσμου, συγκεντρώνων όλες τις αρετές της φυλής (τις οποίες δεν χρειάζεται να μνημονεύσουμε μια και η σειρά απευθύνεται -προς το παρόν- σε Ελληνικό κοινό), μόνιμος κάτοικος Νέας Υόρκης, με τις εκπληκτικές ικανότητες του σε κάθε ιστορία θα σώσει τη γη από μια επιδρομή εξωγήινων ή από κάποια παγκόσμια συνωμοσία, κάνει την πρώτη του πανελλήνια εμφάνιση μπροστά στο αναγνωστικό κοινό με την ιστορία

Ο Τιμόθεος κάθισε να πιει τον καφέ του στον ήλιο. Πριν από αυτό είχε πάει να αγοράσει τον καφέ του από το αυτόματο μηχανήμα. Και πριν από αυτό είχε κουδουνίσει στη τσέπη του τα ψιλά τα οποία θα έριχνε στο αυτόματο μηχανήμα, ώστε να αγοράσει τον καφέ, ώστε να τον πιει στο ήλιο. Από τις παρα-

πάνω κινήσεις όλες εξυπηρετούν μια αναγκαιότητα εκτός από μια: το κουδούνισμα των ψιλών. Εντάξει, είναι μια κίνηση που γίνεται αρκετά συχνά, αλλά δεν είναι μια αναγκαία κίνηση, με την έννοια ότι κάποιος μπορεί αποφασιστικά -χραπ- να αρπάξει ένα κέρμα από τη τσέπη του, χωρίς να κουδουνίσει τα υπόλοιπα, προδίδοντας με αυτό τον τρόπο τον ανασφαλής και αμήχανο χαρακτήρα του.

Ο Τιμόθεος όμως, είχε λόγους που κουδούνισε έτσι τα κέρματα του. Και οι λόγοι ήταν ότι δεν έπρεπε να ξεχάσει ότι μέσα στα κέρματα του είχε το νόμισμα ΤΟΥΡΟΝ, το οποίο δεν έπρεπε να χάσει με κανένα τρόπο και κυρίως με κανένα ηλίθιο τρόπο, όπως να το ρίξει μέσα στο μηχανήμα του καφέ. Επειδή μάλλον έγινε φανερό ότι αυτό ακριβώς έκανε ο Τιμόθεος Λεοντίδης, θα περάσουμε αμέσως στις αντιδράσεις του.

Ο Τιμόθεος στην αρχή έμεινε ακίνητος, σαν να πάγωσε ο χρόνος, προσπαθώντας

να συνειδητοποιήσει το μέγεθος της βλακείας του. Αμέσως μετά πετάχτηκε πάνω σαν η καρέκλα του να απόκτησε ξαφνικά θερμοκρασία 3000 βαθμών Κελσίου. Τρίτον κτύπησε το μέτωπο του σαν να σκότωνε μια μύγα. Τέταρτον εκφώνησε τη φράση 'όχι γαμώ το καντήλι μου' σαν η τελευταία φράση να μπορούσε να έχει κάποιο νόημα. Τέταρτον εκσφενδόνισε τον καφέ του σαν να σημάδευε κάποιον αντίπαλο. Και πέμπτον δέχτηκε πίσω στη μούρη μια ποσότητα καυτού καφέ, σαν να φυσούσε κόντρα άνεμος 8 μποφόρ. Στο τελευταίο σημείο όμως, έχουμε κάνει ένα ανεπαίσθητο πέρασμα από τη μεταφορά στη κυριολεξία, γιατί στη Γιούτα των Ηνωμένων Πολιτειών, εκείνη την περίοδο φυσούσαν πραγματικά άνεμοι 8 μποφόρ.

Ο Τιμόθεος τινάχτηκε και σκούπισε τον καφέ από το πρόσωπο του. Αφού βρήκε αρκετές δικαιολογίες για τον εαυτό του θύμωσε με τον κατασκευαστή του μηχανήματος του καφέ. Ένα ΤΟΥΡΟΝ δεν είναι ένα Εκιού, και αυτός που έφτιαξε ένα μηχανήμα που δέχεται ένα ΤΟΥΡΟΝ για Εκιού, είναι γελοίος και ως μηχανικός και ως άνθρωπος. Ο Τιμόθεος πήρε μια βαθιά ανάσα και προσπάθησε να ησυχάσει. Στο κάτω-κάτω το ΤΟΥΡΟΝ ήταν ασφαλές μέσα στο μηχανήμα του καφέ. Θα εύρισκε ένα τρόπο να το βγάλει από εκεί και όλα θα ήταν εντάξει. Έφτασε όμως η ώρα να πούμε τι είναι το νόμισμα ΤΟΥΡΟΝ.

Ένα νόμισμα ΤΟΥΡΟΝ, είναι ένα νόμισμα χρυσής απόχρωσης, φτιαγμένο με άγνωστο κράμα του χρυσού, το οποίο για παντελώς ανεξήγητους λόγους γράφει πάνω με ανάγλυφα γράμματα τη λέξη «ΤΟΥΡΟΝ». Ο Τιμόθεος Λεοντίδης βρήκε το ΤΟΥΡΟΝ στο χώμα, δίπλα σε μια πολύ όμορφη δεξιά γάμπα η οποία ήταν δίπλα σε μια επίσης πολύ όμορφη αριστερή γάμπα και τις οποίες γάμπες κοιτούσε ο Τιμόθεος, όταν με τη περιφερειακή του όραση εντόπισε το νόμισμα. Η πρώτη σκέψη μόλις το σήκωσε από το έδαφος ήταν να το χαρίσει στη κάτοχο τον όμορφων ποδιών. Όταν όμως είδε το νόμισμα άλλαξε αμέσως γνώμη. Έτσι είπε την φράση «Κυρία μου αν και η λάμψη του δεν είναι τίποτα μπροστά στη δική σας...» και ετοιμαζόταν να πει «επιτρέψτε μου να σας το χαρίσω», μόλις όμως είδε το νόμισμα, είπε «επιτρέψτε μου να το κρατήσω για να τη θυμάμαι». Το σοκ όμως από την πα-

ραξενότητα του νομίσματος δεν ήταν τίποτα μπροστά στο σοκ που υπέστη ο Τιμόθεος μόλις αντίκρισε το στήθος της κατόχου των γαμπών. Λέξεις άρχισαν να χοροπηδάνε στο μυαλό του όπως, «τεράστιο», «ογκώδες», «φουσκωμένο», «δυσανάλογο», «αλλά ωραίο (διευκρινίζει την προηγούμενη)» κλπ. ενώ ο οργανισμός του αντέδρασε με ταχυπαλμία και άνοδο της θερμοκρασίας. Ο Τιμόθεος ανέκτησε την ψυχραιμία του και θρασύτατα έδωσε το τηλέφωνο και τη διεύθυνση του στη **Γκρέτα**. Η Γκρέτα το πήρε και του χαμογέλασε περίεργα.

Ο Τιμόθεος κατόπιν επισκέφτηκε ένα φίλο του συλλέκτη νομισμάτων. Ο **Μπάρσκον Τζιούνιορ** κοιτώντας το νόμισμα του είπε ότι δεν γνωρίζει καμία χώρα που να έχει εκδώσει τέτοιο νόμισμα και -πίστεψε τον- γνωρίζει όλα τα νομίσματα, όλων των χωρών. Θεώρησε λοιπόν πιο πιθανό να επρόκειτο για κάποιο αρχαίο νόμισμα και τον παρέπεμψε σε έναν αρχαιολόγο-νομισματολόγο. Ο **Φίλις Σαμοΐλης** αφού περιεργάστηκε ώρα το ΤΟΥΡΟΝ, το γύρισε πίσω, τον κοίταξε στα μάτια, και του είπε ότι δεν μοιάζει με νόμισμα κανενός πολιτισμού και -πίστεψε τον- είναι σε θέση να γνωρίζει για τα νομίσματα όλων των πολιτισμών. Ο Τιμόθεος τον κοίταξε στα μάτια και του είπε, «όλων των ανθρωπίνων πολιτισμών Φίλις», ο Φίλις τον κοίταξε στα μάτια και του είπε «γιατί το λες αυτό Τιμόθου;» και ο Τιμόθεος χωρίς να πάψει να τον κοιτάει στα μάτια, του απάντησε ειλικρινά «δε ξέρω γιατί το είπα αυτό Φίλις».

Βγαίνοντας, όμως, από το γραφείο του Φίλις ο Τιμόθεος άρχισε να συνειδητοποιεί το νόημα της κουβέντας του. Το ΤΟΥΡΟΝ δεν άνηκε σε κάποιον πολιτισμό, αλλά επειδή κάθε νόμισμα πρέπει να ανήκει σε κάποιο πολιτισμό, το συμπέρασμα είναι ότι, είτε το ΤΟΥΡΟΝ δεν είναι νόμισμα, είτε ανήκει σε κάποιον πολιτισμό, ο οποίος είναι έξω από το σύνολο των πολιτισμών για το λόγο ότι είναι έξω από το ηλιακό μας σύστημα. Ο παραπάνω συλλογισμός είναι αρκετά πολύπλοκος για να είναι σαφής και είναι ακριβώς αυτό το πράγμα που σκεφτόταν ο Τιμόθεος όταν αφηρημένος έριξε το ΤΟΥΡΟΝ στη σχισμή του μηχανήματος του καφέ. Ξαναγυρνάμε λοιπόν στο σημείο εκείνο που ο Τιμόθεος σκούπιζε τον καφέ από το πρόσωπο του.

Ο Τιμόθεος σε μια ξαφνική κρίση οργανωμένης σκέψης έτρεξε στο μηχάνημα και σημείωσε το τηλέφωνο του συντηρητή του. Μετά έσπευσε σε μια τηλεφωνική συσκευή. Ο Λάι Μιτάκι από την άλλη μεριά της γραμμής τον ρώτησε τι θα ήθελε. Όταν ο Τιμόθεος άρχισε να του λέει τι είχε συμβεί, ο Μιτάκι του απάντησε ότι είναι φτωχομπιντές αν προσπαθεί να εξοικονομήσει ένα Εκιού ξεγελώντας το μηχάνημα και ο Τιμόθεος του ανταπάντησε ότι η σωστή λέξη είναι φτωχομπινές και ότι αυτό που έριξε μέσα έχει, κατά πάσα πιθανότητα, μεγαλύτερη αξία από ένα Εκιού. Ο Μιτάκι του αντέτεινε ότι πρώτα πρέπει να μάθει να ξεχωρίζει ένα Εκιού από ένα νόμισμα υπεράξιο του Εκιού και μετά να του διορθώνει τα γλωσσικά λάθη. Ο Τιμόθεος του είπε πάλι ότι δε μπορούμε να πούμε «υπεράξιο νόμισμα» ένα νόμισμα που έχει μεγαλύτερη αξία, ο Μιτάκι τον ρώτησε «γιατί» και ο Τιμόθεος βλέποντας ότι η κουβέντα δε πήγαινε πουθενά τον ρώτησε κάθε πότε αδειάζει το μηχάνημα από τα νομίσματα. Ο Μιτάκι του απάντησε ότι δε θα 'του κάνει λογαριασμό' για το πότε αδειάζει αυτός τα μηχανήματα, ο Τιμόθεος του είπε ότι σε αυτή την περίπτωση θα του σπάσει το μηχάνημα με ένα λοστό και ο Μιτάκι του απάντησε ότι αύριο το πρωί στις 8 θα είναι εκεί. Ο Τιμόθεος τον ρώτησε γιατί όχι νωρίτερα, και ο Μιτάκι του είπε ότι νωρίτερα θα είναι υποαπασχολούμενος. Ο Τιμόθεος έμεινε για μια στιγμή σκεπτικός αλλά προτίμησε να κλείσει το τηλέφωνο και να περιμένει μέχρι αύριο, παρά να συνεχίσει αυτή τη συζήτηση.

Ο Τιμόθεος άνοιξε την πόρτα του σπιτιού του και άφησε να του ξεφύγει ένας αναστεναγμός έκπληξης. Το σπίτι του ήταν άνω-κάτω. Βέβαια πάντα το σπίτι του Τιμόθεου ήταν άνω-κάτω καθώς δε φημιζόταν για τη νοικοκυροσύνη του αλλά αυτή τη φορά ήταν κυριολεκτικά άνω-κάτω. Περιπάτησε στο ταβάνι όπου ήταν σκορπισμένα όλα τα υπάρχοντα του. Χαλιά, ντουλάπες, τα περιεχόμενα των συρταριών και τα συρτάρια τα ίδια, για να μην πολυλογούμε τα πάντα, ήταν πεσμένα στο ταβάνι. Κοίταξε το πάτωμα από πάνω του. Ήταν απολύτως άδειο εκτός από μια κολλημένη τσίχλα την οποία «α ναι, ήξερε ποιανής μαλακισμένης θα έπεσε μια τσίχλα στο πάτωμα, αλλά δεν είναι ώρα τώρα για αυτό». Κοίταξε έκθαμβος το αρχι-

τεκτονικό παράδοξο. Πως ήταν δυνατόν να ανατραπεί ένα δωμάτιο εσωτερικά; Δεν ήξερε το πως αλλά ήξερε το γιατί. Κάποιος κάτι έψαχνε. Κάποιος έψαχνε το Τουρόν. Ίσως μια καρέκλα και κάθησε. Άναψε ένα τσιγάρο. Ένα φίλτρο Ελληνικό τσιγάρο τον βοηθούσε να συγκεντρωθεί όταν ήταν μπροστά σε ένα δύσκολο πρόβλημα.

«Περίεργη άποψη έχεις για τη διακόσμηση Τιμόθου». Γύρισε προς την κατεύθυνση που ακούστηκε η φωνή. Δερμάτινες μπότες και κοντή φούστα. «Γκρέτα! Δε σε περίμενα εδώ!»

«Μη μου πεις ότι δε σ' αρέσουν τα αναπάντεχα;»

«Στη ζωή μου δε περιμένω τίποτα άλλο, παρά τα αναπάντεχα», ήταν η απάντηση του Τιμόθεου. Ο Τιμόθεος ετοιμάζε την επόμενη ατάκα όταν ακούστηκε ένα κλικ και η φούστα της Γκρέτας έπεσε στο ταβάνι. Είχε μείνει με τις μπότες και ένα στενό μπλουζάκι. Πέταξε και το μπλουζάκι στο ταβάνι. «Αυτό κοιτούσες χτες Τιμόθου;» Ο Τιμόθεος δε μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του. Το θαύμα της φύσης ήταν εκεί γυμνό μπροστά στα μάτια του τα οποία είχαν πάθει μια ελαφριά διαστολή. Αν άπλωνε το χέρι του θα άγγιζε αυτό το στήθος. Πριν όμως προλάβει η Γκρέτα τον πλησίασε, του άρπαξε το κεφάλι και το έχωσε μέσα σε αυτό το στήθος. «Αυτό φαντασίωνες αγοράκι;» Ο Τιμόθεος δεν ήταν βέβαια σε θέση να απαντήσει. Αφού υπέστη αρκετούς βιασμούς ο Τιμόθεος έπεσε αποκαμωμένος στο ταβάνι και αποκοιμήθηκε.

Ο Τιμόθεος ξύπνησε με ένα πόνο. Με ένα μεγάλο πόνο στο δεξί μέρος του κεφαλιού του. Προσπάθησε να θυμηθεί τι είχε πει και θυμήθηκε ότι δεν είχε πει τίποτα. Άνοιξε τα μάτια και κατάλαβε την αιτία του πονοκέφαλου του. Είδε την μπότα της Γκρέτας να πιέζει το κεφάλι του με δύναμη. Η υπόλοιπη Γκρέτα ήταν μέσα σ' αυτή τη μπότα και σε μια άλλη ίδια μπότα. Ούτε είχε ντυθεί, ούτε είχε βγάλει τις μπότες της. Απλώς τον πατούσε με δύναμη. Το στήθος της Γκρέτας δέσποζε στο οπτικό του πεδίο. Μίλησε με μεγάλο κόπο.

«Γκρέτα αυτού του είδους τα παιχνίδια... εγώ... θα σου τη σπάσω τώρα μόρο μου... αλλά πονάω» Η Γκρέτα αντί απαντήσεως πίεσε παραπάνω τη μπότα της στο κεφάλι του. Ο Τιμόθεος έκανε να

κουνήσει τα χέρια του αλλά ανακάλυψε ότι ήταν δεμένα. «Που είναι το Τουρόν γήινο σκουλήκι;» Κοίταξε ανάμεσα στα πόδια της Γκρέτας. Σε όλα τα ρούχα του είχαν αναποδογυριστεί οι τσέπες! Το μόνο που ήθελε η Γκρέτα ήταν το Τουρόν! Αισθάνθηκε ταπεινωμένος ως άντρας και εραστής. Μόλις όμως το σύννεφο του εγωισμού άρχισε να ξεδιαλύνεται μια φράση άρχισε να σπινθηρίζει στην οθόνη του μυαλού του Τιμόθεου: «Γήινο σκουλήκι»;;

Ο Τιμόθεος εξήγησε στη Γκρέτα που είναι το Τουρόν και η Γκρέτα ξεπάτησε τη μούρη του Τιμόθεου. Ο Τιμόθεος ρώτησε τη Γκρέτα αν ήταν αυτή που αναποδογύρισε το δωμάτιο και αν ναι, πως στο διάβολο το κατάφερε. Η Γκρέτα απάντησε πως ναι, διότι ήταν ο γρηγορότερος τρόπος να ψάξει το Τουρόν και το να το καταφέρει -συνέχισε η Γκρέτα- ήταν πολύ απλό. Αντικατέστησε απλώς τη μεταβλητή $h = \text{ύψος δωματίου}$, με τη μεταβλητή $-h$. Αυτό το 'απλώς' έπεισε τελείως τον Τιμόθεο ότι είχε να κάνει με μια εξωγήινη διάνοια.

Η Γκρέτα περιεργάστηκε το μηχάνημα του καφέ. Γύρω είχε κόσμο και έτσι προτίμησε να περιμένει τον Μιτάκι. Μέσα από τη τσέπη της σημάδευε τον Τιμόθεο με ένα πιστόλι «για να μην κάνει καμιά βλακεία». Ο Τιμόθεος ρώτησε γιατί το Τουρόν ήταν τόσο σημαντικό για αυτήν. Η Γκρέτα του απάντησε να το βουλώσει. Ο Τιμόθεος την ρώτησε ποιος είναι ο πλανήτης της και σε ποιο γαλαξία βρίσκεται. Η Γκρέτα του απάντησε να το βουλώσει. Ο Τιμόθεος ρώτησε την Γκρέτα αν υπάρχει περίπτωση να ξανακάνουν σεξ μέχρι να φύγει πάλι για τον πλανήτη της. Η Γκρέτα του απάντησε να το βουλώσει. Ο Τιμόθεος την ρώτησε αν όλοι στον πλανήτη της είναι έτσι ομιλητικοί και η Γκρέτα τον κλώτσησε στο καλάμι. Ο Τιμόθεος προτίμησε να το βουλώσει. Εξάλλου πλησίαζε ο Μιτάκι.

Ας μη περιγράψουμε τον Μιτάκι, διότι το όνομα του τα λέει όλα. Ο Μιτάκι ήταν ακριβώς όπως θα περίμενες να ήταν ένας άνθρωπος που θα λέγεται Μιτάκι. Ο Μιτάκι χαμογέλασε και έβγαλε από την τσέπη του το Τουρόν. Τους εξήγησε ότι πέρασε τελικά χτες και άδειασε το μηχάνημα. Η Γκρέτα άρπαξε το Τουρόν από το χέρι του Μιτάκι και ανακοίνωσε στον Τιμόθεο και στον Μιτάκι ότι εδώ χωρίζουν

οι δρόμοι τους, ότι εκείνη θα έφευγε, αλλά πριν να φύγει θα τους πυροβολούσε. Ο Τιμόθεος την ρώτησε γιατί, αλλά η Γκρέτα του είπε να το βουλώσει. Ο Μιτάκι της είπε ότι θα ήταν καλύτερα να μην το κάνει γιατί δεν θα έβρισκε ποτέ το Τουρόν. Η Γκρέτα του είπε ότι ήταν ηλίθιος αφού το Τουρόν το κρατούσε ήδη. Ο Μιτάκι της απάντησε ότι αυτή ήταν ηλίθια γιατί το πραγματικό Τουρόν ήταν κρυμμένο σπίτι του και αυτή κρατούσε ένα αντίγραφο που είχε φτιάξει ο ίδιος. Η Γκρέτα έβγαλε το Τουρόν από την τσέπη της και το κοίταξε προσεκτικά. Μετά το έβαλε ανάμεσα στο αντίχειρα και στον δείκτη και κτύπησε το Μιτάκι στο κεφάλι και μετά εκσφενδόνισε το ψευτο-Τουρόν μακριά. Μια σταγόνα αίμα κύλησε στο μάγουλο του Μιτάκι, ο οποίος χωρίς να πάψει να χαμογελάει της είπε ότι αυτή η ενέργεια της δεν την κάνει λιγότερο ηλίθια. Ο Τιμόθεος ανακάλυψε ότι ξαφνικά αγαπούσε πολύ αυτόν τον άνθρωπο.

Το σπίτι του Λάι Μιτάκι, ήταν όπως ακριβώς θα περίμενε κανείς να είναι ένα σπίτι του οποίου ο ιδιοκτήτης λέγεται Λάι Μιτάκι και έτσι γλυτώνουμε τις βαρετές περιγραφές. Η Γκρέτα ρώτησε τον Μιτάκι που είναι το Τουρόν και ο Μιτάκι της απάντησε πως δεν είναι τρελός να της πει που είναι το Τουρόν και μετά να τον σκοτώσει. Η Γκρέτα τράβηξε με δύναμη το αυτί του Μιτάκι και του είπε ότι είχε τρόπους να τον κάνει να της πει, και ο Μιτάκι με ένα αυτί λίγο μεγαλύτερο και κατακόκκινο της είπε ότι μπορούσε να αντέχει στον πόνο περισσότερο από το ηλίθιο μυαλό της μπορούσε να φανταστεί. Η Γκρέτα τότε ρώτησε τον Μιτάκι τι θα ήθελε και ο Μιτάκι της απάντησε «λίγο τσάι» βάζοντας τη τσαγιέρα στη φωτιά. Ο Τιμόθεος ανακάλυψε ότι αγαπούσε όλο και πιο πολύ αυτό τον άνθρωπο.

Το τσάι είχε μια περίεργη επήρεια στη Γκρέτα. Άρχισε να τους λέει πως προερχόταν από έναν πλανήτη αρκετά όμοιο με τη γη με όντα αρκετά όμοια με τη γη τα οποία ήταν σε όμοιο βαθμό επιθετικά με τα γήινα. Ο Τουξόν λοιπόν, ναι αυτό ήταν το όνομα του πλανήτη, έπασχε από υπερπληθυσμό διότι μια από τις ελάχιστες διαφορές που έχουν οι Τουξόνιοι άνθρωποι από τους γήινους ανθρώπους ήταν ότι η Τουξόνια γυναίκα κυοφορούσε 2 με 3 μήνες και έφερνε στο κόσμο 10-15 Του-

ξονάκια..(Σε αυτό το σημείο οι δύο άντρες κοίταξαν ταυτόχρονα το στήθος της Τουξόνιας). Οι Τουξόνιοι αστρονόμοι ανακάλυψαν τη γη, συνέχισε η Γκρέτα Και τότε είπαν. «Μα να ένας πλανήτης όπου αφού τον αδειάσουμε από τους κατοίκους τους θα μπορούσαμε να στείλουμε τα περισσεύματα από τους πληθυσμούς μας» Στείλανε λοιπόν την Τούξον-Αλμίρα, ναι αυτό ήταν το πραγματικό όνομα της Γκρέτας, για να κατασκοπεύσει τις συνήθειες και τα οπλικά συστήματα των γήινων. Ας έλθουμε τώρα -επιτέλους- στο Τουρόν. Όταν ο Τιμόθεος μάζεψε το Τουρόν που είχε πέσει από τη Γκρέτα, η Γκρέτα δεν έδωσε σημασία διότι η Γκρέτα νόμιζε ότι της είχε πέσει ένα Τουπόν. Και βέβαια η ερώτηση που έρχεται αυθόρμητα στον αναγνώστη ήταν αυτή που έγινε στη Γκρέτα: «Τι διαφορά έχει το Τουρόν από το Τουπόν;». Η Γκρέτα τους απάντησε να μην είναι μαλάκες γιατί όλοι ξέρουν πως ένα Τουρόν ισοδυναμεί με 10.000.000 Τουπόν. Και μετά συμπλήρωσε «Αχ συγγνώμη αλλά μέσα στη ζάλη μου ξέχασα ότι είστε γήινοι και δεν γνωρίζετε το Τουξόνιο νομισματικό σύστημα, μα κάτι περίεργο είχε αυτό το τσάι ε;»

Συνεχίζοντας η Γκρέτα, τους είπε ότι αυτό το Τουρόν ήταν όλες οι οικονομίες της και αν γυρνούσε στον Τουξόν χωρίς αυτό, στη καλύτερη περίπτωση θα ήταν υποχρεωμένη να δουλέψει για το υπόλοιπο της ζωής της ως πόρνη. Στη χειρότερη θα γινόταν μέλος του ΠΕΦΕΥ. Στην ερώτηση -φυσικά- τι είναι το ΠΕΦΕΥ η Γκρέτα εξήγησε: *Πρόγραμμα Εξόντωσης Φτωχών για να Επιβιώσουν οι Υπόλοιποι.* Ακολούθησε μια πεντάλεπτη κοινωνιολογική συζήτηση η οποία δε σχετίζεται με την ιστορία και ο Μιτάκι αποκάλυψε στη Γκρέτα ότι το ειδικό βοτάνι που είχε βάλει στο τσάι της ευθυνόταν για την ειλικρίνεια και την καλοσύνη της. Η Γκρέτα τότε έβαλε τα κλάματα και είπε «Δώστε μου το Τουρόν, είμαι χαμένη χωρίς αυτό». Και ο Μιτάκι είπε « Δε μπορούμε να σου δώσουμε το Τουρόν, να επανακάμψεις στο πλανήτη σου και μετά να επανακάμψεις πάλι εδώ και να εξοβελίσεις τους γήινους» και ο Τιμόθεος είπε «Δε νομίζω ότι η λέξη επανακάμπτω ταιριάζει εδώ» αλλά δαγκώθηκε αμέσως. Η Γκρέτα τότε είπε, ότι η μόνη λύση που της απομένει είναι να βασανίσει τον Μιτάκι μέχρι

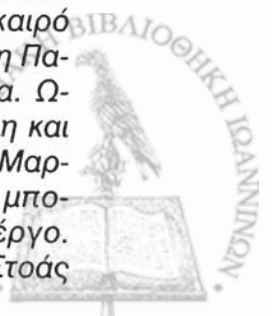
θανάτου και ο Μιτάκι της είπε ότι αυτή δεν ήταν η μόνη λύση. Θα μπορούσε να μείνει στη γη μαζί με τον Μιτάκι και όσο να 'ναι θα περνούσε καλύτερα από τον Τουξόν όπου το άγχος προγραμμάτων όπως το ΠΕΦΕΥ θα ήταν πάντα πάνω από το κεφάλι της. Η Γκρέτα άρχισε να το σκέφτεται. «Ναι» είπε στο τέλος. «Στο κάτω-κάτω θα περάσουν αρκετά χρόνια μέχρι να έρθει ο επόμενος Τουξόνιος κατάσκοπος, να γυρίσει και να προετοιμαστεί η εισβολή» «Και όλα αυτά τα χρόνια θα ζούμε ευτυχισμένοι πιστούνα μου» συμπλήρωσε ο Μιτάκι. «Ακόμα και να γίνει η εισβολή το Πεντάγωνο θα τους τσακίσει» είπε ο Τιμόθεος και έκλεισε αυτή τη διαπλανητική συζήτηση. Σε λίγο η Γκρέτα και ο Μιτάκι βγάλανε τον Τιμόθεο μέχρι την πόρτα. Του είπαν να έρχεται να τους βλέπει πότε πότε.

Δέκα μέρες αργότερα κτύπησε το τηλέφωνο του Τιμόθεου. Είχε κτυπήσει βέβαια σε αυτό το διάστημα ξανά αλλά αυτό το τηλεφώνημά είχε σχέση με την ιστορία μας. Στην άλλη άκρη της γραμμής ήταν ο Μιτάκι και η Γκρέτα που του ανακοίνωσαν τρισευτυχισμένοι ότι η Γκρέτα ήταν έγκυος. Ο Τιμόθεος τους συνεχάρη, αλλά για κάποιο περίεργο λόγο είχε ένα κακό προαίσθημα

Και ποιος είναι ο Βασίλης Ραΐσης; Έλληνας αλλά και πολίτης του κόσμου, συγκεντρώνων όλες τις αρετές της φυλής (τις οποίες δεν χρειάζεται να μνημονεύσουμε μια και το Μικρόπολις απευθύνεται -προς το παρόν- σε Ελληνικό κοινό), μόνιμος κάτοικος Αθηνών, αλλά και πρώην κάτοικος (ως φοιτητής) Ιωαννίνων, επιδίδεται συστηματικά στο γράψιμο ιστοριών που απευθύνονται κυρίως σε εξωγήινους.

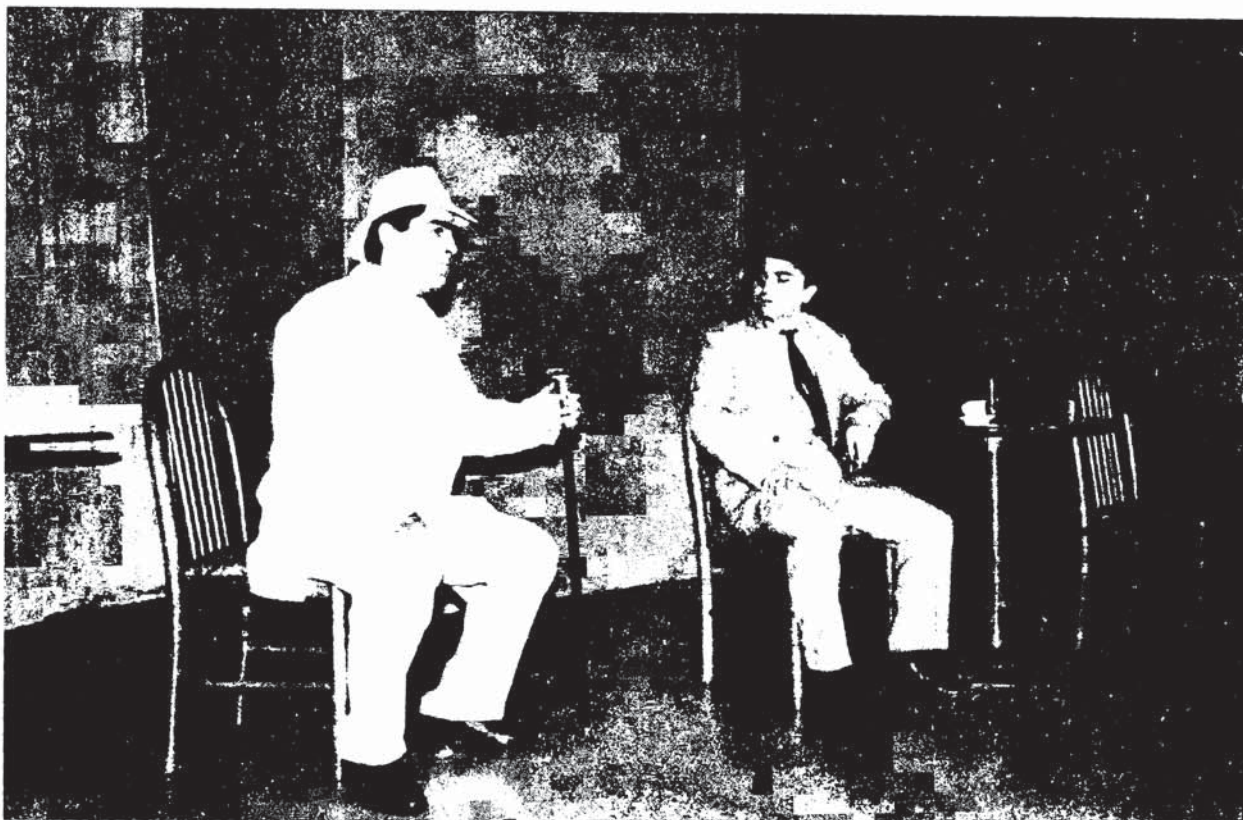
Ίσως να είναι για αυτό που το πρώτο του θεατρικό έργο «Το πρόβλημα του Κώστα» που παίζεται αυτό τον καιρό στην Στοά, σε σκηνοθεσία Θανάση Παπαγεωργίου, δεν σπάει τα ταμεία. Ωστόσο, όσοι γνωρίζουν τον Βασίλη και βρεθούν στην Αθήνα ως το τέλος Μαρτίου, ας έχουν υπόψη τους ότι μπορούν να παρακολουθήσουν το έργο. Πληροφορίες στο τηλέφωνο της Στοάς 7702830.

Ο Άνθρωπος με το Λουλούδι στο Στόμα από το ΘΕΗ Μια ευχάριστη έκπληξη!

Οι πρωταγωνιστές του έργου, Νίκος Σφαιρόπουλος (αριστερά) και Βασίλης Χρήστου

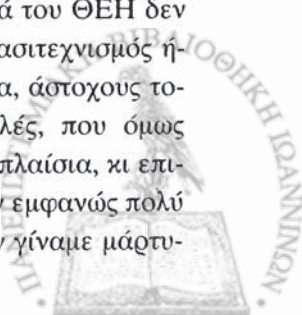
Οφείλουμε να το δηλώσουμε ευθέως: δεν είμαστε από τους στενούς φίλους του ΘΕΗ, και πολύ συχνά μας αφήνουν σκεπτικούς οι (λιγότερο ή περισσότερο περιθωριακές) επιλογές του.

Οφείλουμε να το ομολογήσουμε άμεσα: η παράσταση του Ανθρώπου με το λουλούδι στο στόμα ήταν ανέλπιστα καλή!

Η επιλογή του έργου (επιλογή της ομάδας), εξαιρετική: δυνατό κείμενο, φαινομενικά απλό αλλά με υπαρξιακή εμβέλεια, ολιγοπρόσωπο, σύντομο, αλλά καθόλου εύκολο και φτηνό. Η διανομή των ρόλων, επιτυχημένη: ο **Βασίλης Χρήστου** πειστικότητας κι ο **Νίκος Σφαιρόπουλος** πολύ καλά προετοιμασμένος, η σύντομη εμφάνιση της **Αλίκης Καραγκούνη** μετρημένα φορτισμένη. Το πρόγραμμα καλαίσθητο, λιτό και περιεκτικό (με μικρές παραλείψεις, όπως π.χ. το όνομα του μετα-

φραστή), το σκηνικό λειτουργικό (αν και θα επιδεχόταν σημαντική βελτίωση χωρίς εξαιρετικό κόστος), εύστοχη η μουσική επένδυση. Η σκηνοθεσία, έντιμη, πριμοδοτεί τους χαμηλούς τόνους, αποφεύγοντας την εκτροπή σε μελό και καθοδηγώντας την υπόγεια ανάπτυξη ενός κρεσέντο που οδηγεί πραγματικά σε κάθαρση. Το όλον όχι απλώς δεν έχει να ζηλέψει τις επαγγελματικές παραγωγές της πόλης, αλλά αντίθετα σαν σύνολο τις ξεπερνά.

Αυτό δεν σημαίνει ότι τα παιδιά του ΘΕΗ δεν έχουν δρόμο μπροστά τους. Ο ερασιτεχνισμός ήταν παρών με κοιλιές και χάσματα, άστοχους τονισμούς κι εκφραστικές υπερβολές, που όμως κρατήθηκαν σε απολύτως ανεκτά πλαίσια, κι επιτέλους αντισταθμίζονταν από έναν εμφανώς πολύ δουλεμένο λόγο (πόσες φορές δεν γίναμε μάρτυ-

ρες αυτής της “επαγγελματικής” αυτοπεποίθησης που δεν είναι παρά άλλοθι φυγοπονίας). Και προπαντός η σκηνοθεσία του Γιώργου Νάκου διέθετε (επιτέλους) αυτή την τόσο κλασική και τόσο καταστρατηγημένη (συνήθως με την πρόφαση του “πειραματικού” ή της “καινοτομίας”) αίσθηση του μέτρου.

Η ευγενής και πολύτιμη αυτή αίσθηση του μέτρου σώζει το ουσιαστικό θεατρικό αίτημα στην παράσταση του Ανθρώπου με το Λουλούδι στο Στόμα, κι αξίζει ένα ειλικρινές μπράβο στα παιδιά του ΘΕΗ που έτσι την αξιοποίησαν.

Μ.Π.

«Στο Χάνι» από το ΔΗΠΕΘΙ

Από την περασμένη Παρασκευή ξεκίνησαν οι παραστάσεις του νέου έργου που ανεβάζει το ΔΗΠΕΘΙ στην Πειραματική του Σκηνή, παράλληλα με το **Σακάκι που Βελάζει** που συνεχίζεται στην Κύρια Σκηνή.

Ο τίτλος του έργου είναι **Στο Χάνι**. Πρόκειται, σύμφωνα με το δελτίο τύπου του ΔΗΠΕΘΙ, για μια Βαλκανική ιστορία που διασώθηκε από την **Κατερίνα Τόμποβα** και εκδόθηκε στην Σόφια. Στην Ελλάδα παρουσιάζεται για πρώτη φορά. Η σκηνοθεσία είναι του **Γιώργου Μπακόλα** και τον μοναδικό ρόλο ερμηνεύει ο **Γιώργος Τζέρπος**. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παράσταση δίνεται στο καινούργιο θεατράκι του ΔΗΠΕΘΙ που μόλις ολοκληρώθηκε στον 4ο όροφο του Καμπέριου και που θα αποτελεί δεύτερο χώρο παραστάσεων για το Δημοτικό μας Θέατρο.

Με κριτική παρουσίαση του έργου θα επανέλθουμε στο επόμενο τεύχος του **Μικρόπολις**. Σημειώνουμε πάντως ότι όσοι θέλουν να παρακολουθήσουν το έργο καλό θα ήταν να κλείσουν

Ο Γιώργος Τζέρπος

πρώτα την θέση τους τηλεφωνικώς, αφού η καινούργια σκηνή διαθέτει λιγοστές μόνο θέσεις για τους θεατές.

Α.Α.

Αλληλογραφία

Από τον αναγνώστη μας **κ. Ναπολέοντα Παπαδόπουλο** λάβαμε μια σύντομη επιστολή στην οποία ο επιστολογράφος μας σχολιάζει την κριτική παρουσίαση του **Σακακιού** στο **Μικρόπολις Νο7** και σημειώνει:

Επειδή έχω δει προ 15ετίας και την παράσταση του Εναγγελάτου, έχω να προσθέσω στα δικά σας και τούτο: Ο σκηνοθέτης δεν είδε το έργο σαν μια καταλυτική σάτιρα αλλά σαν ένα καφκικό δράμα μερικών πολιτών απέναντι στο σύστημα. Είδε το βέλασμα του σακακιού σαν πικρό παράπονο παρά σαν ανατρεπτικό χάχανο. Κρίμα.

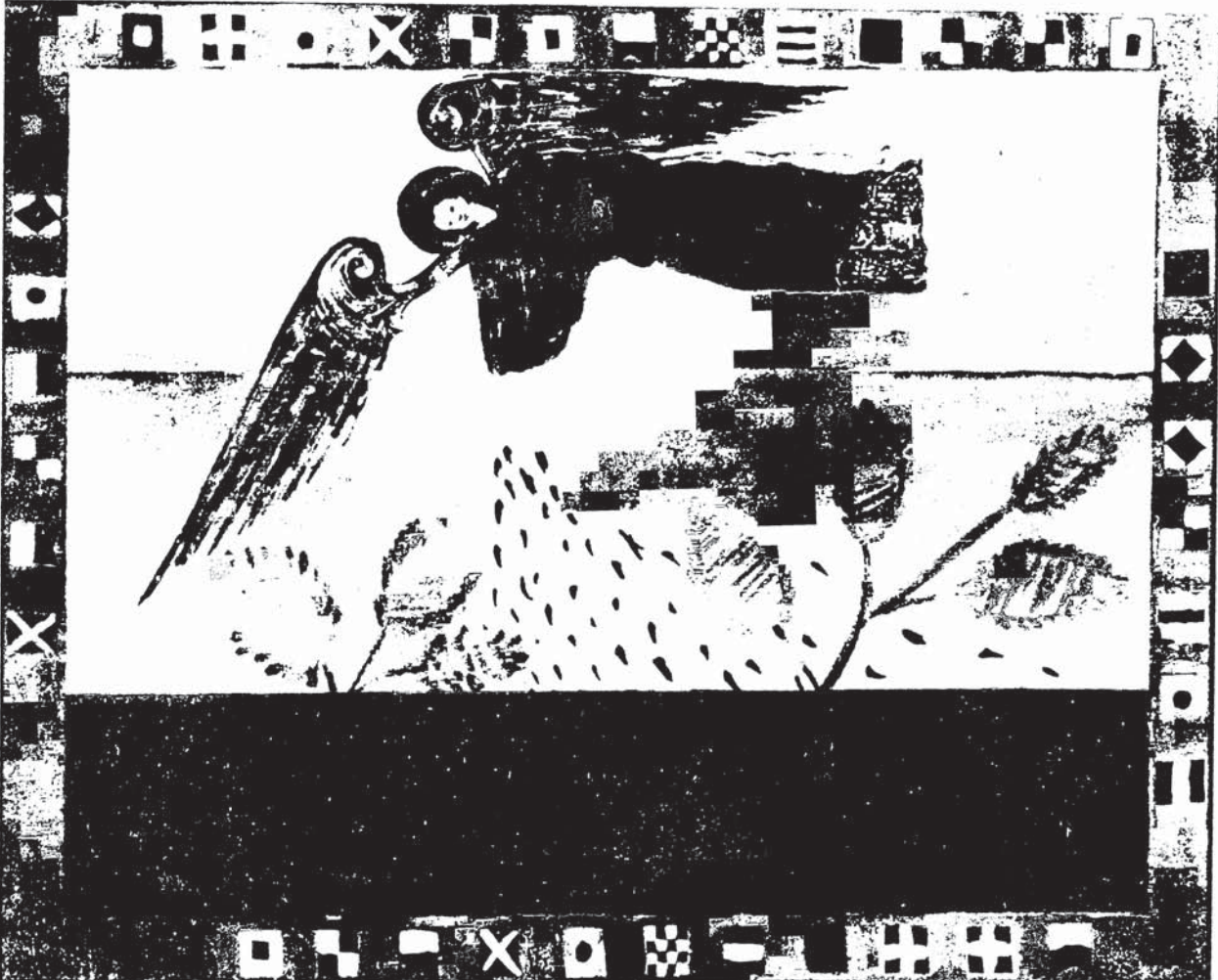
Το Θεατρικό Εργαστήρι Ηλείου παρουσιάζει
τον Άνθρωπο με το Λουλούδι στο Στόμα σε μια παράσταση
 για τους αναγνώστες του **Μικρόπολις**
 την Τρίτη 3 Μαρτίου 1998 στις 9 το βράδυ
 Είσοδος Ελεύθερη, με την προσκόμιση του δελτίου

Δελτίο Ελεύθερης
Εισόδου στην
παράσταση της
3/3/98

Οι κώδικες του Δημήτρη Ζουρούδη

Ζουρούδης

Από τις 11 Φεβρουαρίου και ως τις 7 Μαρτίου στην γκαλερί **Ursula Korpa** εκθέτει ο **Δημήτρης Ζουρούδης**. Πρόγευση από το έργο του είχαμε ήδη πάρει από την τελευταία ομαδική έκθεση στον ίδιο χώρο.

Ο Δ.Ζ. γεννήθηκε στον Πειραιά το 1956, φοίτησε στην ΑΣΚΤ και από το 1994 τα έργα του έχουν αποσπάσει πολλές θετικές κριτικές.

Η τέχνη του Δ.Ζ. είναι εννοιολογική, στο μέτρο που η μορφολογία της φαίνεται να υπηρετεί κατά κύριο λόγο μια διανοητική κατασκευή. Στην συγκεκριμένη περίπτωση έλκεται από το ζήτημα

των κωδίκων, που εξ ορισμού επιστρατεύονται στην υπηρεσία της επικοινωνίας.

Ένας κώδικας όμως, χάρη στην κρυπτογραφική του φύση, προσφέρεται σαν μέσο άσκησης εξουσίας, και η κατάλυση, ή η ανατροπή του δεν είναι χωρίς ευρύτερες συνέπειες. Ο Δ.Ζ. διαλέγει λοιπόν έναν κώδικα (διεθνείς ναυτικές σημαίες) όπου το εικαστικό σύμβολο έχει άμεση σχέση με περιορισμένο πλην χρηστικά φορτισμένο γλωσσικό αντίστοιχο. Η σχέση αυτή είναι τόσο αυθαίρετη, που γίνεται γραφική, και σχεδόν παραπέμπει σε παιδικό παιχνίδι: το σύμβο-

λο της χρωματιστής σημαίας ενισχύει την αίσθηση αυτή. Ωστόσο, τρεις τέτοιες χρωματιστές σημαίες, αθώες και χαριτωμένες, σχηματίζουν πάνω σ' ένα κομμάτι γάζας την λέξη WAR, και η σύνθεση αυτή δίνει τον τόνο:

Γιατί το κεντρικό θέμα του Δ.Ζ. είναι το ζήτημα της άσκησης βίας, και μάλιστα συγκαλυμμένης, και το επιφανέστερο παράδειγμα θα αντληθεί στον χώρο της θρησκείας: Είτε πρόκειται για επιθετικά μηνύματα που αποδίδονται με πρώτη ύλη τα αξεσουάρ της ραπτικής αμφίων (η θρησκεία στην τελετουργική της εκφορά), είτε για την βία των κειμένων (η βία της Αποκαλυπτικής λογοτεχνίας όπως την ζωγράφισε ο Δυτικός Μεσαίωνας), ο Δ.Ζ. ασελγεί πάνω στην ιερότητα των συμβόλων.

Το χρυσό κάδρο (αναφορά στον χρυσό κάμπο των εικόνων;) φιλοξενεί κοσμικούς τύπους που εισηγούνται ανατροπές. Γραμμές από χρυσές κλωστές (σύμβολο εκκλησιαστικής ματαιοδοξίας;) επεμβαίνουν στην ζωγραφιά για να δομήσουν, ή μήπως να διχάσουν; Πίσω από τα λαμπρά υφάσματα των σημαιών-αμφίων ένα συρμάτινο πλέγμα αποκαλύπτει μια υποκριτική μετ-αμφίεση. Οι επιγραφές είναι λατινικές, γλώσσα νεκρή (ξανά η προβληματική κώδικα/επικοινωνίας), και μάλιστα γλώσσα που αλλού ο καλλιτέχνης θα καλύψει με χρυσή μπογιά και θα από-καλύψει μερικώς με ξύσιμο, για να την καταστήσει, μισο-κρυμμένη, μισο-αποκεκαλυμμένη, ακόμα πιο μυστικοποιημένη κι απροσπέλαστη.

Ο Δ.Ζ. είναι ευρηματικώτατος. Σε δεύτερη ανάγνωση, τα περισσότερα μηνύματα του ναυτικού κώδικα που επιστρατεύει μπορούν να αποκρυπτογραφηθούν και ως μηνύματα αδυναμίας προσέγγισης και επικοινωνίας. Η εννοιακή τέχνη του Δ.Ζ. παίζει εδώ με την πολυσημία των συμβόλων: αιρετική, αναιρεί, κωδικοποιώντας

Ζουρούδης

αποκωδικοποιεί για να αποκαλύψει συγκαλυμμένες αρχές και υποκριτικά ήθη.

Εντυπωσιακή στην εικαστική της διάσταση, η όλη σύλληψη δεν καταφέρνει να αποφύγει ωστόσο κάποια ιδεολογικά κλισέ, που σε άλλη περίπτωση θα ήταν ίσως δευτερεύουσας σημασίας, σε μια εννοιακή προσέγγιση παίρνουν όμως διαστάσεις συζητήσιμες. Η βία των δυτικών μεσαιωνικών μικρογραφίσεων της Αποκάλυψης και η βία της ανατολίτικης ματαιοδοξίας του ορθόδοξου τελετουργικού μπορούν να εννοηθούν ομοίως; Κατά την γνώμη μας όχι, και (αν και η γενική εντύπωση ίσως συνηγορεί για το αντίθετο) επιμένουμε ότι η ανατροπή αυτής της παράλογης βίας έχει πολλά να κερδίσει από την γνώση των πτυχών που διαφοροποιούν τις απανταχού θρησκευτικές εκφορές.

M.Z

Gallerie Ursula Kopka, Γρίβα 19, κοντά στο ΙΚΑ, τηλ. 79889. Ανοιχτή καθημερινά από τις 11 ως τις 2 το πρωί και από τις 6 ως τις 9 το απόγευμα. Το Σάββατο λειτουργεί μόνο κατά το πρωινό ωράριο, Τρίτη και Κυριακή παραμένει κλειστή.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τάσος Δήμος στην Αμυμώνη

.Στην γκαλερί Αμυμώνη εκθέτει από τις 11 Φεβρουαρίου ως τις 7 Μαρτίου ο ζωγράφος **Τάσος Δήμος**. Ο Τάσος Δήμος, Ηπειρώτης από τον πατέρα του, γεννήθηκε και σπούδασε στην Αθήνα (ΑΣΚΤ, ατελιέ του Δημοσθένη Κοκκινίδη), και εκθέτει από το 1987.

Μετά τα τοπία της Σ. Παπαγιάννη που πρόσφατα φιλοξένησε η Αμυμώνη, τα τοπία του Δήμου μοιάζουν να είναι περισσότερο αφορμή παρά το τέρας της ζωγραφικής του. Κι εδώ το χρώμα δεσπόζει, οργανώνει και δομεί τον εικαστικό χώρο, αλλά αυτό που στην ουσία δίνει τον τόνο είναι, πιο πολύ κι από το χρώμα, η χειρονομία του καλλιτέχνη.

Εμφανέστατη, σχεδόν φλύαρη, αυτή είναι που αποδίδει τελικά όλη την εσωτερική τους ένταση στα κατά τα άλλα κοινά θέματά του. Ακόμα και σε απουσία της ανθρώπινης μορφής, το τοπίο "ανθρωποποιείται", ζωντανεύει, αποκτά ψυχή, γίνεται σχεδόν συμβολικό, ενορατικό, κατοικημένο από δυνάμεις των οποίων η εικαστική συμπαράδελωση είναι μόνο το ίχνος.

Σε μια ζωγραφική που εκ πρώτης όψεως ξαφνιάζει με τον "συντηρητισμό" της (σε σχέση με τον τρέχοντα μοντερνισμό), αυτή η μετα-φυσική διάσταση συνιστά πρόταση αυθεντική (αν και όχι πρωτότυπη), που σώζει το βασικό εικαστικό αίτημα της μορφοποιίας.

Μαρία Ζουμπούλη

Gallerie Αμυμώνη, Πλ. Ν. Μπότσαρη 1, τηλ. 79595. Ανοιχτή τις καθημερινές από τις 10.00 ως τις 13.30 και από τις 18.30 ως τις 21.30. Την Κυριακή είναι κλειστή ενώ το Σάββατο λειτουργεί μόνο το πρωί, με το ίδιο ωράριο.

Δήμος

TNT Express Worldwide

IPROTRANS

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΑΛ. ΒΕΒΟΠΟΥΛΟΣ - Χ. ΠΑΠΠΑΣ

ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ 38 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ.: (0651) 39777 - ΤΗΛ. & FAX (0651) 39779

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

από το ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Από 20-2 μέχρι 12-3

1 Το τσιγάρο

Γιάννης Κότσιρας, μουσική: Ευανθία Ρεμπούτσικα, στίχοι: Ελένη Ζιώγα CD: Μόνο ένα φιλί

Ψίθυροι καρδιάς 2

Δημήτρης Μπάσης, μουσική: Χρήστος Νικολόπουλος, στίχοι: Ελένη Γιαννατσούλια CD: Ψίθυροι καρδιάς

3 Καθρέπτης

Άλκιστις Πρωτοψάλτη, μουσική: Νίκος Αντύπας, στίχοι: Λίνα Νικολακοπούλου CD: Σαν φηαίστέιο που ξυπνά

Το Μηδέν 4

Ελευθερία Αρβανιτάκη, μουσική: Θάνος Μικρούτσικος, στίχοι: Λάκης Λαζόπουλος CD: Ψάξε στ' όνειρό μας

5 Σου άξιζε μια καλύτερη αγκαλιά

Γιώργος Νταλάρας, μουσική: Goran Bregovic, στίχοι: Χ. και Π. Κατσιμίχας CD: Θεσσαλονίκη-Γιάννενα με δυό παπούτσια πάνινα

Ενός λεπτού φιλί 6

Έλλη Πασπαλά, μουσική: Γιάννης Καλαντζόπουλος, στίχοι: Μιχάλης Γκανάς CD: Για τη συνήθεια του έρωτα

7 Δέκα μάγισες

Γιάννης Σαββιδάκης, μουσική-στίχοι: Γιάννης Σαββιδάκης CD: Ακροβάτης του ονείρου

Τα κάρτινα 8

Δήμητρα Γαλάνη, μουσική: Τάκης Σούκας, στίχοι: Νίκος Μωραϊτης CD: Τα κάρτινα

9 Χάντρα θαλασσιά

Γιάννης Κότσιρας, μουσική: Ευανθία Ρεμπούτσικα, στίχοι: Ελένη Ζιώγα CD: Μόνο ένα φιλί

Μια φορά σ' αυτή τη ζήση 10

Διονύσης Σαββόπουλος, συμμετέχουν: Αλκ. Ιωαννίδης, Ορφέας Περίδης. Του D. Byrne, Μετάφραση διασκευή: Δ. Σαββόπουλος CD: Ξενοδοχείο

+1 Amaria

Mamas, CD Planet Music 2

Από το Αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στον Ωκεανό της μουσικής του κόσμου

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Γράμματα στη Μέλπω Αξιώτη από τον αδελφό της Πανάγο σε έκδοση της εφημερίδας «Μυκονιάτικη»

Στην πραγματικότητα το βιβλίο περιέχει πολύ περισσότερα από όσα δείχνει ο τίτλος. Πρόλογο, εισαγωγή, εκτενείς σημειώσεις, βιογραφικά, εργογραφικά και κριτικογραφικά σημειώματα για τη Μέλπω Αξιώτη και τον ετεροθαλή αδελφό της Πανάγο, από τον επιμελητή της έκδοσης. Περιέχει επίσης «Επίμετρο» με γράμματα της συγγραφέως προς την εκδότρια του «Κέδρου» Νανά Καλλιανέση, προλογισμένα επίσης από τον επιμελητή της έκδοσης, και τέλος αρκετό φωτογραφικό υλικό.

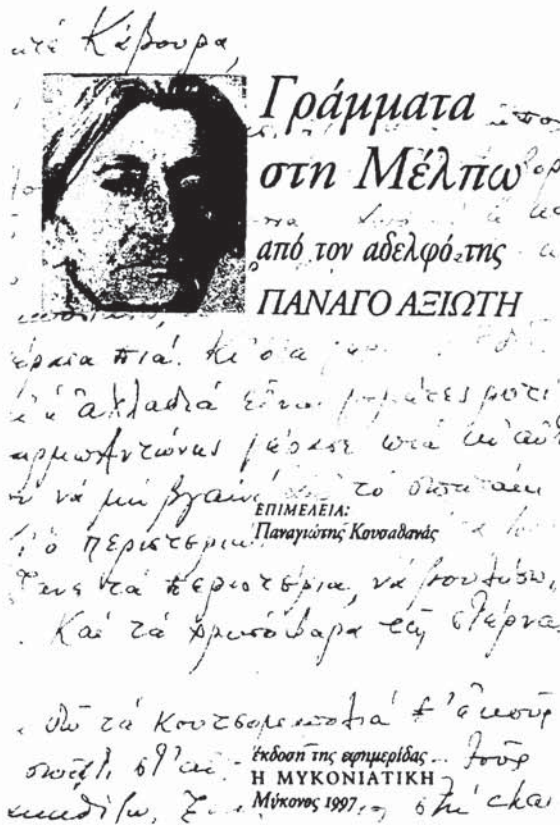
Δύο λόγια πρώτα γενικά για το ποια είναι η Μέλπω Αξιώτη. Σήμερα, με το κριτήριο που μας παρέχει η χρονική απόσταση, τείνει να γίνει αποδεκτό πως η Μέλπω Αξιώτη ανήκει σε μια εξέχουσα συγγραφέων η οποία εισηγήθηκε τον μοντερνισμό στην πεζογραφία της γενιάς του τριάντα. Οι άλλοι πεζογράφοι είναι, η θεσσαλονικιά τετράδα Στέλιος Ξεφλούδας, Άλκης Γιαννόπουλος, Γιώργος Δέλιος, Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, και ο χαλκιδιώτης Γιάννης Σκαρίμπας. Τα κύρια χαρακτηριστικά του πεζογραφικού μοντερνισμού είναι η χωρίς σαφή θεματική ενότητα αφήγηση, που τείνει να δώσει κατά το δυνατόν την εσωτερική μας ζωή όπως αυτή εκτυλίσσεται την κάθε

στιγμή, βασισμένη κυρίως στην τεχνική του συνειδησιακής ροής». Έχει ειπωθεί επίσης ότι

οι παραπάνω συγγραφείς χρησιμοποίησαν στα γραφτά τους τον «εσωτερικό μονόλογο», πράγμα που -με εξαίρεση τον Πεντζίκη- δεν αληθεύει. Τέλος πάντων.

Το πρωτότυπο πεζογραφικό έργο της Αξιώτη δεν είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο, αντίθετα από το μεταφραστικό της που είναι πολλαπλάσιο. Όσο ζούσε, αν και προσέχτηκε από έναν στενό κύκλο, δεν αναγνωρίστηκε ευρύτερα η αξία της -όπως άλλωστε και όλης της ομόδοξης εξέχουσα. Σήμερα ωστόσο τα γραφτά της προσελκύουν την προσοχή των μελετητών. Η Αξιώτη γεν-

νήθηκε το 1903(;) και πέρασε τα παιδικά και νεανικά της χρόνια στη Μύκονο από την οποία καταγόταν η οικογένειά της. Το 1930 πήγε στην Αθήνα και από το 1947 μέχρι το 1964 έζησε, ως αριστερή, πολιτικός πρόσφυγας σε διάφορες χώρες του ανατολικού μπλοκ. Τα γράμματα του νεότερου της αδελφού που περιέχονται στο συγκεκριμένο βιβλίο γράφτηκαν και ταχυδρομήθηκαν στην περίοδο 1960-1964 από τη Μύκονο και την Αθήνα. Όλα όμως αναφέρονται στη γε-

νέτειρα γη στην οποία τα δύο αδέλφια γνώρισαν τη θαλπωρή της οικογένειας, τους ανθρώπους του νησιού, τη γλώσσα τους και τη φύση. Κι ακριβώς ο αδελφός της γράφοντάς της με περισσή αγάπη και απευθυνόμενος στο συναίσθημα, με στοιχεία από το κοινό παρελθόν τους, προσπαθεί να κεντρίσει τη νοσταλγία της συγγραφέως για το γενέθλιο τόπο. Η αξία αυτών των γραμμάτων, πέρα από την αξία της μαρτυρίας, βρίσκεται, νομίζω, στην ευαισθησία με την οποία είναι γραμμένα ή, αλλιώς, στο γεγονός ότι επιμένουν σε ορισμένες φίνες, γλωσσικές και πραγματολογικές, λεπτομέρειες που συνδέονται με τη Μύκονο της πριν από την τουριστική περίοδο. Σκοπός τους, όπως είπα, ήταν να κεντρίσουν την επιθυμία του νόστου στην εξόριστη αδελφή, ώστε να γυρίσει μια ώρα αρχύτερα, βάζοντας έστω και νερό στο πολιτικό της κρασί. Βέβαια η Αξιώτη ήθελε πολύ να επιστρέψει, αλλά οι συνθήκες κάθε άλλο παρά ευνοϊκές ήταν. Κι όταν το 1964 επαναπατρίστηκε ...

Τα γράμματα (15 σύντομα, με περικοπές από τον επιμελητή) της συγγραφέως προς την εκδότρια του «Κέδρου», γραμμένα στη Μύκονο τα Καλοκαίρια του 1970 και 1971, φανερώνουν το δράμα που έζησε μετά τον επαναπατρισμό της. Αστεγη, χωρίς μια αποδοτική δουλειά (τα βιβλία της δεν πουλιόνταν, οι μεταφράσεις της δεν αρκούσαν), αναγκαζόταν να απλώνει το χέρι στα στερνά της, αυτή που γεννήθηκε αρχοντοπούλα και από χαρακτήρα έβαζε πολύ ψηλά τις αρχές της. Λίγοι, ελάχιστοι άνθρωποι της παραστάθηκαν αυτές τις δύσκολες ώρες που ήταν και οι τελευταίες της. Το Μάη του 1973 πέθανε στην Αθήνα σε οίκο ευγηρίας. Σήμερα στη Μύκονο έχει στηθεί η προτομή της κι έχει δοθεί το όνομά της σε δρόμο της Χώρας. Σωστά ωστόσο παρατηρεί ο επιμελητής του τόμου «με μια προτομή και την ονομασία του δρόμου με το όνομά

Από αριστερά: η Μέλπω και τα αδέλφια της Πανάγος, Μαρουλίνα και Φρόσω πιθανόν στον κώιπο τους στην Ανωμερά, γύρω στο 1918.

της δεν ξοφλάς. Ποιος και πως, λοιπόν, θα ξεπλύνει (αν μπορεί να ξεπλυθεί) το άγος της αδιαφορίας προς τη Μέλπω με το οποίο ποτίστηκε ο τόπος της (μου) και οι άνθρωποί του;». Κατά τα άλλα αυτά τα γράμματα της Αξιώτη δεν διεκδικούν λογοτεχνικές δάφνες. Υπαγορεύτηκαν από πρακτικές ανάγκες και αποτελούν κραηγές αγωνίας και απόγνωσης.

Τελειώνοντας θα ήθελα να επισημάνω την έξοχη τυπογραφική δουλειά της έκδοσης, γεγονός ιδιαίτερης σημασίας όταν αποτελεί έργο μιας επαρχιακής εφημερίδας.

Γιώργος Αράγης

Οι «Προσεγγίσεις» του Γιώργου Αράγη

Τέσσερις τόμοι απαρτίζουν ήδη το κριτικό έργο του Γιώργου Αράγη (γεν. το 1936 στο Μεγάλο Περιστέρι του Μετσόβου). Οι φρέσκες «Προσεγγίσεις» του έρχονται να προστεθούν στους δύο τόμους των «Ζητημάτων Λογοτεχνικής Κριτικής» και στις «Ασκήσεις Κριτικής», και να προσδιορίσουν διαυγέστερα τον τρόπο με τον οποίο ο Αράγης συλλαμβάνει και πραγματώνει δια της γραφής την τέχνη της ανάγνωσης, εννόησης και κριτικής των λογοτεχνικών κειμένων.

Οι σελίδες του βιβλίου, που περιέχει κείμενα ήδη δημοσιευμένα, κατανέμονται στη νεοελληνική ποίηση και πεζογραφία, με αναλογία δύο προς ένα, εστιάζονται δε είτε σε συγκεκριμένους λογοτέχνες (από τους ποιητές, ο Μανώλης Αναγνωστάκης, ο Θανάσης Κωσταβάρας και ο Ανέστης Ευαγγέλου, από δε τους πεζογράφους ο Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, ο Αλέξανδρος Κοτζιάς και ο Χριστόφορος Μηλιώης), είτε σε μια γενιά (τη δεύτερη μεταπολεμική) είτε σε τάσεις και εκδηλώσεις της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Το τυπωμένο αποτέλεσμα αποδεικνύει την ευχέρεια του κριτικού να σταθμεύει στο μερικό και ειδικό αλλά και να ξανοίγεται στο χρονικά εκτεταμένο και στο ποικίλο.

Θα θελα ωστόσο να σημειώσω εδώ άλλη μία πτυχή της κριτικογραφίας του Αράγη, μη ορατή στον προκειμένο τόμο, αποδεδειγμένη όμως από τα σχετικά σημειώματά του σε περιοδικά και εφημερίδες. Εννοώ την παλαμικής καταγωγής γενναιοδωρία του απέναντι σε νέους, «άσημου» λογοτέχνες, την επιμονή του να ασχολείται με τα κείμενα (και πρωτόλεια ακόμη) ανθρώπων που δεν ανήκουν στην κατασκευασμένη από το μάρκετινγκ και τα μαζικά μέσα «επετηρίδα δημοσιότητας», η οποία συχνότατα επιβάλλεται σαν αυτονόητος και αυτοδίκαιος «λογοτεχνικός κανόνας».

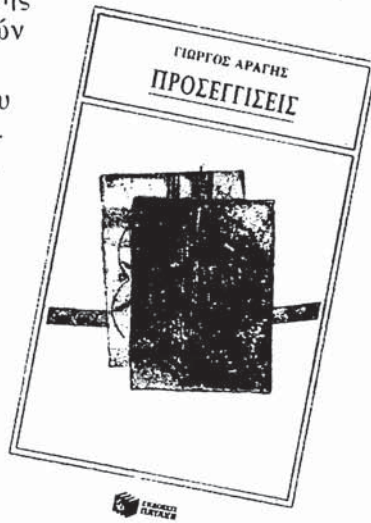
Ακριβώς αυτή η επιθυμία του να αποδοθεί δικαιοσύνη δια της κριτικής, οργάνωσε και την ε-

κτενέστατη εισαγωγή του στην ανθολογία του Ανέστη Ευαγγέλου «Η δεύτερη μεταπολεμική ποιητική γενιά (1950-1970)» με το κείμενο της οποίας ανοίγει το ανά χειρός βιβλίο. Ίσως η εν λόγω Εισαγωγή αποτελεί το μοναδικό κείμενο όπου ο Αράγης επιτρέπει στη γραφή του να εκδηλωθεί (και) ορμητικά, θυμικά, καταγγελτικά -αλλά τόσο εύλογα: η περιθωριοποίηση (συστηματική ή μη, άλλοθεν αποφασισμένη και επιβεβλημένη ή

όχι) μιας γενιάς με φωνή διακριτή και με διαρκή παρουσία, τα πάθη και οι πόθοι της επιθυμίας περιείχαν και τον ίδιο, δεν θα μπορούσε να τον αφήσει αδιάφορο. Κι ωστόσο, και στο κείμενό του αυτό ο Αράγης μεριμνά, πριν ενδώσει στους κάπως υψηλότερους τόνους, να καταθέσει νηφάλια τα πορίσματα της ανάγνωσής του και να μας συστήσει έτσι με τον πλέον επαρκή τρόπο την ποίηση μιας γενιάς, τόσο στα γενικά της γνωρίσματα όσο και στις επιμέρους επιτευξεις της.

Αυτό ακριβώς θα μπορούσε να θεωρηθεί καθοριστικό γνώρισμα της των κριτικών του προσεγγίσεων: η κατάθεση σκέψεων (και όχι αξιωματικών, αυθαίρετων «πορισμάτων») που ερείδονται στην άρτια γνώση του εκάστοτε λογοτεχνικού αντικείμενου. Έτσι, με λόγο λιτό που δεν αφήνεται στην μπρεσιονιστική ευκολία (που συνήθως υπηρετεί έναν κάποιον ναρκισσισμό του γράφοντος), και ο οποίος, χωρίς να παραγνωρίζει τα ιδεολογικά κριτήρια, δεν τους επιτρέπει πάντως να πήξουν σε δόγμα και σε μεροληψία, ο Αράγης αναδεικνύει τα γνωρίσματα της λογοτεχνικής γραφής που μελετά κάθε φορά, εντοπίζει την καταγωγή της και την εντάσσει στο συγχρονικό της περιβάλλον. Από τέτοιας στάθμης «Προσεγγίσεις», που δεν προσποιούνται κάτι διαφορετικό από αυτό που όντως είναι, ο αναγνώστης, προπαντός ο ήδη εξοικειωμένος με τα ζητήματα που θίγει το βιβλίο, μόνο κέρδος μπορεί να περιμένει. (Προσεγγίσεις, Γιώργος Αράγης, Αθήνα 1997, εκδόσεις Πατάκη, σελ. 138)

Παντέλης Μπουκάλας

Η Κίνηση του 15νθήμερου

Θέατρο

Το **Σακάκι που Βελάζει**, του Στανισλάβ Στρατιέφ συνεχίζει τις παραστάσεις του στο Καμπέριο από το ΔΗΠΕΘΙ ενώ στον 4ο όροφο έχουν ξεκινήσει οι παραστάσεις του έργου **Στο Χάνι** σε σκηνοθεσία **Γιώργου Μπακόλα**. Επίσης ξεκίνησαν και συνεχίζονται οι παραστάσεις του **Ανθρώπου με το Λουλούδι στο Στόμα** σε σκηνοθεσία **Γιώργου Νάκου** στο ΘΕΗ. Συμβουλευτείτε την στήλη του θεάτρου για περισσότερες πληροφορίες, καθώς και για την ειδική παράσταση του ΘΕΗ για τους αναγνώστες του Μικρόπολις

Εικαστικά

Η έκθεση του **Δημήτρη Ζουρούδη** στην Γκαλερί Ούρσουλα Κόπκα συνεχίζεται, καθώς και η έκθεση του **Τάσου Δήμου** στην Γκαλερί Αμυμώνη. Περισσότερες πληροφορίες και κριτική παρουσίαση στην στήλη των Εικαστικών μας.

Παραμύθι

Μια διασκευή του Παραμυθιού το Σ. Προκόφιεφ παρουσιάζει το **Κρουστόφωνο** σε σκηνοθεσία **Ελένης Δημοπούλου** το Σάββατο 28/2 (ώρα 18:00) και την Κυριακή 1/3 (12 το μεσημέρι) στην αίθουσα Β. Πυρσινέλλα του Πνευματικού Κέντρου

Σύλλογος Φανταστικού

Την Παρασκευή 27 Φεβρουαρίου είναι η σειρά του **Νίκου Αλμπανόπουλου** να διαβάσει διήγημά του στην Λέσχη του Φανταστικού που κάνει τις συγκεντρώσεις της στο στέκι Μορφές (οδός Καποδιστρίου, 21:30). Ο τίτλος του διηγήματος είναι «Βιαστική Επιλογή» και το κρίσιμο ερώτημα είναι «θα προλάβει ο νεαρός συγγραφέας να ολοκληρώσει το διήγημά του πριν την ημέρα της εκδήλωσης;»

Κίνηση

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΩΠΑ - ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με αφορμή την συναυλία Κορκολή στο Μέγαρο

Η πολυσυζητημένη εμφάνιση του γνωστού βάρδου **Σ. Κορκολή** στο **Μέγαρο Μουσικής** Αθηνών (8/2) με έργα κλασικού ρεπερτορίου ξανάφερε στο προσκήνιο μια παλιά έριδα: την διαμάχη μεταξύ αυτών που υπηρετούν την “σοβαρή” μουσική και αυτών που ασχολούνται με την “ελαφριά”, ποικίλη εκδοχή της.

Το θέμα φυσικά πήρε διαστάσεις κυρίως για διαφημιστικούς λόγους που υπηρετούν τόσο το ίματζ του γνωστού καλλιτέχνη όσο και την προβολή των “τολμηρών” (αλλά εντός της μόδας) επιλογών του Μ.Μ.Α. Μια πιο ψύχραιμη προσέγγιση ωστόσο επιβάλλεται προκειμένου να κατανοήσουμε όλες αυτές τις αντιδράσεις, δεδομένου μάλιστα ότι κατάντησαν έθιμο οι υπερβολικές νότες μεταξύ διαπληκτιζόμενων καλλιτεχνών. Αρκεί να θυμηθεί κανείς τις πρόσφατες κόντρες μεταξύ των κ.κ. **Πανούση** και **Νταλάρα**, **Κραουνάκη** και **Νταλάρα** και βεβαίως **Καζαντζίδα** - **Νικολόπουλου** της οποίας η εξέλιξη μεταδόθηκε μάλιστα για κάποια βράδια σε συνέχειες.

Η φάλτσα νότα στην περίπτωση Κορκολή προήλθε από τους λογίους της μουσικής σκηνης: η εμφάνιση ενός τραγουδιστή του συρμού στην επίσημη θέση του σολίστα που συνοδεύεται από συμφωνική ορχήστρα και μάλιστα στα άγια των αγίων του Μεγάρου θεωρήθηκε αιρετική, και εν πολλοίς σκανδαλώδης. Το πιο περίεργο δε είναι πως η κριτική δεν αφορούσε την δεξιοτεχνία καθεαυτή, αλλά τον ανασταλτικό παράγοντα της προηγούμενης μη σοβαρής καλλιτεχνικής δραστηριότητας! Και για όσους δεν κατάλαβαν, η άσκηση της σοβαρής μουσικής τέχνης είναι για πολλούς τρόπος ζωής, και μάλιστα τρόπος ζωής συντηρητικότητας, με απαράβατους ηθικούς κανόνες - ένα είδος θρησκείας δηλαδή...

Έλα όμως που ο Κορκολής σπούδαζε για χρόνια πιάνο, και έχει κατακτήσει την τεχνική ευκολία να εκτελεί έργα κλασικού ρεπερτορίου, αν όχι με αξιώσεις μεγάλου ερμηνευτή, πάντως το ίδιο

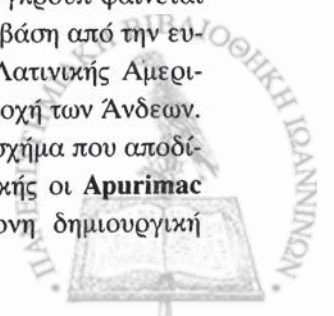
καλά με τους περισσότερους από τους επικριτές του (άσχετα αν αποστάτησε στο μεταξύ προς μουσικές φόρμες απλούστερες, αλλά δημοφιλέστερες και, το σημαντικότερο, κερδοφόρες). Εδώ βρίσκεται και η τεράστια υποκρισία αυτών των τελευταίων, που θεωρούν εαυτούς υποθηκοφύλακες μιας μουσικής παράδοσης την οποία σε τελική ανάλυση οι περισσότεροι ελλιπώς γνωρίζουν και ελλιπέστερα υπηρετούν, αλλά περιπαθώς διεκδικούν ως προνόμιο μιας κοινωνικής ελίτ που αρνείται να συγκρωτιστεί με τους “ακούλτουρους” μπας κλας φαν του Κορκολή. Μόνο που η κατοχή μιας καλής τεχνικής στο κλασικό όργανο δεν σημαίνει αναγκαστικά πλήρη και αποκλειστική πρόσβαση στον χώρο της σοβαρής μουσικής, κι αυτό βέβαια ισχύει εν προκειμένω και για τις δυο αντίπαλες πλευρές.

Εν κατακλείδει, σίγουρα δεν είναι ο Κορκολής ο αγαπημένος μας ερμηνευτής του Μότσαρτ, αλλά αναγνωρίζουμε ότι έχει τα φόντα να κάνει τον κλασικό πιανίστα όταν βαριέται τον ρόλο του ποπ ινδάματος, και τόσο το χειρότερο γι' αυτούς που σοκάρονται....

Οι Apurimac στο Μαντζάτο

Με ήχους της Λατινικής Αμερικής γέμισε την Δευτέρα 16/2 το **Μαντζάτο**, που φιλοξένησε το όλο και πιο δημοφιλές εν Ελλάδα εδρεύον σχήμα που επικαλείται (τουλάχιστον κατ' όνομα) τον “Θεό του λόγου”. Αυτό σημαίνει **Apurimac** στην ινδιάνικη γλώσσα quechua, και η ονοματοθεσία δεν είναι τυχαία: η μουσική του γκρουπ φαίνεται να αντλεί τις επιρροές της κατά βάση από την ευρύτερη ινδιάνικη μουσική της Λατινικής Αμερικής και ειδικότερα από την περιοχή των Άνδεων.

Ξεκινώντας από το 1983 σαν σχήμα που αποδίδει διασκευές ινδιάνικης μουσικής οι **Apurimac** απέκτησαν στην δεκατετράχρονη δημιουργική

μουσική

πορεία τους έναν προσωπικό ήχο και ύφος που δεν περιορίζεται στο φολκλόρ, αλλά δημιουργεί αυθεντικές συνθέσεις, όπως αυτές του τέταρτου δίσκου τους, που γνώρισαν μεγάλη επιτυχία. Πρόκειται για το “Μάνα Γη”, που κυκλοφόρησε το καλοκαίρι που μας πέρασε, και που περιέχει μια σειρά μελοποιημένων ινδιάνικων ποιημάτων σε ελεύθερη μετάφραση του Χ. Κατσιμίχα.

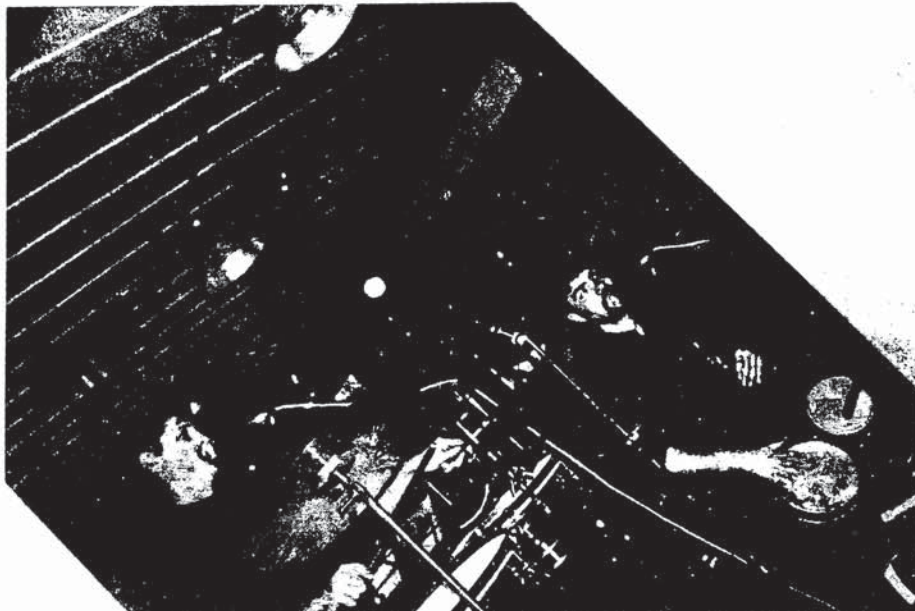
Ο προικισμένος και πολυτάλαντος αργεντινός leader του σχήματος, Daniel Armando Jucid κατάφερε όχι μόνο να φτιάξει μια μπάντα με συνοχή αλλά και να αυξήσει σταδιακά τα μέλη της (από 4 σε 8) προσθέτοντας επιπλέον

κάποια χάλκινα πνευστά, ώστε να την έχει κάνει σήμερα την πιο πλήρη latin ορχήστρα στην Ελλάδα. Χρησιμοποιώντας ινδιάνικα παραδοσιακά όργανα της Λατινικής Αμερικής όπως το charango (σαν μικρή κιθάρα) και την quepa (τύπο φλάουτου), οι **Apurimac** συντηρούν ένα χρώμα αυθεντικό, κι ένα εξωτικό κλίμα με στοιχεία ινδιάνικα και αφρικάνικα.

Την περασμένη Δευτέρα στο **Μαντζάτο** παρουσιάστηκε κατ’ αρχήν ο τελευταίος τους δίσκος, με τραγούδια γεμάτα από ήχους αλλά και στίχους ινδιάνικους από φυσιολατρικούς μέχρι χίπικους, που θυμίζουν κάπου-κάπου το ανάλαφρο ύφος των Poll της δεκαετίας του ’60. Βασισμένες σε πάρα πολλά αυτοσχεδιαστικά στοιχεία, οι αυθεντικές συνθέσεις των **Apurimac** είναι πρωτότυπες και καλά δουλεμένες. Κι αν οι ινδιάνικοι στίχοι στην ελληνική τους μετάφραση μοιάζουν απλοϊκοί, το ύφος της μουσικής που τους ντύνει καταφέρνει να πλησιάσει την γενεσιουργό τους συνθήκη χωρίς να τους εκθέτει.

Αν το ινδιάνικο ύφος με την χαρακτηριστική, ομαδική, ισότιμη και μη δεξιοτεχνική εκτέλεση, αποδίδεται αυθεντικά, δεν συμβαίνει το ίδιο με την

μουσική της Καραϊβικής, την γνωστή Salsa που έπαιξαν στην συνέχεια και στο μεγαλύτερο μέρος της βραδιάς οι **Apurimac**. Η μουσική αυτή που ακούμε όλο και πιο πολύ τόσο στην Ευρώπη όσο και στην χώρα μας απαιτεί ένα ρυθμικό δυναμι-

σμό στην εκτέλεσή της, που μόνο ο leader του σχήματος στα timbales κατάφερε να αποδώσει. Η salsa των **Apurimac** είναι αρκετά soft και νωχελική, ίσως γιατί δεν είναι εύκολο τελικά να περνάει κανείς από τις αφηγηματικές φόρμες των ινδιάνικων των Άνδεων στους εκρηκτικούς και έντονα χορευτικούς ρυθμούς των αφρικανών της Καραϊβικής. Άλλωστε η μουσική της Λατινικής Αμερικής μπορεί να φαίνεται από μακριά σε μας σαν ένα ενιαίο είδος, μα στην ουσία πρόκειται για ένα πολύπλοκο ψηφιδωτό που, μόνο εκ του σύνεγγυς αναγνωρίζεις τα διαφορετικά συστατικά κομμάτια του. Δεν συμβαίνει άραγε το ίδιο και στην χώρα μας; Παραδοσιακή ελληνική μουσική είναι τα νησιώτικα και τα ηπειρώτικα για ένα ξένο. Πόση σχέση έχουν όμως μεταξύ τους;

Και για να επιστρέψουμε στους **Apurimac**, πιστεύουμε πως πείθουν πολύ περισσότερο με την ινδιάνικη αμφιέσή τους, την οποία φαίνεται να γνωρίζουν καλύτερα αλλά και η οποία ταιριάζει με την ιδιοσυγκρασία τους, παρά με εκείνη της salsa, που σίγουρα απαιτεί μια άλλη προσέγγιση τόσο τεχνική όσο και αισθητική.

Γ.Κ.

Βόλτα στην πόλη

με τον **Τ. Κανάση**

Ένα κομμάτι νύχτας ξεφτισμένο, με τις αναλαμπές μιας λάμπης μακρινής, τα βήματά μου φέρνει στις νύχτας την πλευρά.

Του άδειου δρόμου, με την ψυχή να βολοδέρνει στον καιρό, της νοσταλγίας το κόστος, νόσο του σώματος, που απίθανα επιμένει, πάνω σε βήματα αβέβαια να κινείται.

Δρόμοι που αχνοδείχνουν της περιδιάβασης στιγμές, το άχθος της ψυχής που αποθέτουν σε μια κόχη, με τα μεθυστικά ποτά, που η νύχτα θα σερβίρει, το ακατάλυτο να καταλύσει.

Του λίγου, στράτες, με τα μικρά, που αντί να φέγγουν φώτα, με σκοτεινιά τα πρόσωπα γεμίζουν.

Ο Μήτσιος, ο Αποστόλης, η Καίτη, ο Θωδωρής ...

(Πάντα στο τέλος της γραφής κάποιος θα μένει μόνος, κάποιος απόμακρος ψυχής θα φθάνει η πνοή, με τον αέρα που θα πνέει από μακριά θα φέρνει η πνοή, με το αέρα που θα πνέει από μακριά θα φέρνει τ' άρωμά της, κι ο σερβιτόρος της βραδιάς, με της πνοής το άγγιγμα

θα τραπαλίζεται ελαφρά, προτού πάρει τη θέση του, στου πάγκου τ' οχυρό του).

Φλεβάρης του νερού.

Η πόλη σ' άδειους δρόμους με γυρίζει. Στα ξεχασμένα, με πηγαίνει, φώτα μιας γιορτής, που βιαστικοί συνδαιτυμόνες άφησαν αναμμένα, απ' το μεγάλο γλεντοκόπι της χαράς τους ξεχασμένοι.

Στο βροχερό σκοτάδι με πηγαίνει, με τη μουρμούρα της βροχής στους τσίγκους της Σιαράβας απ' το μεγάλο δρόμο μ' ανεβάζει, στην πάνω πόλη, που τα φώτα είναι πολλά, εκεί, που όλα από το φως, σαν ψεύτικα να μοιάζουν ...

Κι η ώρα να σημαίνει δυνατά, απ' του Μελιόρουτου το μέγα το ρολόι, σαν προσκλητήριο ψυχών, προτού αρχίσει η μέρα, και πρέπει στο βυθό τους να επιστρέψουν.

Απ' τις παρόδους του Καλού Τσεσμέ, ως την επιστροφή μου στην Εστία, η πόλη -δίχως μηχανές- της νύχτας, περιδιάβαση μ' αφήνει ...

Αποχαιρετισμός στον Γεώργιο Μυλωνά

Ο Γεώργιος Μυλωνάς απεβίωσε την 15η Φεβρουαρίου 1998. Το 1964 η Ήπειρος στάθηκε τυχερή γιατί ένας στοχαστής και πνευματικός άνθρωπος - Ηπειρώτης είχε το κύρος και την δύναμη να μεταφέρει τον παλμό της στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το όραμα γενεών έγινε πραγματικότητα και η Ήπειρος άρχισε να διαμορφώνει την δική της δυναμική και προοπτική.

Ο πολιτικός και πνευματικός άνθρωπος που δεν ζει πια, οραματίστηκε μαζί με χιλιάδες Ηπειρώτες και έκανε χρήση της δύναμής τους και

των δικών του ικανοτήτων για να κάνει το όραμα πράξη. Ο Γεώργιος Μυλωνάς έδρασε στην Ήπειρο πρωτίστως πολιτικά. Με την έννοια του όρου που εμπειριλεύει «λόγο και έργο» την δημιουργική σύζευξη και συμπόρευση της πολιτικής και του πολιτισμού. Στην κοινωνική και πολιτική του πορεία υποστήριξε με λόγο και πράξη εκείνη την στάση ζωής που μετριάξει την έννοια του απολύτου, που αρνείται να δει τα πράγματα από την μια, την δική του πλευρά. Η ξεχωριστή αυτή ιδεολογία και στάση ζωής προσδίδει σε αυτόν που την υπηρετεί το χαρακτηριστικό του στοχαστή και του πνευματικού ανθρώπου.

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, αναγνωρίζοντας την μεγάλη του προσφορά για αλλαγή της πορείας αυτού του τόπου τον τίμησε στις 30 Ιανουαρίου 1997. Η πορεία του ας μείνει σύμβολο για τις γενεές του μέλλοντος.

Χρήστος Μασσαλάς

Γράμματα στον Βασίλη

Αγαπητέ Βασίλη γεια σου.

Σου γράφω ύστερα από πολύ καιρό. Όλοι εδώ είμαστε καλά στην υγεία μας και το αυτό ευχόμαστε και για σένα. Από τότε που έφυγες πολλά πράγματα έχουν αλλάξει στο χωριό. Βγήκαμε, επιτέλους, από την απομόνωση. Ο δρόμος, αν και χωματόδρομος ακόμα, έχει ολοκληρωθεί και εξυπηρετεί αρκετά καλά τις λιγοστές ανάγκες μας. Κάθε βδομάδα, όταν ο Γιατρός έρχεται να μας εξετάσει μας φέρνει και τις εφημερίδες. Τις διαβάζουμε όλες και ας είναι παλιές. Η κοινωνική στήλη κεντρίζει την περιέργειά μας αλλά τα άρθρα για την οικονομία αποσπούν ιδιαίτερα την προσοχή μας. Οι βαθιές αναλύσεις για την ΟΝΕ και παγκοσμιοποίηση της οικονομίας μας έχουν αφήσει άφωνους.

Η Επιτροπή, που διαχειρίζεται το κληροδότημα του χωριού τοποθέτησε μια κεραία στην Τσούκα και πιάνουμε τώρα όλα τα τοπικά κανάλια. Αυτήν την εποχή μάλιστα παρακολουθούμε με μεγάλο ενδιαφέρον όλους τους επισήμους που κόβουν τις πίτες των εκπολιτιστικών συλλόγων. Οι γνώσεις τους για την δραστηριότητα των Συλλόγων και οι δηλώσεις τους για τον πολιτισμό μας εκπλήσσουν.

Αγαπητέ Βασίλη, προχτές πέρασε και ο Νομάρχης από το χωριό. Καμιά τριανταριά είμασταν όλοι κι όλοι μαζί με αυτούς που ανέβηκαν από τα Γιάννενα. Για μια ακόμη φορά καταθέσαμε τα αιτήματά μας. Ο Νομάρχης και οι Επιτελείς του, ένας Νομαρχιακός Σύμβουλος καθώς και ένας από τους υποψήφιους Δημάρχους της περιοχής μας, δεν μπορούμε να πούμε, μας άκουσαν προσεχτικά. Δεν ξέρω αν έμαθες ότι γίναμε Δήμος και με την κατασκευή της Εγνατίας τα δεδομένα για την ανάπτυξη του χωριού αλλάζουν ριζικά. Το μέλλον μας, όπως λένε, είναι ο τουρισμός και η τουριστική ανάπτυξη δεν πρέπει να μας βρει απροετοίμαστους όπως τότε με τις επιδοτήσεις για τα χοιροστάσια. Το Κοινοτικό Συμβούλιο πήρε απόφαση να κατεδαφίσει το καφενείο του Τσόκου και στην θέση του θα κατασκευαστεί με την βοήθεια της

Ευρωπαϊκής Ένωσης ένας σύγχρονος ξενώνας. Η πλατεία θα ανακατασκευασθεί και μαζί με το λαογραφικό μουσείο το χωριό μας θα πάρει άλλη όψη. Εμείς τι να πούμε; Τι ξέρουμε από αυτά; Όπως ξέρεις λίγα χρόνια μας έμειναν και αυτό που επιθυμούμε είναι να τα ζήσουμε ήσυχα και καλά.

Αυτά είναι τα νέα μας αγαπητέ Βασίλη, έχεις χαιρετίσματα από όλους μας και ιδιαίτερα από τον Παπά μας που έχει ένα πρόβλημα με το καρμπαναριό.

Εν Παλιοχωριώ τη 21η Φεβρουαρίου 1998

Σε φιλώ με αγάπη,

Μιχάλης Λάιος

Κ Ο Υ Τ Σ Α Β Ε Λ Η Σ
Ο Π Τ Ι Κ Ο Ν

ΓΥΑΛΙΑ ΟΡΑΣΕΩΣ • ΓΥΑΛΙΑ ΗΛΙΟΥ • ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ
ΑΒΕΡΩΦ 19 ΤΗΛ.: 24803 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Γιάννης Ε. Κουτσοβελής

Βιβλιοπωλείο
ΚΟΥΜΠΛΟΜΑΤΗΣ
α.γ. το 1908

ΧΑΤΖΗ ΠΕΛΛΕΡΕΝ 4, 45333 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ.-FAX 0651 25627

*Βιβλία, Χαρτικά, Είδη
Λογιστηρίου, Φωτοτυπίες*

οδηγός πόλης

καφές

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Κίνο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 550 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

Σκαραβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Queen's 500 δραχ., Νες καφέ 500

Εφετεϊόν, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δραχ., Νες καφέ 550 δραχ.

Κάστρο

Φίλοιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα. Εσπρέσσο Danesi 400 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Μώλος

↳ **Αίγλη**, κάθε βράδυ απολαμβάνετε την «αίγλη» της έντεχνης και ροκ μουσικής από γνωστά συγκροτήματα της πόλης. Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

↳ **Υπερωκεάνειο**, Από το αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στον ωκεανό της μουσικής του κόσμου, Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, μόνο ελληνική μουσική, Εσπρέσσο Danesi 650 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

↳ **Μακρής**, ο θόρυβος που κάνει το μέλλον όταν πλησιάζει. Μουσική για ανθρώπους της νέας χιλιετίας, πάρτυ και χάπενινγκς. Πλατεία Μαβίλη 9, τηλ. 79708 από τις 13:00 ως τις 19:00 και τις 22:30 ως το πρωί. Εσπρέσσο Illy 600 δραχ.

↳ **Κυρά Φροσύνη (Γλυφιτζούρι)** Εκεί που κάποιοι φροντίζουν για την δική σας διασκέδαση με Ελληνική Μουσική κάθε βράδυ. Στην παραλίμνια οδό.

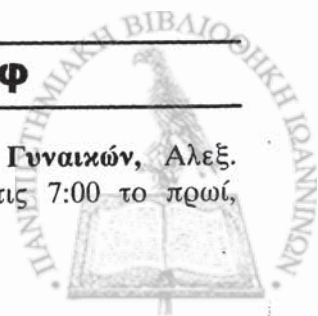
Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Portioli 600 δραχ., Νες καφέ 600 δραχ.

Ναυτάκια, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δραχ., Νες καφέ 500 δραχ.

Αβέρωφ

Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακου 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί,

Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μητροπόλις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 33907, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Μαρκο 400 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Οινορειαχίο, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κεντρικά

↳ **Στάτους**, απολαυστικός καφές την ημέρα - ζωντανή μουσική το βράδυ, Ναπ. Ζέρβα 4-6 (στην στοά), 21301, από τις 10 το πρωί. Εσπρέσσο Περίνι 500, Νες Καφέ 500

↳ **Boulevard**, Ναπ. Ζέρβα 4-6, δίπλα στην Εμπορική Τράπεζα, εκεί που πάντα κάτι συμβαίνει, Εσπρέσσο Mrs Rose 550, Νες καφέ 600

↳ **Μαντζάτο**, Η τέχνη να είσαι πάντα νέος ανάμεσα σε πολλαπλές εκδοχές του ροκ, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Τρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Βέροντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, όροφος, 28733, από τις 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σύμβολο, Στοά Σάρκα, τηλ. 36094, από 9 το πρωί ως το βράδυ. Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 400, Νες καφέ 500

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Διάυλος, Ν. Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose

500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν. Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν. Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν. Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500

Απόκεντρα

Αρτ καφέ, Σταδίου 1, 78540, από τις 8:30' το πρωί. Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ως τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Coffea 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Νες καφέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες καφέ 250.

Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντανέζι 250, Νες καφέ 250

Βερύκοκο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

Εστιατόρια

↳ **Roma Pizza**, καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα απολαύστε την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας σερβιρισμένα στον χώρο μας, Δωδώνης 30 και Καποδιστρίου, τηλ. 45106

↳ **Ταβέρνα Ορφέας**, μουσικό μεζεδοπωλείο, οδός Σταυρακίου και Βλαχόστρατας, γευστικές αποδράσεις καθ' εκάστην. τηλ. 66727

φαγητό κατ' οίκον

Πίτσα - Μακαρονάδα

↳ **Roma Pizza**, με ένα τηλεφώνημα στο 1732 από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 το βράδυ απολαύστε στον χώρο σας την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας

↳ **Casa Di Pizza**. Πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00, Τρίτη κλειστά. Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

↳ **Cesare**. Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701 Ανοιχτά από τις 8.00 το πρωί. Ακόμα πιάτα της ώρας, πίττες και σάντουιτς.

Μεξικάνικο

↳ **Τάκο**. Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

Ψησταριές

Φίλιππας. 28ης Οκτωβρίου 9 (Στοά Ορφέας), τηλ. 30701-30352.

Κοτόπουλο

↳ **Chicken House**. Τα πάντα από κοτόπουλο στις καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

εταιρίες ταχυμεταφοράς

↳ **TNT Express Worldwide**, Βεβό-πουλος Αλέξανδρος, Αρχ. Μακαρίου 38, τηλ. (0651) 39777 και 39779, για γρήγορη και ασφαλή παράδοση εγγράφων και δεμάτων.

↳ **Posto Express**, Πουκεβίλ 9Α, τηλ. 29075. Αποστολές εσωτερικού και εξωτερικού γρήγορα εύκολα και οικονομικά, με τιμές που αρχίζουν από 500 δραχ.

μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου 6, τηλ. 25490-31908, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ., Εισιτήριο: 500 δραχ. Ευρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δραχ. Ευρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά, Κάστρο, τηλ. 26272, Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινές. Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ. Εισιτήριο: 700δραχ., φοιτ.: 300 δραχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτηριστικά (ανάμεσά τους σπάνιοι χάρτες του 19ου αιώνα) καθώς και προσωπικά αντικείμενα γνωστών προσωπικοτήτων της νεότερης ιστορίας μας (Κολοκοτρώνης, Foscolo, Βενιζέλος κ.α.) Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργασίες (βλ. και στις βιβλιοθήκες).

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233

Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου.
Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετρεσές Βελή Πασά, κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644
Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. -12.30π.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής, Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497 Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. -8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου -Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γκραβούρες, αγιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη. Μπιζάνι, τηλ. 92128, Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4.μ.μ. Εισιτήριο: 1000δρχ. Κέρινες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρέλλη, Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414, Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.,

Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μέτσοβο, τηλ. 41210, Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. -4.30μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Δημιουργικές Συναντήσεις 97: έκθεση έργων ζωγράφων που δημιουργούνται σε συνεργασία με παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Μόνιμες συλλογές.

βιβλιοθήκες

ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών), Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, με φωτοτυπικό. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591 δανειστική, με φωτοτυπικό και τοπικό Τύπο. Ώρες λειτουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Τρίτη Πέμπτη, Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1

ΧΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισμόπληκτα, τηλ.

24453, δανειστική, Ώρες Λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-12.30

Κέντρο Πληροφόρησης για την Γαλλία, στο Παράρτημα Ιωαννίνων του Γαλλικού Ινστιτούτου. Πληροφοριακό υλικό για σπουδές, διοίκηση, πολιτιστικά, ευρωπαϊκές συνεργασίες. Δωδώνης 21, (στη στοά). Για να κάνετε χρήση του Κέντρου κλείνετε ραντεβού στο 20922 πρωινές ή απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Πολυμέσων, στο Καμπέριο, Παπαδοπούλου 11. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη δέκα θέσεων εργασίας που ξεκινά με αρκετούς τίτλους πολυμέσων (multimedia). Προσφέρει ακόμα βάσεις δεδομένων, σύνδεση με το ιντερνέτ, διδασκαλία ξένων γλωσσών με την χρήση πολυμέσων και πολλά ακόμα. Ώρες λειτουργίας από τις 9 το πρωί ως τις 1 μετά το μεσημέρι και από τις 4 - 8 το απόγευμα. Πληροφορίες στα τηλέφωνα 38656 και 26379.

Βιβλιοθήκη Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Περίπου 6,000 τόμοι από τους οποίους οι 2,300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900 καθώς και 900 περίπου χειρόγραφα (ανάμεσά τους ο Θούριος του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscolo). Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στα μουσεία). Πληροφορίες στο τηλέφωνο 98635.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: Όλες οι Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι όμως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Αναλυτικά: Βιβλιοθήκη **Ιατρικής Σχολής**, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη Τμήματος **Μαθηματικών**, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη **Φυσικού**, τηλ. 98510, Βιβλιοθήκη **Χημικού**, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη Τμημάτων **Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Ψυχο-λογίας, Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών**, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη Τομέα **Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων**, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη Τομέα **Λαογραφίας**, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη Τομέα **Βυζαντινής Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας**, τηλ. 98134, Βιβλιοθήκη Τομέα **Αρχαιολογίας**, τηλ. 98135, Βιβλιοθήκη Τομέα **Κλασικής Φιλολογίας**, τηλ. 98228, Βιβλιοθήκη Τομέα **Νέας Ελληνικής Φιλολογίας**, τηλ. 98214, Βιβλιοθήκη Τομέα **Γλωσσολογίας**, τηλ. 98216

άνθη κατ' οίκον

↳ **Ανθοπωλείο Νάτση**, Κεντρικής Πλατείας 1, τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

τηλεόραση

Όλες οι συχνότητες UHF & VHF των τηλεοπτικών σταθμών που εκπέμπουν στα Ιωάννινα

08	CNN
20	ET1
21	ET3
22	Mega Channel
23	Κωδικοπ. (Filmnet)
24	TV1
25	NET
26	ITV
27	New Channel
28	HPT
29	ET1
30	«Ε»
31	Αντέννα
32	NET
33	Κωδικοπ. (Filmnet)
34	Διαφημιστική Μπάρα
35	Σκάι
36	TVM
37	RTV
38	Γίγα
39	RAI1
40	Σταρ
42	Iv Channel
44	Κλικ
45	Αντέννα
46	PIK
47	Κανάλι 5
49	TV5
50	Super B
52	Σταρ
53	Μπάρα (Σκάι Ιωαννίνων)
55	Κόσμο
58	Τοπικό Άρτας
60	Euronews
63	Mega

φαρμακεία

Βρείτε εύκολα το φαρμακείο που θα σας εξυπηρετήσει από τις 5 το απόγευμα ως το πρωί της επομένης, κάθε μέρα του τρέχοντος δεκαπενθήμερου.

Δευτέρα 23/2 Αθανασόπουλος Κωνσταντίνος, Κελέττη 15, τηλ. 70341

Τρίτη 24/2, Δογορίτης Κων/νος, Κεντρική Πλατεία 10, 71537

Τετάρτη 25/2, Βακάλης Ιωάννης, Δωδώνης 2, 23658

Πέμπτη 26/2, Αντωνιάδης Δημ. Βηλαρά 40, 28505
Παρασκευή 27/2, Βέρμπης Δονάτος, Ζωσιμαδών 18, 24925

Σάββατο 28/2, Δρούβης Απόστολος, Πλ. Γ. Σταύρου 6, 26682

Κυριακή 1/3, Κυρούσης Άγγελος, Π. Μελλά 49Γ, 71012

Δευτέρα 2/3, Κατσένης Χρήστος, Πυρσινέλλα 16, 32223

Τρίτη 3/3 Θεοδωρακοπούλου Βασ., Χαριλάου Τρικούπη 21, 24330

Τετάρτη 4/3, Κοντοχρήστος Απόστολος, Πλ. Πάργης 3, 23212

Πέμπτη 5/3, Λάζος Χρήστος, Αβέρωφ 15, 27050
Παρασκευή 6/3, Ζαράχης Λουκάς, Κεντ. Πλατεία 2, 30729

Σάββατο 7/3, Καλαμπάκος Μιχαήλ., Κάνιγγος 25 και Ανεξαρτησίας, 26553

Κυριακή 8/3 Γκατζιάνης Αναστάσιος, Μιχ. Αγγέλου 2, 22848

Δευτέρα 9/3, Μούλια Μαρία, Βηλαρά 84, 22329

Τρίτη 10/3, Μούτσιος Γεώργιος, Σακελλαρίου 10, 79106

Τετάρτη 11/3, Μποβίλας Ιωάννης, Καλάρη 7, 35088

Πέμπτη 12/3, Ξενικάκης Χρήστος, Βλαχλείδου 2, 38000

Παρασκευή 13/3, Μπακογιάννη Κωστούλα, Σαμουήλ 51, 34311

Σάββατο 14/3, Μαντέλος Γεώργιος, Π. Μελλά 26, 72127

Κυριακή 15/3, Σακελλοπούλου Ιόλη, Φ. Τζαβέλλα 20, 76337

Η συμπλήρωση του οδηγού της πόλης έχει γίνει με την επίπονη εργασία των συνεργατών μας. Είναι λοιπόν εννόητο ότι δεν επιτρέπουμε την αναδημοσίευση μέρους της χωρίς την έγγραφη άδειά μας.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνούς φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

ΚΑΛΑΒΟΚΑΣ
travel

Ναπ. Ζέρβα 4 - 6 , 453 32 Ιωάννινα , Τηλ: (0651) 39970 - 33724 , Fax: (0651) 33724
e-mail: kaltrvl@compulink.gr

συνέπεια & αξιοπιστία

Για τον Σκακιστικό Σύλλογο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ο Σ.Σ.Π.Ι. ιδρύθηκε το 1989 από καθηγητές του Πανεπιστημίου και φοιτητές που ενδιαφέρονταν να αναπτύξουν το άθλημα του Σκακιού στην πόλη μας. Υπάγεται κανονικά στην Ελληνική Σκακιστική Ομοσπονδία και συμμετέχει στα διασυλλογικά πρωταθλήματα και σε άλλες διοργανώσεις (κύπελλο και ατομικά πρωταθλήματα) που πραγματοποιεί η Ομοσπονδία. Η αγωνιστική δράση του Συλλόγου ξεκινάει ουσιαστικά το 1991 με τη συμμετοχή του στο τοπικό πρωτάθλημα Β.Δ. Ελλάδος, στο οποίο παίζουν και ομάδες από Αγρίνιο, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα, Ναύπακτο, Νεοχώρι κλπ. και οι αγώνες γίνονται την Άνοιξη, ημέρα Κυριακή. Ήδη το 1993 κατορθώνει να βγει πρώτος στο τοπικό διασυλλογικό πρωτάθλημα και να διεκδικήσει σε ματς-μπαράζ την άνοδο στη Γ' Εθνική, κάτι που δε γίνεται κατορθωτό, αλλά την επόμενη χρονιά, μετά από μια άνετη επικράτηση στο τοπικό πρωτάθλημα και το αντίστοιχο ματς πρόκρισης (με ομάδα της Θεσσαλίας) ο στόχος ανόδου στη Γ' Εθνική επιτυγχάνεται.

Το 1995 λοιπόν για πρώτη φορά ο Σ.Σ.Π.Ι. συμμετέχει στη Γ' Εθνική, Πανεπαρχιακός Όμιλος, αντιμετωπίζοντας ομάδες από Ηράκλειο Κρήτης, Κομοτηνή, Κέρκυρα κλπ. με στόχο την αποφυγή του υποβιβασμού. Να σημειωθεί ότι τώρα οι αγώνες γίνονται πλέον στην Αθήνα, τη δεύτερη εβδομάδα του Πάσχα και διαρκούν 7 μέρες. Επίσης ότι ενώ στο τοπικό πρωτάθλημα η σύνθεση της ομάδας πρέπει να είναι οχταμελής (5 άνδρες, 2 νέοι κάτω των 20, μια γυναίκα) στη Γ' Εθνική η ομάδα είναι 10μελής (5 άνδρες, 2 νέοι κάτω των 20, 1 κάτω των 16, 1 γυναίκα, μια νεανίδα κάτω των 20) κάτι που αυξάνει τις απαιτήσεις στον κάθε σύλλογο. Έτσι ο Σ.Σ.Π.Ι. τη δεύτερη χρονιά που συμμετείχε στη Γ' Εθνική δεν κατάφερε να αποφύγει τον υποβιβασμό. Αυτό έδειξε καθαρά την ανάγκη δημιουργίας ενός τμήματος για τις μικρές ηλικίες (κάτι που μέχρι τότε είχαμε τελείως παραμελήσει) που θα έδινε δυνατότητα σε παιδιά να ασχοληθούν με το άθλημα και να ενταχθούν μελλοντικά στην αγωνιστική ομάδα του Συλλόγου. Μια δραστηριότητα στην οποία έδωσε μεγάλο βάρος ο Σ.Σ.Π.Ι. για το 1997. Επιστρέφοντας στην αναδρομή της αγωνιστικής πορείας του Σ.Σ.Π.Ι. να πούμε ότι το 1997 συμμετείχαμε πάλι στο τοπικό πρωτάθλημα, βγαίνοντας πρώτοι με χαρακτηριστική άνεση και μετά την καθαρή νίκη μας στο ματς-πρόκρισης επί της ομάδας της Καρδίτσας (12 Οκτωβρίου 1997 στην Καλαμπάκα) ανεβήκαμε ξανά στη Γ' Εθνική. Κατά τα τέλη Α-

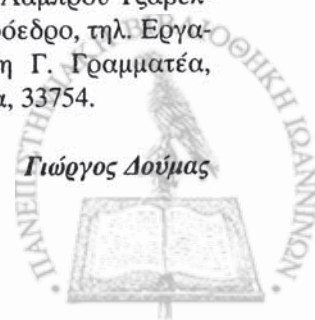
πριλίου λοιπόν θα παίζουμε πάλι στην Αθήνα ελπίζοντας φέτος να παρουσιάσουμε μια πιο ολοκληρωμένη ομάδα σε όλες τις θέσεις, για να παραμείνουμε στην κατηγορία. Επίσης ο Σ.Σ.Π.Ι. συμμετέχει και στους αγώνες Κυπέλλου (σύστημα νοκ-άουτ) όπου δεν κατορθώνει να προχωρήσει πέρα απ' το 2ο γύρο λόγω του ότι στον 2ο γύρο κληρωνόμαστε με την ομάδα της Κέρκυρας η οποία είναι πολύ ισχυρή, αφού συνήθως παίζει μια κατηγορία πάνω από εμάς στο διασυλλογικό. Ουσιαστικά και φέτος το αγωνιστικό πρόγραμμα του Συλλόγου ξεκίνησε με τον αγώνα Κυπέλλου πρώτου γύρου με τον Σύλλογο Ιωαννιτών Σκακιστών, τον οποίο κερδίσαμε (1 Φεβρουαρίου) και κατόπιν στο 2ο γύρο με τον Σ.Π.Ζ.Κ. στην Κέρκυρα, 8 Φεβρουαρίου, όπου και αποκλειστήκαμε με σκορ 3-1.

Να αναφέρουμε ότι η αίθουσα του Σ.Σ.Π.Ι., την οποία έχει παραχωρήσει το Πανεπιστήμιο, βρίσκεται στις Φοιτητικές Κατοικίες Δουρούτης (απέναντι απ' το εστιατόριο) στον 1ο όροφο, τηλ. 98328. Εκεί γίνονται και κάθε Σάββατο τα μαθήματα για τους μαθητές και μαθήτριες Δημοτικού, ώρα 1-2. Συμμετέχουν πάνω από 10 παιδιά (από Γ' Δημοτικού ως Α' Γυμνασίου) τα περισσότερα απ' τα οποία είναι παιδιά εργαζόμενων στο Πανεπιστήμιο. Φυσικά αυτό είναι σύμπτωση και όχι περιορισμός, μια και ο Σύλλογος απευθύνεται σε όλους τους Γιαννιώτες και όχι μόνο σε όσους σχετίζονται με το Πανεπιστήμιο.

Επίσης σε συνεργασία με τους Γυμναστές του Πανεπιστημίου, ο Σύλλογος διοργανώνει το προκριματικό πρωτάθλημα φοιτητών-φοιτητριών για την ανάδειξη της εξαμελούς ομάδας που εκπροσωπεί το Πανεπιστήμιο στους ετήσιους Πανελληνίους Φοιτητικούς Αγώνες.

Ο Σ.Σ.Π.Ι. επιχορηγείται από την Γ.Γ.Α. και έτσι μπορεί να καλύπτει κάπως τα έξοδά του όπως αγορά σκακιέρων, ρολογιών, βιβλίων, συμμετοχή παικτών σε τουρνουά (π.χ. το 1997 πρώτη φορά καταφέραμε να στείλουμε 5 αθλητές μας στο διεθνές τουρνουά της Ικαρίας) κλπ. Εκτός από το τηλεφώνο της αίθουσας (Σάββατο 1-2) μπορεί όποιος ενδιαφέρεται να απευθύνεται στους: Δούμα Γιώργο, Πρόεδρο, Πλατεία Λάμπρου Τζαβέλλα 9-10, Ζωύγα Βασίλη, Αντιπρόεδρο, τηλ. Εργασίας 24411, Κλωνάρη Ιωάννη Γ. Γραμματέα, 38724, Μπενέκα Βασίλη, Ταμία, 33754.

Γιώργος Δούμας

με εγγυημένη
ασφάλεια στην χρήση,
οι εφαρμογές
υγραερίου προτείνονται
για λύσεις **οικονομικές,**
με σεβασμό προς το
περιβάλλον

ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ Α.Ε.
ΜΠ. ΖΕΦΑ 2, ΤΗΛ: 57624, 57625 ΒΙΠΕ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΗΛ. 47092

μαντζα **LIVE**

Ένας από τους πρωτοπόρους του ελληνικού ροκ & εξαιρετικός...

Δευτέρα
23 Φεβρουαρίου
ώρα 10

Τι να ψυχή εβίξε

συμβαίνει στο
μαντζατο

Παναδοπουλο

Είσοδος με αναψυκτικό Δρχ. 2.500

Όσο κι αν τα περιμένετε πάντα αποτελούν έκπληξη...
Αποκριάτικα PARTY
που γράφουν Ιστορία
Σάββατο 21 Φεβρουαρίου
Παρασκευή-Σάββατο-Κυριακή
της τελευταίας Αποκριάς

μαντζατο **CLUB**

ποτέ η ποιότητα δεν δημιούργησε τόσο κ